

III. FORELÆSNINGER, ØVELSER OG EKSAMINER

a. *Oversigt over de studerende,
der i året 1. oktober 1945 til 30. september 1946 er blevet
immatrikulerede.*

Dimitteret i 1918.....	1
— i 1921.....	1
— i 1923.....	1
— i 1925.....	1
— i 1927.....	1
— i 1928.....	1
— i 1929.....	1
— i 1930.....	1
— i 1931.....	1
— i 1934.....	2
— i 1935.....	2
— i 1936.....	7
— i 1937.....	7
— i 1938.....	14
— i 1939.....	20
— i 1940.....	30
— i 1941.....	37
— i 1942.....	27
— i 1943.....	59
— i 1944.....	68
— i 1945.....	156
— i 1946.....	1150
Fra islandske skoler.....	11
Fra fremmede universiteter eller skoler.....	121
Cand. polyt.....	2
Immatrikuleret uden studentereksamen i henhold til kgl. resolution.....	1

Ialt... 1723

Løvrigt henvises til den i efteråret 1946 udkomne »Liste over de immatrikulerede studerende, der følger undervisningen ved Københavns universitet i det akademiske år 1945-46« og til afsnittet »Eksamens- og årskarakterer ved studentereksamen« i vedkommende årgang af »Meddelelser angående de højere almen-skoler i Danmark«.

b. *Afholdte eksaminer.*1. TILLÆGSEKSAMEN I HENHOLD TIL KGL. ANORDNING AF
8. FEBRUAR 1908 MED SENERE ÆNDRINGER

Oktober 1945: Latin: Der indstillede sig 1 stud. theol. og 1 stud. mag., som bestod.

Januar 1946: Latin: Der indstillede sig 3 stud. theol. og 1 stud. mag., som bestod. Græsk: Der indstillede sig 26 stud. theol., af hvilke 23 bestod, og 7 stud. mag., som alle bestod.

Juni 1946: Latin: Der indstillede sig 8 stud. theol., af hvilke 5 bestod, og 11 stud. mag., af hvilke 10 bestod.

2. ALMINDELIG FILOSOFISK EKSAMEN EFTER KGL. ANORDNING
AF 11. APRIL 1927

I året 1945-46 indstillede sig 1542 studerende, af hvilke 1293 bestod.

3. SÆRSKILT PRØVE I HEBRAISK

Januar 1946: Der indstillede sig 20 studerende, af hvilke 13 bestod.

Juni 1946: Der indstillede sig 36 studerende, af hvilke 25 bestod.

September 1946: Der indstillede sig 1 studerende, som bestod.

4. PRØVE I NYTESTAMENTLIG GRÆSK

Januar 1946: Der indstillede sig 2 studerende, af hvilke 1 bestod.

Juni 1946: Der indstillede sig 5 studerende, af hvilke 4 bestod.

5. TEOLOGISK EMBEDSEKSAMEN

Vinteren 1945-46: Der indstillede sig 38, 37 fuldendte eksamen.

Sommeren 1946: — — — 30, 27 — — —

Ialt indstillede sig 68, 64 fuldendte eksamen.

Af disse fik 41 laudabilis og 23 haud illaudabilis.

Vinteren 1945-46.

Andersen, Martin Lomholt (1940)	74 haud.
Bjerrum, Johannes (1940)	81 haud.
Bøgh, Boe Bojesen (1938)	67 haud.
Bøytler, Ejvind Valdemar (1938)	89 haud.
Carit, Bertel Anton (1930)	61 haud.
Christensen, Robert (1939) ...	76 haud.
Christiansen, Henrik (1940) ...	118 haud.
Fønss-Jørgensen, Peter Bent (1939)	80 haud.
Gotfredsen, Ole (1940)	64 haud.
Grandjean-Thomsen, Asger (1938)	56 haud.
Gustav, Victor Frederik (1938)	68 haud.
Holdt, Jacob (1939)	86 haud.

Jensen, Emil (1932)	118 laud.
Jensen, Jens Peter Johannes (1940)	98 laud.
Jørgensen, Christian Adolf (1939)	104 laud.
Jørgensen, Jens (1939)	71 haud.
Jørgensen, Torben Orla Frede (1939)	86 laud.
Kjær, Anders Melgaard (1938)	88 laud.
Krarup, Hans Christian Ma- thias (1939)	84 laud.
Larsen, Niels Johannes (1939)	79 laud.
Lidell, Per Claes Frederik Bern- hard (1939)	61 haud.
Lorentzen, Hans Christian (1939)	106 laud.
Madsen, Ejnar Flemming (1938)	66 haud.

Nielsen, Einar (1938)	77 laud.	Flintholm, Poul Jørgen (1940)	87 laud.
Odborg, Svend Aage (1939) ..	100 laud.	Gjerdning, Anker (1933)	74 laud.
Olesen, Helge Balslev (1938) ..	82 laud.	Gørges, Gottlieb Jacob (1940)	83 laud.
Pedersen, Jørgen Erik (1938)	101 laud.	Hansen, Paul (1939)	93 laud.
Poulsen, Henning Aagaard (1939)	86 laud.	Hartvig, Magda Antonie (1938)	77 laud.
Sell, Henry (1927)	64 laud.	Jensen, Finn Riber (1939)	109 laud.
Sigh, Frederik Kristian Olesen (1935)	59 laud.	Jensen, Tage (1939)	96 laud.
Svane, Martin (1941)	84 laud.	Jensen, Tage Dørup (1937)	57 laud.
Svendsen, Thyge Regn (1939)	90 laud.	Knudsen, Ove Svendstrup (1938)	61 laud.
Søndergaard, Hans Korsbjerg (1937)	94 laud.	Kyst, Erik Kristoffer Byskov (1940)	61 laud.
Sørensen, Herluf (1938)	70 laud.	Lund, Poul (1937)	87 laud.
Vinther-Jensen, Ejnar (1938) ..	74 laud.	Nielsen, Arne Sigvartsen (1939)	84 laud.
Verge, Gudmund (1939)	115 laud.	Nielsen Harald (1939)	68 laud.
Zeuthen, Mogens Hieronymus (1939)	114 laud.	Okby, Niels (1940)	84 laud.
		Rasmussen, Bent Tyrsted (1938)	97 laud.
		Rasmussen, Erik Johannes (1941)	64 laud.
		Rommerdal, Immanuel Sindahl (1932)	67 laud.
		Rubæk-Nielsen, Johannes (1937)	80 laud.
		Sørensen, Helge Jankowsky (1941)	87 laud.
		Tast, Johannes Christian Han- sen (1939)	91 laud.
		Winterlig, Peter Hans (1940) ..	81 laud.

Sommeren 1946.

Aaberg, Christian Johannes Noe (1939)	72 laud.
Andersen, Johannes (1940) ..	83 laud.
Andersen, Lars Jakob (1938) ..	84 laud.
Christensen, Christen Torben (1939)	113 laud.
Christensen, Viggo Claus (1940)	73 laud.
Christiansen, Orla (1939)	101 laud.

Skriftlige opgaver.

Vinteren 1945-46.

1) Nye testamentes bifag: Første Petersbrevs forfatter og affattelsestid. 2) Kirkehistorie: a) (gl. ordning og maksimum) Bredkirkelige tendenser indenfor engelsk kirkeliv i det XIX. århundrede. b) (minimum) Kirkens forhold til samfunds- og kulturlivet i middelalderen. 3) Nye testamentes eksegeser: Gal. 2, 11-21. 4) Gamle testamentes eksegeser (ældre ordning): Jesajas 6, 1-10 eller, hvis denne tekst ikke er opgivet som læst, da: Amos 3, 1-11 eller, hvis heller ikke denne tekst er opgivet som læst, da Jesajas 49, 1-10. Maksimum: Jesajas 3, 1-10, minimum: Ps. 2, 1-10. 5) Dogmatik: En redegørelse for den kristne forsynstro og de problemer, den frembyder. 6) Etik: Kristendommens syn på ejendom.

Sygeeksamen: Dogmatik: Lovens plads i evangelisk-luthersk kristendomsopfattelse. Etik: Kristendommens syn på æren.

Sommeren 1946.

1) Nye testamentes bifag: Johannesevangeliets forhold til den synoptiske tradition. 2) Kirkehistorie: a) (gl. ordning og maksimum) Pavedømmet fra 590 til 867. b) (minimum) Danmarks kirkehistorie fra 1042 til 1241. 3) Nye testamentes eksegeser: 2. Kor. 5, 1-10. 4) Gamle testamentes eksegeser: a) (ældre ordning): Ps. 24, 1-10. Maksimum: Ps. 22, 7-19, minimum: Gen. 48, 12-22. 5) Dogmatik: En redegørelse for forholdet mellem forsoningen og tilgivelsen i frelseslæren. 6) Religionsfilosofi: En fremstilling og vurdering af Kants erkendelsesteori og dens betydning for theologien.

6. JURIDISK EMBEDSEKSAMEN, STATSVIDENSKABELIG EKSAMEN
SAMT EKSAMEN I FORSIKRINGSVIDENSKAB OG STATISTIK

a. Juridisk embedseksamen.

Vinteren 1945-46: Der indstillede sig 93,	89	fuldendte eksamen.
Sommeren 1946: — — — 127,	118	— — —
Ialt indstillede sig 220,		207 fuldendte eksamen.

Af disse fik 150 første karakter, 49 anden karakter 1 og 8 anden karakter 2.

Vinteren 1945-46.

Alberts, Ernst Christian		Jørgensen, Mogens Gerlach	
Sabroe (1940)	11,67 første	(1939)	11,67 første
Amelung, Henning Carl		Kauffeldt, Axel (1938) . . .	10,73 anden 1.
Garde (1936)	11,67 første	Kirk, Jens Peter Yde (1939)	12,53 første
Behrens, Emil (1929)	10,93 anden 1.	Kiær, Niels Jørgen (1939)	12,87 første
Berthelsen, Niels Christian		Koch, Svend Nygaard	
(1939)	12,87 første	(1933)	11,27 anden 1.
Bilfeldt, Preben Borch		Kofod, Svend (1936)	11,40 anden 1.
(1939)	12,20 første	Kofoed, Bent Ancher	
Björk, Henning Hans		(1938)	11,73 første
(1937)	9,73 anden 2.	Kongsted, Helge (1941) . . .	12,07 første
Bolvig, Palle (1939)	11,40 anden 1.	Kristensen, Aage Henry	
Bruhn, Hans Christian		(1940)	14,07 første
(1939)	12,93 første	Kristiansen, Erik Viggo	
Buchvald-Venvig, Karen		(1937)	10,80 anden 1.
Elisabeth (1933)	11,67 første	Kromann, Johan Christian	
Buchvald-Venvig, Manuel		(1940)	12,73 første
(1926)	11,07 anden 1.	Kunoy, Niclas (1937)	10,20 anden 2.
Buhl, Jens (1939)	13,13 første	Kvorning, Karen Jytte	
Christoffersen, Bent Val-		Kragh, f. Jespersen (1940)	12,67 første
demar (1939)	12,07 første	Lassen, Thomas Boye Erik	
Døssing, Carl (1940)	11,47 anden 1.	(1940)	12,20 første
Eegholm, Erik Andreas		Lauesen, Bodil Winding	
Vilhelm Møller (1938) . . .	11,67 første	(1939)	12,27 første
Enk, Poul (1938)	11,73 første	Lomholt, Niels (1938)	13,80 første
Elmer, Olaf Bendik (1938)	12,07 første	Lund, Niels-Erik Abild-	
Fischer, Axel Josef (1936)	11,67 første	gaard (1938)	11,80 første
Foldberg, Mogens (1939) . .	12,67 første	Madsen, Kirsten (1940) . . .	12,07 første
Gesmar, Erik (1935)	12,27 første	Meulengracht, Kirsten	
Geertsen, Erik Jørgen		(1936)	10,87 anden 1.
Dyhrberg (1937)	10,87 anden 1.	Michelsen, Eigill Didrik	
Graff, Eric Johannes (1933)	10,87 anden 1.	(1938)	14,07 første
Grundtvig-Poulsen, Kirsten		Munk, Anders Christian	
(1939)	12,13 første	(1939)	13,00 første
Hamburger, Arne Jacob		Mølck, Kaj Aage (1938) . . .	11,27 anden 1.
(1939)	12,33 første	Møller, Børge (1938)	11,67 første
Henrichsen, Børge Roger		Møller, Kurt Nikolai (1938)	11,73 første
(1933)	12,60 første	Nielsen, Axel Winther	
Herskind, Arne Emil (1938)	11,13 anden 1.	(1938)	10,73 anden 1.
Hjorth, Jens Lausten (1939)	12,73 første	Nielsen, Bent Folmer	
Holmflet, Torben Knud		(1939)	12,67 første
(1923)	12,87 første	Nielsen, Henrik Verner	
Jensen, Svend (1938)	11,33 anden 1.	(1939)	13,07 første
Jessen, Jes Neergaard		Nielsen, Karen Højer (1939)	11,67 første
(1939)	13,60 første	Nielsen, Karl (1935)	10,67 anden 1.
Johannesen, Jens Christian		Nielsen, Knud Erik (1938)	11,33 anden 1.
(1927)	11,33 anden 1.	Nielsen, Niels Erik Thye	
		(1939)	12,47 første

- Nordbrandt, Grete Marie,
f. Werchmeister (1938).. 12,13 første
Pedersen, Hans Frede
(1939)..... 12,13 første
Pedersen, Hans Peder Ma-
rius (1937)..... 13,33 første
Rasmussen, Kurt Hertel
(1932)..... 11,73 første
Rathlev, Ester Regina
Rosa (1939)..... 13,13 første
Ravn, Jørgen (1937)..... 11,93 første
Røjskjær, Einar (1939).... 12,13 første
Ronsted, Allan (1939).... 12,33 første
Satz, Margot (1939)..... 13,87 første
Schiotz, Palle (1938)..... 11,33 anden 1.
Schmidt, William Frederic
McIlquham (1939)..... 12,93 første
Skakke, Jørgen Jarl (1938) 11,67 første
Skjødt, Jens Christian
(1939)..... 13,00 første
Slotorub, Marcus Abraham
(1935)..... 11,93 første
Stang, Karl Vilhelm (1939) 11,80 første
Steffensen, Jens Erik
(1939)..... 11,40 anden 1.
Svane, Erik (1939)..... 12,13 første
Thomsen, Erik (1937).... 11,93 første
Thomsen, Niels Lassen
(1938)..... 11,93 første
Thune, Henning (1940).... 13,53 første
Thygaard, Poul (1935).... 11,73 første
Tidemand-Dal, Mogens
(1938)..... 12,20 første
Topp, Knud Otto (1939).... 12,27 første
Topp, Lis Sara Johanna
Maria, f. Kjeldskov
(1938)..... 11,87 første
Topsø-Jensen, Niels Jes-
per (1938)..... 11,73 første
Wogensen, Marius Oluf
Skau (1939)..... 12,13 første
Vorum-Petersen, Povl
(1935)..... 11,53 anden 1.
Wunsch, Jørgen (1938).... 12,20 første
- Sommeren 1946.*
- Albertsen, Ancher Karl
Ditlef (1939)..... 12,13 første
Andersen, AUSA Dortha
Anna Marie (1940)..... 11,87 første
Andersen, Erik (1939).... 11,47 anden 1.
Andersen, Hans Jacob
(1936)..... 11,71 første
Arnoldus, Carl Aage Chri-
stian (1940)..... 12,57 første
Arup, Gerda Elisabeth,
f. Paludan-Müller (1932) 11,87 første
Assens, Erhard Holger
(1940)..... 12,33 første
Baastrup, Knud Vilhelm
(1939)..... 12,33 første
Bak, Eigil Jørgensen (1939) 11,73 første
Bak, Niels Jacob Berthel-
sen (1938)..... 11,40 anden 1.
Berg, Axel Edvard (1939) 12,20 første
- Bergmann, Ulla Funch
(1939)..... 11,20 anden 1.
Beyer, Jørgen Erik (1940) 12,27 første
Billmann, Vagn (1925) ... 10,67 anden 1.
Bjerregaard, Estrid Bente,
f. Jensen (1940)..... 12,60 første
Bjerregaard, Knud-Eyvind
(1937)..... 11,67 første
Bjork, Henning Hans
(1937)..... 10,33 anden 2.
Boldt, Aksel (1939)..... 11,93 første
Brunse, Erling Kjems
(1938)..... 11,13 anden 1.
Bruun, Viggo (1937)..... 10,27 anden 2.
Bötefűhr, Karl Theodor
Heinrich (1937)..... 13,00 første
Carstensen, Ole Erik Hei-
berg (1939)..... 11,40 anden 1.
Christensen, Birger Chri-
stian Johan Enemark
(1935)..... 11,33 anden 1.
Christensen, Erik Vang
(1939)..... 12,07 første
Christensen, Frede Axel
(1940)..... 11,33 anden 1.
Christensen, Kai (1938).... 11,73 første
Christensen, Knud Wisbech
(1932)..... 10,67 anden 1.
Christoffersen, Erik (1941) 13,00 første
Clausen, Mogens (1939).... 13,00 første
Conradsen, Kai Aksel
(1938)..... 11,20 anden 1.
Demkjær, Christian (1940) 13,40 første
Duckert, Jørgen Vilhelm
Ditlev (1940)..... 11,07 anden 1.
Eider, Viggo Preben (1938) 12,33 første
Fris-Jensen, Hans (1938) 11,67 første
Gagnér, Lizzi Tove (1940) 12,47 første
Galsgaard, Kjell Axel Jens
(1939)..... 10,57 anden 2.
Gansted, Jørgen (1940) .. 11,67 første
Geertsen, Arnold Christen
(1935)..... 11,73 første
Glahn, Niels Egede (1939) 11,93 første
Gormsen, Olaf (1939).... 13,07 første
Groth, Peer Erik (1939).... 11,80 første
Halck, Henning (1936).... 12,21 første
Hansen, Aage Henning
Fabricius (1937)..... 11,20 anden 1.
Hansen, Povl Høy (1941) 12,21 første
Hansen, Sigurd Skat (1935) 10,27 anden 2.
Harild, Niels Berg (1938) 11,93 første
Herslund, Niels Olaf (1938) 12,60 første
Heurlin, Sven (1939).... 11,93 første
Hunsbal, Finn Essemann
(1939)..... 12,00 første
Horby, Helge (1938)..... 12,86 første
Iversen, Kristen Jeppesen
(1940)..... 11,73 første
Jacobsen, Mikkel (1939).... 12,93 første
Jacobsen, Walter (1935).... 11,07 anden 1.
Jensen, Henry Christian
(1937)..... 10,53 anden 2.
Jensen, Torben William
(1939)..... 13,33 første
Jerslev, Erik (1938)..... 11,13 anden 1.

Johansen, Joseph (1938) ..	11,67 første	Olsen, Einer (1923)	11,67 første
Jørgensen, Holger Christian (1926)	11,33 anden 1.	Olsen, Hans Jørgen (1939)	11,87 første
Jørgensen, Kay Andrew (1935)	11,00 anden 1.	Olsen, Helga Olivia Ingeborg (1931)	11,80 første
Jørgsholm, Bent Christopher Holm (1932)	11,33 anden 1.	Pedersen, Arne Jørgen (1939)	13,33 første
Knuppert, Hugo (1939) ..	13,80 første	Pedersen, Inger Margrethe (1939)	13,47 første
Kofod, Knud Winther (1939)	11,13 anden 1.	Pedersen, Poul Christian (1937)	10,53 anden 2.
Kristensen, Jens Pagter (1940)	12,40 første	Pontoppidan, Erling Daniel Vilhelm (1940)	11,73 første
Kristiansen, Peter Ole Grundtvig (1939)	12,87 første	Raff, Arne Holger (1940) .	11,73 første
Krogsh, Per Jørgen (1940)	12,80 første	Ringberg, Hans (1939) ...	11,93 første
Kølln, Erik (1941)	12,20 første	Roosen, Erik (1938)	11,57 anden 1.
Larsen, Vagn Ditlev (1939)	12,13 første	Ryberg, Carl Per John (1939)	11,80 første
Lauridsen, Gunnar Rosenfeldt (1939)	11,07 anden 1.	Røder, Ole Albert Løve (1938)	11,93 første
Lauritzen, Lis (1940)	11,87 første	Schack, Einer Marcussen (1939)	12,40 første
Lebech, Hans (1932)	11,07 anden 1.	Steffensen, Ellen (1937) ..	11,47 anden 1.
Lillesø, Mogens (1938) ...	11,80 første	Stevns, Ole (1940)	12,87 første
Lindberg, Anders Gribdahl (1932)	11,00 anden 1.	Strømberg, Jørgen (1939)	11,73 første
Lindhard, Uffe Aksel (1940)	12,60 første	Sønderholm, Lars Peter (1938)	12,07 første
Lollesgaard, Sven Ruge (1939)	12,00 første	Sørensen, Elna Agnes (1939)	11,73 første
Lomholt, Jens (1939)	13,13 første	Terkildsen, Tyge Bent (1939)	13,40 første
Lorck, Immanuel (1932) ..	11,87 første	Therkelsen, Arne Marinus (1941)	13,00 første
Lynn-Pedersen, Carl Bunde (1939)	12,20 første	Tschuriloff, Josua Jakob (1935)	11,33 anden 1.
Løn, Viggo (1940)	12,00 første	Tvede, Poul Adam (1940)	11,73 første
Løth, Peder Hedegaard (1938)	11,67 første	Ussing, Françoise Laurence (1940)	11,73 første
Mikkelsen, Jens Henning (1939)	11,67 første	Vainer, Abraham (1939) ..	12,60 første
Müllertz, Jens Bjørn (1941)	11,71 første	Valbak, Uno (1939)	12,67 første
Münter, Erik (1939)	12,00 første	Weber, Gertrud Gerd (1938)	10,87 anden 1.
Møller, Kate, f. Kvidbæk (1939)	12,20 første	Vedel, Fritz Lago (1937)	11,87 første
Nielsen, Albert Per (1938)	11,07 anden 1.	Vejerslev, Aage (1940) ...	11,80 første
Nielsen, Edith Margrethe (1941)	12,87 første	Vendsborg, Hans Poul Birger (1935)	12,53 første
Nielsen, Henning Vagner (1939)	11,27 anden 1.	Vestergaard, Jan (1939) ..	11,87 første
Nielsen, Viggo Johannes (1938)	12,73 første	Vrang, Bodil Ingeborg, f. Rasmussen (1939) ...	11,47 anden 1.

Skriftlige opgaver.

Vinteren 1945-46.

Eksamens 1ste del.

1. *A* er født i 1916 her i landet udenfor ægteskab af en danskfødt kvinde *B*, der i 1923 indgik ægteskab med barnets fader *C*, der var hjemløs. I 1928 føder *B* udenfor ægteskab et barn *D*, hvis fader er en dansk statsborger. I anledning af rigsdagsvalget marts 1943 søger *A* og *B* optagelse på valglisten, hvorved der opstod spørgsmål om, hvorvidt *B* og hendes to børn – der alle stede har haft bopæl her i landet – har eller kan få dansk indfødsret.

Hvorledes må dette spørgsmål besvares?

2. Hvad betyder sætningen »international law is part of the law of the land«, og hvorvidt gælder den i sætningen udtrykte regel her i landet?
3. Skal en erstatningssag mod en minister i anledning af hans embedsførelse anlægges ved rigsretten eller ved de ordinære domstole?
4. A, der i nogen tid havde generet sin tidligere kæreste B med breve og telefonopringninger, fik af politiet advarsel i henhold til straffelovens § 265. Efter et par måneder, hvor A havde ladet B i fred, søgte A advarslen hævet. B protesterede herimod.
 - a. Kan politiet tilbagekalde advarslen mod B's protest?
 - b. Kan A gennem sagsanlæg ved domstolene få advarslen hævet?
5. Var kongens handlemåde under påskekrisen i 1920 konstitutionel?
6. Falder inddelingen i sognekommuner sammen med inddelingen i kirkesogne?

Eksamens 2den del.

Efter kgl. anordning af ¹³/₇ 1937.

1. Tre malermestre, der ved en af en kommune afholdt licitation havde fået tilslået malerarbejdet ved hver sin skole, søgte, efter at kommunen havde erklæret licitationen for ugyldig, i forening ved landsretten erstatning på henholdsvis 450 kr., 500 kr. og 800 kr. Kommunen påstod sagen afvist, idet den gjorde gældende, at landsretten ikke var kompetent til at behandle sagen.
Hvad kan der anføres for og imod den nedlagte afvisningspåstand?
2. Hvorvidt kan der ved private dokumenter opstilles nogen formodning for ægtheden eller indholdets rigtighed?
3. Hvorvidt vil den omstændighed, at en fordring er sikret ved håndpant eller underpant, have indflydelse på fordringshaverens adgang til at erklære skyldneren konkurs?
4. En tidligere dansk statsborger A deltager på et tidspunkt, da han har erhvervet fransk statsborgerret, i en international falskmøntnerbandes virksomhed i Sydamerika, derunder i fremstilling af falske danske, norske og svenske pengesedler. Da komplottet er ved at blive opdaget, flygter han her til landet, hvor han arresteres. Det oplyses under sagen, at han i udlandet under benyttelse af falske skilsmissepapirer har indgået ægteskab uanset et her i landet indgået, ikke opløst ægteskab.
Hvorvidt kan A her i landet strafferetligt drages til ansvar for sine handlinger?
5. A skyder på nært hold på B, som kommer cyklende forbi. Skuddet strejfer B's pande. Efter A's forklaring, som bevismæssigt lægges til grund ved sagens afgørelse, ønskede han at ramme B's cykle for derefter at overmande B og bortføre ham til et nærliggende hus, hvor han ville aftvinge ham en forklaring om hans kendskab til et begået røveri, for hvilket A – efter sin påstand med urette – for nogle år siden er blevet dømt. A var klar over, at skuddet let kunne ramme B og medføre B's død, men håbede på at undgå denne eventualitet, hvis indtræden ville forspilde formålet med hans handling.
Hvorledes bør A's forhold strafferetligt bedømmes?
6. Der ønskes en kortfattet redegørelse for, hvorvidt der tilkommer gengældelsesbetragtninger strafferetlig relevans.

Efter kgl. anordning af 19/7 1944.

Teoretisk opgave:

Der ønskes en undersøgelse og kritisk vurdering af dansk rets sondring mellem hævde og forældelse.

Almindelig opgave:

1. Ved skøde af 19. september 1938 solgte grosserer Skov i Odense sin lyst-yacht til konditor Koch, hvem det blev meddelt, at båden lå for anker i Svendborg Sund udfor Skovs ejendom. Koch kendte forud båden og fik ved skødets underskrift nøglerne til båden overgivet. Da han dagen efter kom til Svendborg for at sejle båden til Kerteminde, hvor han agtede at lade den ligge, viste det sig, at båden, uden at det kunne lægges Skov til last, var blevet ødelagt ved påsejling natten til den 18. september. Fisker Frederiksen, der for Skov førte tilsyn med båden, var netop borte i de samme dage, men telefonerede til Skov den 20. september, da han kom hjem.

Kan Koch hæve købet, og kan han kræve erstatning af Skov?

Kunne han det, hvis båden først var sejlet i sænk natten til den 20. september?

2. Boghandler Bak og hans søster dameskrædderinde fru Dahl havde ved deres faders død i forening fået udlagt et hus. De lod det istandsætte af malermester Madsen for 5000 kr. Aftalen blev efter bemyndigelse truffet af Bak »på egne og søsters vegne«. Kort efter måtte Bak søge akkord, og han opnåede en tvangsakkord på 50 pct. Efter at have betalt de første 10 pct. af de 5000 kr., meddelte han, at han ikke kunne betale mere.

Hvor meget kan Madsen afkræve fru Dahl?

Ville det gøre nogen forskel, om akkorden var frivillig, når den ikke var tiltrådt af fru Dahl?

3. *A*, der er kolonialhandler, sælger en dag, da *B* kommer ind i *A*'s butik, *B* en vægt, der står i butikken og der bruges til afvejning af varer. Senere viser det sig, at *A* har købt vægten af *C* på afbetaling med ejendomsforbehold. *B* kender imidlertid intet til dette ejendomsforbehold. *C* anlægger vindikationssag mod *B*. Hvorledes skal denne retssag afgøres?
4. Hvorvidt er panteretten ifølge tinglyst skifteekstrakt genstand for forældelse?
5. På hvilke erstatningskrav kan nedsættelsesreglen i myndighedslovens § 63 finde anvendelse?
6. I en i 1930 mellem maskinmester *M* og hustru *H* om ophævelse af deres samliv indgået overenskomst bestemtes det, at *M* forpligtede sig til ikke at søge skilsmisse udenfor de tilfælde, i hvilken loven hjemlede ham ret dertil som følge af *H*'s ægteskabsbrud, samt at *M*, når han afskedigedes med pension, skulle betale *H* 150 kr. månedligt i underholdsbidrag, så længe begge parter levede.

I 1935 påstod *M*, der nu var pensioneret, det i 1908 indgåede ægteskab med *H* opløst i medfør af ægteskabsloven af 30. juni 1922 § 55. *H* erkendte, at samlivet var hævet på grund af en uoverensstemmelse, for hvilken *M* ikke hovedsagelig bar skylden, men gjorde gældende, at den nævnte overenskomst var bindende, hvorfor hun modsatte sig skilsmisse. Subsidiært hævdede hun, at overenskomsten i hvert fald forsåvidt måtte være bindende, at *M* ikke kunne opnå skilsmisse i medfør af § 55 uden i

forvejen at have gjort hende betryggende tilbud om samme økonomiske stilling efter en eventuel skilsmisse som før denne.

Hvilken betydning må der tillægges den indgåede overenskomst med hensyn til spørgsmålet om skilsmisse eller i tilfælde af skilsmisse med hensyn til vilkårene for denne?

7. *H* hensad i uskiftet bo med fællesbørnene *A* og *B* efter sin i 1930 afdøde mand *M*. I 1935 indgik *A* ægteskab med *C*, der afgik ved døden i 1941. I ægteskabet var to børn, med hvem *A* derefter hensad i uskiftet bo. *B* indgik ægteskab i 1942 med *D*. Dette ægteskab blev opløst ved skilsmisse i 1943. Under skiftebehandlingen af fællesboet tog *D* forbehold om senere at få udbetalt en andel i *B*'s fædrene arv.

Den $\frac{5}{4}$ 1944 døde *H*, og der opstod i den anledning følgende tvistigheder:

- 1) *A* indgav den $\frac{17}{5}$ 1944 begæring om skifte af det uskiftede bo, hvor- med hun havde hensiddet siden *C*'s død og påstod derefter, at al arv efter forældrene skulle holdes udenfor skiftet med børnene.
- 2) *D* hævdede, at *B*'s fædrene arv var indgået i det formuefællesskab, der blev skiftet i 1943, og påstod sig derfor kendt berettiget til halvdelen heraf.

Hvorledes må disse spørgsmål afgøres?

Eksamens 3die del.

Efter kgl. anordning af $\frac{13}{7}$ 1937.

Teoretisk og almindelig opgave:

Samme opgaver som ved eksamens 2den del efter kgl. anordning af $\frac{19}{7}$ 1944 (se side 79).

Efter kgl. anordning af $\frac{19}{7}$ 1944.

Konkret opgave:

Den 9. september 1937 afgik enkefru Anna Hansen, bosat på Frederiksberg, ved døden efter at have hensiddet i uskiftet bo efter sin den 17. marts 1933 afdøde ægtefælle grosserer Bernhard Hansen, og den 3. oktober 1937 blev ægtefællernes fællesbo taget under behandling af overretssagfører N. Sørensen som executor testamenti.

Under boets behandling opstod der forskellige tvistigheder.

Ved bobehandlingens begyndelse blev det oplyst, at der i ægteskabet mellem Bernhard og Anna Hansen var født tre børn, Clara Hansen, født i 1891, Dagny Mogensen, født i 1892, og Erik Hansen, født i 1893.

Erik Hansen var i 1920 blevet gift med Emmy Petersen og havde samtidig med ægteskabets indgåelse oprettet testamente, hvori det bestemtes, at hun, såfremt han ikke efterlod sig livsarvinger, skulle være hans eneste arving. Emmy Petersen havde en i 1912 født søn Frederik, som Erik Hansen ved bevilling af 27. april 1924 adopterede, således at barnets navn fremtidig blev Frederik Hansen, og således at der ved bevillingen toges forbehold om, at der ikke ved adoptionen skete nogen indskrænkning i adoptantens testationsret. Der fødtes ingen børn i Erik Hansens og Emmy Petersens ægteskab. I 1934 døde Erik Hansen.

Under behandlingen af Bernhard og Anna Hansens bo påstod Emmy Hansen sig under henvisning til testamentet berettiget til den arvelod, der ville være tilfaldet hendes afdøde mand, Erik Hansen, dersom han havde overlevet moderen. Herimod protesterede Frederik Hansen, idet han hævdede, at testamentet ikke kunne finde anvendelse, og at arvelodden derfor måtte deles med

$\frac{1}{4}$ til moderen og $\frac{3}{4}$ til ham. Subsidiært gjorde Emmy Hansen gældende, at testamentet ihvertfald måtte have den betydning, at hun skulle begunstiges mest muligt i forhold til sønnen, og at hun derfor måtte have krav på halvdelen af arvelodden.

Det blev derhos ved bobehandlingens begyndelse oplyst, at grosserer Hansen og hans hustru den 12. december 1932 i fællesskab havde oprettet en kodicil til deres tidligere oprettede fælles testamente. I kodicillen blev der truffet forskellige bestemmelser med hensyn til deres tre børns arv, og det hedder blandt andet i kodicillen:

»Vor ugifte datter Clara skal foruden sin arvelod have vort hele indbo, af hvad art nævnes kan, alene med undtagelse af malerier og sølvtojet, der skal deles imellem vore tre børn efter stedfunden vurdering«.

Clara Hansen havde indtil faderens død stadig boet hos sine forældre. Kort efter faderens død blev hun gift, men efter fødslen af en søn blev hendes ægteskab opløst, og hun, der genantog sit pigenavn, flyttede igen sammen med sin moder.

Den 26. juli 1935 oprettede fru Anna Hansen et sålydende gavebrev:

»I anledning af at min datter Clara har boet hos mig i en årrække og været mig til selskab og nytte, ligesom hun i den senere tid for en ringe løn har udført et dagligt og stort arbejde i min forretning, hvad hun har lovet at ville fortsætte med til min død, ønsker undertegnede fru Anna Hansen i levende live at skænke og overdrage hende mit hjem med indbo og brugsgenstande af enhver art, hvorfor jeg herved erkender at have skænket og overdraget hende de på vedhæftede liste opførte indbogenstande og andet løsøre, der tilsammen udgør hele mit hjem. Jeg erkender derfor, at fra og med dags dato tilhører hele mit hjem hende til fri og udelt besiddelse og ejendom uafhængigt af, om vi som hidtil bor sammen, eller om dette ikke måtte være tilfældet.

Under registreringen i fællesboet undlod eksekutor i anledning af Clara Hansens på gavebrevet støttede påstand at registrere det i fru Hansens lejlighed værende indbo, herunder malerier, sølvtojet og smykker. På en senere skiftesamling anerkendte Dagny Mogensen og Frederik Hansen, blandt andet under hensyn til, at det oplystes, at gaveafgift var betalt, at fru Hansens møbler m. v. ved gavebrevet gyldigt var overdraget til hende, men påstod afdødes malerier, sølvtojet og smykker inddraget under skiftet. Clara Hansen gik med til at lade malerierne og smykkerne indgå i boet, men protesterede mod, at sølvtojet, der var vurderet til 4037 kr., blev inddraget under skiftet, idet hun gjorde gældende, at sølvtojet måtte betragtes som brugsgenstande, der ved gavebrevet var overdraget til hende. Dagny Mogensen og Frederik Hansen bestred, at der ved gavebrevet havde fundet nogen overdragelse i levende live sted med hensyn til sølvtojet, da det var forblevet i afdødes lejlighed og til hendes død, som før den 26. juli 1935, havde været brugt af hende og Clara Hansen i forening; de mente derfor, at der forelå en døds gave, hvis gyldighed de ikke kunne anerkende, fordi testamentsreglerne ikke var iagttaget.

Eksekutor hævdede, at der vel forelå en overdragelse i levende live. Da fru Hansen imidlertid sammen med sin ægtefælle havde oprettet kodicillen af 12. december 1932, hvorved det bestemtes, at sølvtojet skulle være undtaget fra, hvad der forlods skulle tilfalde datteren Clara, mente han, at fru Hansen måtte være bundet af kodicillen, således at hun ved gavebrevet kun kunne have disponeret over halvdelen af sølvtojet. Eksekutor mente derfor, at halvdelen af sølvtojet måtte inddrages under bobehandlingen.

Til det af eksekutor anførte bemærkede Clara Hansen, at kodicillens nævnte bestemmelse måtte være bortfaldet, fordi hun senere havde indgået ægteskab.

Under skiftebehandlingen kom det endvidere frem, at Clara Hansen havde haft fuldmagt til sin moders bankbox og i marts 1937 fra denne havde fjernet kreditforeningsobligationer til pålydende 20.000 kr., som hun anbragte i samme bank i en box, som hun lejede i eget navn. Hun forklarede herom nærmere, at fru Hansen i 1935 havde givet hende obligationerne som gave til sikring af hendes søns opdragelse og underhold. Renterne var til og med december termin 1936 blevet hævet enten af hende eller af fru Hansen sammen med renterne af fru Hansens andre værdipapirer, men fra juni termin 1937 havde hun hævet renten, der dog, så længe fru Hansen levede, som hidtil var blevet brugt i den fælles husholdning. Obligationerne var ikke noteret på navn, og Clara Hansen havde ikke betalt gaveafgift af dem eller medtaget dem i sin selvangivelse til skattevæsenet. På den anden side viste det sig, at fru Hansen heller ikke hverken før eller efter 1935 havde medtaget disse obligationer på sin selvangivelse.

Medens eksekutor efter det således oplyste og under henvisning til, at en af afdødes bekendte havde afgivet en erklæring, der senere blev bekræftet af vedkommende som vidne, om, at afdøde under en drøftelse i sommeren 1937 af Clara Hansens økonomiske forhold havde sagt, at der «ikke var flere særskilte penge til Clara end 20.000 kr. obligationer, som lå til hende i en box», ikke fandt grundlag for at inddrage obligationerne under skiftet, påstod Dagny Mogensen og Frederik Hansen obligationernes værdi inddraget i boet, idet de hævdede, at der også i dette tilfælde var tale om en ugyldig døds gave.

Ved de foran omtalte dispositioner var der ikke gjort indgreb i børnenes tvangsarv.

Der ønskes en redegørelse for de til grund for tvistighederne liggende retsforhold, herunder en vurdering af de af parterne anførte søgsmålsgrunde og indsigelser samt en udtalelse om, ved hvilken ret sagen bliver at behandle, og hvorledes tvistighederne bør afgøres. Det bemærkes, at parternes anbringender ikke må anses for udtømmende, men at alle relevante omstændigheder og hensyn bør tages i betragtning.

Sommeren 1946.

Eksamens Iste del.

1. Hvilke politiske tilkendegivelser kan medføre et parlamentarisk ministeriums afgang?
2. En dansk født kvindelig tjenestemand, der ved ægteskab med en udlænding havde mistet sin indfødsret, som hun imidlertid før ansættelsen havde generhvervet i medfør af indfødsretslovens § 8, 1. stk., erhvervede på ny fremmed statsborgerret ved nyt ægteskab med en udlænding.
Kan eller skal hun i den anledning afskediges?
Har hun krav på pension, hvis hun afskediges?
3. Kan en stat i tilfælde af borgerkrig eller indre uroligheder ifalde folkeretligt ansvar for den overlast, der overgår fremmede statsborgere? Kan i sådanne situationer andre stater gribe ind ved umiddelbart på stedet at beskytte deres truede borgeres interesser?
4. I et byråds konstituerende møde blev tømmermester Petersen mod sin protest valgt til medlem af byrådets ejendomsudvalg. Valget gjaldt ifølge vedtægten for 4 år. I udvalgets konstituerende møde opstod der en uenighed mellem Petersen og udvalgets øvrige medlemmer. Byrådet vedtog derefter at udelukke Petersen fra udvalget og valgte i hans sted snedkermester Hansen.

Kan Petersen få dom for, at han vedblivende må betragtes som medlem af udvalget?

5. Kan forvaltningsakter, der formelt og materielt er lovlige,
 - a) kendes ugyldige af domstolene under søgsmål anlagt i henhold til grundlovens § 70,
 - b) annulleres ved administrativ rekurs til højere forvaltningsmyndighed eller
 - c) pådrage vedkommende minister strafansvar under en rigsretssag?
6. Er en person, der har næringsbrev på handel, berettiget til ved salg eller udleje af brugsgenstande at påtage sig vedligeholdelsen af de solgte eller udlejede ting?

Eksamens 2den del.

Efter kgl. anordning af 13/7 1937.

1. I anledning af at grosserer Weiss, København, ikke havde opfyldt en kontraktmæssig forpligtelse, stor 10.000 kr., for hvis opfyldelse aktieselskabet Den danske Landmandsbanks Horsens afdeling indestod, indstævnedede vedkommende kreditor under eet grosserer Weiss og A/S Landmandsbankens Horsens afdeling for vestre landsret. Under sagens forberedelse påstod A/S Landmandsbankens Horsens afdeling sagen afvist under henvisning til rpl. § 238, stk. 1 og aktieselskabslovens § 84.

Hvorvidt kan søgsmål mod nogen af de sagsøgte herefter gennemføres ved vestre landsret?

2. Den 10. marts 1946 begærede *A* grosserer *B*'s bo taget under konkursbehandling i medfør af k.l. § 44 under henvisning til, at *B* havde undladt at betale en af ham den 1. juli 1945 akcepteret 3 måneders veksel, stor 12.000 kr., til trods for at han gennem beskikkelse den 15. februar 1946 var opfordret dertil. *B* protesterede mod tilfølgtagelse af begæringen, idet han under fremlæggelse af en opgørelse over parternes mellemværende gjorde gældende, at vekselen var en tjenesteveksel udstedt som et led i hele dette mellemværende, og at *A* ifølge dette skyldte ham penge.

Hvorvidt kan konkursbegæringen tages til følge?

3. Hvorvidt finder de i retsplejelovene §§ 169 og 170 omhandlede bestemmelser anvendelse på partsafhøring og på modpartens eller tredjemands editionspligt?
4. I et privat selskab, hvori der befinder sig en 16-årig pige og en 17-årig ung mand, har en ældre mand *A* dels fortalt historier af utugtigt indhold, dels forevist en pornografisk film. En af gæsterne anmelder forholdet, og det oplyses ved vidneforklaringer, at i hvert fald en del af selskabet har været uforberedt på, at filmen indeholdt scener af utugtig karakter. De to unge mennesker erklærer derimod, at de på forhånd har givet deres samtykke til det passerede, og at de ikke har følt deres blufærdighed krænket.

Hvorvidt kan *A* straffes?

5. *A* giver til sikkerhed for modtagne forstrækninger *B* underpant i forskellige indbogenstande. Der oprettes skriftligt underpantebrev, og *A* forpligter sig til ikke uden *B*'s samtykke at afhænde disse, men parterne enes om foreløbig at udskyde tinglysning af pantsættelsen. Nogen tid efter sælger *A* ikke destomindre nogle af effekterne til *C*, der er vidende om aftalerne mellem *A* og *B*.

Kort efter standser *A* sine betalinger, og hans bo undergives frivillig likvidation. Det viser sig, at han i ugerne før betalingsstandsningen har realiseret det meste af sit varelager og anvendt proventet til at dække *C* for forfaldne

og uforfaldne tilgodehavender. *C* har intet positivt foretaget sig for at opnå denne begunstigeelse, men han har været klar over *A*'s økonomiske situation. Det oplyses, at transaktionerne er foretaget af *A* under tilskyndelse af sagfører *D*, der selvstændigt har varetaget *C*'s interesser.

Hvorvidt har *A*, *C* og *D* gjort sig skyldige i strafbare forhold?

Efter kgl. anordning af 19/7 1944.

Teoretisk opgave:

Omfatter erstatningen for misligholdelse af en kontrakt hele fordringshaverens tab? Hvorvidt kan fordringshaveren, når skyldneren er ansvarlig for misligholdelsen, kræve erstatning i stedet for naturalopfyldelse?

Almindelig opgave:

1. Købmand Karstensen modtog fra fru Petersen en telefonisk anmodning om at sende hende to flasker blegevand, og han sendte straks to flasker med etiketten blegevand. Da fru Petersen brugte den ene flaske til vask, blev hendes vasketøj ødelagt, uden at det kunne lægges hende til last. Det viste sig, at der havde været en slags syre i flasken. Købmanden havde fået flasken leveret med etikette fra fabrikant Frederiksen, på hvis fabrik der måtte antages at være sat en gal etikette på. Hvorledes dette var sket, kunne ikke oplyses. Fru Petersen rejste krav om erstatning for det ødelagte vasketøj såvel mod købmand Karstensen som mod fabrikant Frederiksen.

Hvilket udfald må sagen få?

2. I april 1941 tilsagde bankier Berg sagfører Svind et lån mod håndpant i nærmere betegnet pantebrev i en bestemt fast ejendom. Dagen efter indfandt Svind sig på Bergs kontor og afleverede til Bergs prokurist pantebrevet, der var stilet til entreprenør Eriksen, samt en skriftlig pantsætnings-erklæring underskrevet med Eriksens navn, og prokuristen lod lånet udbetale til Svind. Senere viste det sig, at Svind, der havde ligget med pantebrevet, siden det – kort tid før – var blevet tinglyst, havde skrevet pantsætningserklæringen uden Eriksens vidende og falskelig underskrevet den med hans navn. Berg kendte Eriksens underskrift godt og ville straks have kunnet se, at underskriften på pantsætningserklæringen var falsk.

Kan Eriksen kræve pantebrevet udleveret fra Berg?

3. A sagsøger B til at udlevere en ting, som B besidder. Det er ubestridt under sagen, at A tidligere har været besidder af tingen, men at han 1 måned forud for retssagen har overdraget tingen til B. A påstår imidlertid, at han kun har overdraget B tingen til lån, medens B påstår, at A har overdraget ham tingen til ejendom. Ingen af disse påstande kan bevises.

Hvorledes skal denne retstvist afgøres?

4. A har udstedt i 1938 to private pantebreve henholdsvis til B og C i sin faste ejendom. B har fået førsteprioriteten, og det er aftalt, at pantebrevet skal forrentes med 4 % p. a. og afdrages med 500 kr. i hver termin, samt at A kan opsig det med 6 måneders varsel til en 1. januar. A har givet C's pantebrev andenprioritet med oprykningensret, efterhånden som B's pantebrev afdrages.

Da A i 1940 har vanskeligheder med at klare terminsydelserne til B, aftales det mellem dem, at B's pantebrev skal ændres derhen, at termins-afdraget skal nedsættes til 200 kr. i hver termin, medens rentefoden til gengæld for fremtiden skal være 5% p. a. og opsigelsesvarslet fra A's side skal forlænges til 2 år til en 1. januar.

Hvorvidt kræver disse ændringer C's samtykke og i bekræftende fald, hvilke beføjelser har C, hvis ændringerne er foretaget uden dette; og hvorvidt skal tinglysningsdommeren foretage sig noget i anledning af de nævnte ændringer i 1. prioritets pantebrev?

5. Da købmand Arnold Sørensen den 3. oktober 1944 modtager besøg af sin søn fuldmægtig Bent Sørensen, anmoder han denne om at bevidne et af ham selv affattet og nedskrevet testamente, hvori han har truffet bestemmelse dels om sin begravelse, dels om tre legater, nemlig:
1. 10.000 kr. til hans mangeårige husbestyrerinde.
 2. 5.000 kr. til hans søster.
 3. 10.000 kr. til foreningen »Aurora«.

Sønnen underskriver testamentet til vitterlighed. Umiddelbart efter at sønnen er gået, beder købmand Sørensen sin bogholder Chr. Frederiksen om ligeledes at underskrive testamentet til vitterlighed.

Den 14. december 1945 afgår købmand Sørensen ved døden. Han var enkemand og havde i 1920 ved hustruens død fået hendes bo udlagt for begravelsesomkostningerne.

Afdødes datter Karen Sørensen rejser indsigelse mod testamentets rigtighed, idet hun særlig gør gældende, at det kun kan betragtes som et udkast, uden at hun dog anfører noget nærmere til støtte herfor.

Vidnerne vedstår i skifteretten deres underskrifter på dokumentet og forklarer, at købmand Sørensen ved testamentets oprettelse var sin fornuft fuldkommen mægtig.

Boets nettobeholdning udgør 83.000 kr.

Det oplyses, at afdøde i en lang årrække har været medlem af foreningen »Aurora«, og at fuldmægtig Bent Sørensen er medlem af dennes bestyrelse. Foreningens formål er selskabelige sammenkomster og understøttelse af medlemmer, der er kommet i trang.

Hvorvidt kan testamentet opretholdes?

6. Kontorchef A, der ikke har noget formuefællesskab med sin hustru, men ved testamente har begunstiget hende mest muligt, tegner, da han er 60 år, en livrente på 100 kr. månedlig til fordel for hustruen.

Da han dør to år senere, kræver hans søn af første ægteskab, B, ret til at oppebære halvdelen af livrentens beløb under påberåbelse af, at der skulle have været oprettet ægtepagt angående den hustruen tillagte livrente.

Hvorvidt kan der gives ham medhold heri?

7. I hvilket omfang kan en mindreårig blive forpligtet ved retshandler, særlig kreditkøb, som han foretager i henhold til bemyndigelse fra værgeren?

Eksamens 3die del.

Efter kgl. anordning af 13/7 1937.

Teoretisk og almindelig opgave:

Samme opgaver som ved eksamens 2den del efter kgl. anordning af 19/7 1944 (se side 84).

Efter kgl. anordning af 19/7 1944.

Konkret opgave:

I julen 1943 boede møbelhandler Madsen, Frederiksberg, på hotelejer Hansens hotel i Hellebæk. Han kom under opholdet på venskabelig fod med Hansen og udtalte herunder flere gange, at en nu afdød kunstners maleri, der hang i Hansens dagligstue, kunne sælges for en betydelig sum, hvis man

fandt den rette køber, og fortalte, at han ofte havde solgt malerier og kunstgenstande. Da Madsen rejste hjem den 2. januar 1944, sagde Hansen, at han ville sælge maleriet for 6000 kr., og Madsen, der mente at kunne opnå denne pris, fik det med sig. Hansen bad imidlertid om kvittering for billedet, og Madsen udstedte da sålydende dokument:

»Dags dato modtaget af hotelejer Henry Hansen det ham tilhørende maleri »Aftenstemning«, skovsø med birketræer, at sælge i kommission, således, at jeg fremskaffer tilbud, der accepteres af Hansen. Ejendomsretten forbeholdes, til købesummen er betalt.

Hellebæk, den 2. jan. 1944. H.V. Madsen.«

Da Madsen kom hjem, hængte han billedet op i sit kontor på første sal i den ejendom, hvori han havde møbelforretning i stuen. Omkring 1. marts 1944 ringede han til Hansen og sagde, at nu kunne han sælge billedet for 6000 kr., hvori dog skulle fragt hans kommissionssalær, 500 kr., men Hansen svarede, at han ville have 6000 kr. som sin del af købesummen. Ca. 14 dage efter ringede han påny til Hansen og sagde, at han nu kunne skaffe ham 6000 kr. for billedet, men at han gerne skulle vise køberen et bevis for, at han havde ret til at disponere over billedet. Hansen sendte så Madsen en sålydende erklæring:

»Solgt mit maleri af en skovsø til hr. Madsen for 6000 kr. Henry Hansen.«

Madsen var i tiden efter nytår 1944 i sin forretning blevet opsøgt af kunsthändler Kirkeby, der nogle gange havde gjort forretninger med Madsen. Kirkeby havde i efteråret 1943 af en kunde købt og fået transport på et retsførlig, hvorved Madsen forpligtede sig til senest den 2. januar 1944 at betale 4500 kr., hvilken fordring med renter og omkostninger nu udgjorde 5100 kr., men af Kirkeby var købt for 2800 kr. Kirkeby havde under besøget sagt til Madsen, at han havde fået overdraget retsførliget, og at Madsen måtte fremkomme med et forslag til forholdets afvikling, hvortil Madsen svarede, at foreløbig kunne han kun tilbyde et ubetydeligt månedligt afdrag, og de talte derefter om andre ting. Da Kirkeby skulle gå, blev han opmærksom på maleriet og spurgte, om det var til salg, og om det tilhørte Madsen. Madsen svarede, at det var hans billede, og at han i hvert fald ikke kunne tænke sig at sælge det for under 6000 kr. Kirkeby telefonerede i den følgende tid nogle gange og tilbød forskellige beløb under 6000 kr. men endte med at byde de forlangte 6000 kr. Madsen svarede, at han ville betænke sig, og da han havde talt med Hansen og fået at vide, at denne stod fast ved, at han selv ville have 6000 kr., forlangte han 6500 kr. Kirkeby kom så op til Madsen lørdag den 21. marts 1944, og efter at han havde set den af Hansen udstedte erklæring, gik han ind på at give 6500 kr. Der oprettedes derefter en slutseddel, hvori det hed, at Madsen solgte billedet til Kirkeby for 6500 kr., uden bemærkning om, hvornår eller hvorledes beløbet skulle betales. Kirkeby sagde imidlertid, at han ville sende bud efter maleriet i næste uge. Om tirsdagen telefonerede Kirkeby og sagde, at han sendte bud ud med retsførliget i kvitteret stand og 1400 kr. kontant, men Madsen nægtede at vedstå handlen, når han ikke fik 6500 kr. kontant. Kirkeby indgav derefter fogedrekvisition, i hvilken han begærede sig indsat i besiddelse af billedet, og da Madsen fik tilsigelse om den 6. april at møde i fogedretten forkyndt, underrettede han Hansen om det passerede, hvorefter Hansen afhentede billedet, og fogedforretningen blev derefter for-gæves. Dagen efter fogedforretningens afholdelse skrev Hansens sagfører til Kirkeby og meddelte ham, at hvis den afsluttede handel ikke opfyldtes inden 3 dage ved betaling af 6500 kr. kontant, ville Hansen betragte handlen som misligholdt og acceptere et andet tilbud om køb af billedet. Da Kirkeby ikke

svarede inden fristens udløb, solgte Hansen billedet til en bankdirektør for 6200 kr.

Da bankdirektøren havde fået billedet hjem, fik han mistanke om, at det muligt ikke var 6200 kr. værd, og lod en anerkendt ekspert se på det. Denne udstedte en erklæring, hvori det hed, at billedet var malet i kunstnerens sidste leveår, at billeder fra denne periode betaltes lavere end billeder fra kunstnerens yngre år, og at han mente, at 5000 kr. var en passende købesum. Bankdirektøren forlangte derefter et afslag i købesummen på 1200 kr., og da Hansen tilbød ham et afslag på 700 kr., accepterede han dette, idet han sagde, at han hverken havde tid eller lyst til at rende i retten for 500 kr.

Efter at dette var ordnet, men uden at Kirkeby kendte noget dertil, anlagde han sag mod Hansen og påstod ham dømt til mod transport på retsforliget at betale 5900 kr., nemlig 5100 kr., som han ved handlen med Madsen ville have fået ind til dækning af retsforliget, men som det, hvad Hansen erkendte, var umuligt at inddrive hos Madsen, og 800 kr., som han kunne have tjent som salær ved videresalg af maleriet, på hvilket han havde et bindende tilbud på 7300 kr.

Til støtte herfor anførte han, at Hansen havde solgt maleriet til Madsen og derfor havde handlet retsstridigt overfor Kirkeby ved at tage det tilbage og sælge det, og at Madsen var således legitimeret af Hansen, at Hansen måtte være bundet ved Madsens dispositioner. Desuden gjorde han gældende, at der ikke var solgt kontant.

Hansen hævdede, at Madsen kun var befuldmægtiget til at indhente tilbud på Hansens vegne, men ikke til at træffe nogen bindende disposition. Dernæst anførte han, at selv om Madsen havde været berettiget til at sælge på Hansens vegne, måtte slutsedlen forstås således, at købesummen skulle betales kontant, og da kontant betaling udeblev, var Hansen på egne eller Madsens vegne berettiget til at hæve handlen, og at det i hvert fald havde været en relevant forudsætning, at købesummen betaltes kontant og ikke ved modregning med det af Kirkeby erhvervede retsforlig. Subsidiært anførte han under henvisning til maleriekspertens erklæring, at Kirkebys krav måtte nedsættes betydeligt, hvad denne protesterede imod. Mere subsidiært protesterede han i hvert fald mod at betale de 800 kr., Kirkeby forlangte i tabt fortjeneste.

Under sagen fremlagdes maleriekspertens erklæring, og dens rigtighed bestredes ikke af Kirkeby.

Der ønskes en redegørelse for de til grund for sagen foreliggende retsforhold, herunder en vurdering af de af parterne anførte søgsmålsgrunde og indsigelser samt en udtalelse om, hvorledes sagen bør afgøres.

β. Statsvidenskabelig eksamen.

Vinteren 1945-46: Der indstillede sig 10,	10	fuldendte eksamen.
Sommeren 1946: — — — 14,	13	— —
Ialt indstillede sig 24,		23 fuldendte eksamen.

Af disse fik 13 første karakter, 10 anden karakter.

Vinteren 1945-46.

Andersen, Aage Jens (1937) 197	første	Hansen, Bent (1938).....	220 ¹ / ₂ første
Christensen, Ingvar Kjeld		Lind, Lise Kjær, f. Hansen	
Stig (1940)	223 ¹ / ₂ første	(1934)	166 anden
Fog, Bjarke (1940)	227 ¹ / ₂ første	Nielsen, Henning Maegaard	
		(1935)	200 første

Okholm-Hansen, Helge (1938)	191	anden	Jacobsen, Erhard William (1936)	193	anden
Petersen, Aage Salomon Pile-træ (1932)	196	første	Jørgensen, Arne (1937)	178	anden
Uhrskov, Tage (1940)	194 ^{1/2}	anden	Madsen, Peter (1937)	196	første
Willadsen, Niels Kristian Rasmus (1936)	168	anden	Mathiesen, Peter Hansen (1928)	180 ^{1/2}	anden
<i>Sommeren 1946.</i>					
Bang, Ole (1932)	181	anden	Norsman, Poul Bernhard (1933)	191	anden
Bang, Ove (1939)	208	første	Seidelin, Jes Thorvald (1939)	214 ^{1/2}	første
Egeberg, Ib de Hemmer (1939)	204	første	Schultz-Petersen, Kaj Nicolai Forsberg (1940)	198 ^{1/2}	første
Hansen, Svend Aage (1939)	202	første	Stockmann, Erik (1939)	192	anden
			Struck, Paula Clara, f. Elmer (1924)	200 ^{1/2}	første

Skriftlige opgaver.

Eksamens 1ste del.

Vinteren 1945-46.

1) Nationaløkonomi:

1. Hvad er bestemmende for huslejen på et ikke-reguleret boligmarked?
2. Kan sparekasser skabe kredit?

2) Borgerlig ret:

1. A. Hvad er begrundelsen for reglerne om forældelse af fordringer?
B. Fra hvilket tidspunkt begynder forældelsesfristen at løbe?
2. Da gårdejer Kristoffersen urigtigt nærer den anskuelse, at hans afdøde fader havde købt en englod af en nabo, har han i 25 år brugt lodden som sin. Det oplyses da, at englodden af naboen er pantsat særskilt til en stiftelse for 3000 kr., hvoraf Kristoffersen gennem årene har betalt renten. Desuden er lodden pantsat sammen med nabovens hovedejendom for ialt 40.000 kr. til forskellige panthavere, hvorom Kristoffersen har været uvidende.

Har Kristoffersen vundet hævd over lodden?

Består panterettighederne endnu?

3. En del af en ladning huder, der var købt c.i.f. i København, blev undervejs beskadiget af søvand. Kan importøren i den anledning kræve erstatning af sælgeren?
4. Er en fraskilt kvinde berettiget eller måske endog forpligtet til at bære mandens navn?

Sommeren 1946.

1) Nationaløkonomi:

1. En indehaver af en biografbevilling overvejer, hvilke billetpriser han skal holde. I en stationsby, hvor der ingen biograf findes i forvejen, har han mod en årlig leje af 4200 kr. lejet et af ejeren istandsat lokale, som rummer maksimalt 120 personer. I stationsbyen vil der kunne gives en forestilling hver aften i 30 af årets 52 uger. I filmleje og forlystelsesskat skal betales ialt 50% af bruttoindtægten. Øvrige omkostninger sættes til 10 øre pr. billet. Det gennemsnitlige antal besøgende afhænger af billetprisen på en måde, som med tilnærmelse illustreres af en retlinet efterspørgselskurve gennem punkterne

Pris	Besøgende
1,40	50
0,60	150

Hvilken billetpris giver maximal gevinst?

2. Kommenter nedenstående udtalelse:

»Partiet venstre og landbruget ytrer utilfredshed over kursen 19,34 som værende for lav.

I en lang årrække – i vist 40–50 år før og op til den første verdenskrig – lå kursen fast på omkring 18,20, som det syntes til gensidig tilfredshed på begge sider af Nordsøen. Og det er et faktum: jo lavere krone-kurs, jo større fordel for det danske samfund *som helhed*«.

2) Borgerlig ret:

1. Kunstmaler A. køber af en person B. noget lærred og noget træ. Nogle dage efter får han at vide, at lærredet og træet er stjålet fra C. Alligevel benytter han lærredet til et maleri, ligesom han af træet forarbejder en til maleriet passende ramme.

Kan C. rejse krav om udlevering af billedet og rammen, eller kan han rejse andre krav?

2. Kan det bestemmes, at et aktieselskab, som driver hotelvirksomhed, fremtidig tillige skal drive biograf? Kan man ændre formålet for et med kgl. konfirmeret fundats forsynet legat, hvis renter skal uddeles til tidligere sporgovnsfunktionærer på hestesporvogne?
3. Fabrikant Skjoldbergs hustru køber på kredit i Magasin du Nord et guld-cigarettui til 1000 kr., som hun forærer en af sine venner. Efter forgæves rykning lader Magasin du Nord foretage eksekutionsforretning, medens Skjoldberg er i Amerika på forretningsrejse, og der gøres herved udlæg i en vase, som bortsælges på auktion for 1000 kr. til grosserer Weber.

Da Skjoldberg kommer hjem, oplyser han, at vasen er en sjælden ostindisk vase, som han har arvet fra sin fader, og som er mindst 10.000 kr. værd.

Kan han rejse noget krav mod nogen i anledning af den uret, som han formener begået imod sig?

4. Hvornår kan en solgt ting betegnes som mangelfuld i købelovens forstand?

Eksamens 2den del.

Ekstraordinær eksamen september 1945.

1) Nationaløkonomiens teori:

Accelerationsprincippet i konjunkturteorien.

2) Nationaløkonomiens politik I:

De sandsynlige virkninger af en international nedsættelse af arbejdstiden til 40 timer om ugen på det nuværende tidspunkt.

3) Nationaløkonomiens politik II:

Kan den almindelige indkomstskat overvælttes?

4) Statistik:

I det omfang, oplysningerne i Statistisk Årbog tillader det, gives en fremstilling af dansk forsikringsvirksomheds art og omfang.

5) Det juridiske fag. Formueret:

At udvikle de vigtigste for retsforholdet mellem naboejere efter dansk ret gældende regler, derunder spørgsmål om erstatningsansvar.

Vinteren 1945–46.

1) Nationaløkonomiens teori:

Opsparing og konjunktur.

- 2) Nationaløkonomiens politik I:
Virkningerne på Danmarks økonomi af en faldende kornpris på verdensmarkedet under de nuværende forhold.
eller
De økonomiske virkninger af forskellige kartelformer.
eller
Mulighederne for at neutralisere en rentesænkningens virkninger på investeringen gennem investeringshæmmende skatter.
- 3) Nationaløkonomiens politik II:
Sammenlign de økonomiske virkninger af told og kvantitative importrestriktioner.
eller
Regulering af arbejdslønnen efter prisindextal.
- 4) Statistik:
Hvad går Engel's love for forbrug ud på, og bekræftes de af dansk forbrugsstatistik?
- 5) Det juridiske fag:
For kandidater, som har valgt statsforfatningsret og forvaltningsret med næringsret samt hovedpunkter af folkeretten:
Kan en lov, som efter sin form, sin tilblivelse eller sit indhold strider mod grundloven, tilsidesættes af domstolene?
For kandidater, som har valgt afsnit af dansk formueret:
Hvilke retsvirkninger medfører transport af en overdragelig fordring, som ikke er knyttet til et omsætningspapir?

Sommeren 1946.

- 1) Nationaløkonomiens teori:
En kritik af multiplieberbegrebet og dets anvendelighed.
- 2) Nationaløkonomiens politik I:
Bankers og sparekassers stilling i de enkelte konjunkturfaser.
eller
Hvilke momenter betinger karteldannelsens fremkomst og dens udbredelse i de forskellige erhvervsgrøner?
- 3) Nationaløkonomiens politik II:
Hvorledes påvirkes prisdannelsen på det indenlandske marked, hvis en monopolist, der ikke hidtil har exporteret, får mulighed for at drive dumping?
eller
Der ønskes en kritisk vurdering af det danske statsbudgets opdeling over drifts- og kapitalbudget og de dertil knyttede finansierings- og indkomstbindingsregler.
- 4) Statistik:
Opgør for årene 1942 og 1943 fordelingen på berigelsesforbrydelser og andre forbrydelser af antal anmeldte forbrydelser og undersøg, om der på grundlag heraf kan påvises nogen forskydning fra 1942 til 1943 i de to arters andel i den samlede kriminalitet.
- 5) Det juridiske fag:
For kandidater, som har valgt statsforfatningsret og forvaltningsret med næringsret samt hovedpunkter af folkeretten:
Om forvaltningsaktens ugyldighed på grund af dens formål.
For kandidater, som har valgt afsnit af dansk formueret:
Hvorvidt har kontraktsskyldneren erstatningsansvar for en misligholdelse, der ikke kan tilregnes ham?

γ. Eksamen i forsikringsvidenskab og statistik.

Vinteren 1945-46: Der indstillede sig 2,	2 fuldendte eksamen.
Sommeren 1946: — — — 4,	4 — —
Ialt indstillede sig 6,	6 fuldendte eksamen.

Af disse fik 5 laudabilis og 1 haud illaudabilis 1mi gr.

Vinteren 1945-46.

Hertz, Finn (1937) 237 laud.
 Thillemann, Jon (1938) . . . 212 haud ill. 1.

Sommeren 1946.

Iversen, Erik (1938) 250 laud.
 Jensen, Anne-Lise (1938). 245 laud.
 Leunbach, Gustav Henning
 (1939) 271 laud.
 Nyboe, Jørgen (1938) 258 laud.

Skriftlige opgaver.

Eksamens 1ste del.

Vinteren 1945-46.

MATEMATIK I

I.

1. Angiv på en figur den geometriske betydning af $|A - B|$, når A og B er to komplekse tal.

2. Hvilken figur danner de punkter $Z = x + iy$ i den komplekse plan, der opfylder ligningen

$$|Z - 2| - |Z - 2 - 2i| = 2?$$

3. Hvilken figur danner de punkter $Z = x + iy$, for hvilke den reelle del af Z^2 er lig med 2?

4. Hvilken figur danner de punkter $Z = x + iy$, for hvilke

$$|Z^2 - 2| - |Z^2 - 2 - 2i| = 2?$$

II.

Undersøg, for hvilke værdier af den reelle parameter a det uegentlige integral

$$I(a) = \int_1^{\infty} \frac{dt}{t^2 - a}$$

er konvergent, og angiv dets værdi i tilfælde af konvergens.

III.

Bestem fourierrækken for den ved

$$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{for } -\pi \leq x \leq -\frac{\pi}{2} \\ \sin x \cos x & \text{for } -\frac{\pi}{2} < x < \frac{\pi}{2} \\ 0 & \text{for } \frac{\pi}{2} \leq x \leq \pi \end{cases}$$

givne periodiske funktion med perioden 2π .

Undersøg, om rækken er absolut konvergent for $-\infty < x < \infty$, og om den er ligelig konvergent i dette interval.

Find endelig summen af rækken

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n-1)(2n+1)(2n+3)}.$$

MATEMATIK II

I.

1. Find volumen af det område Ω , der dannes af de punkter, hvis retvinklede koordinater (x, y, z) tilfredsstiller begge de to uligheder

$$x^2 + y^2 + 2|z| \leq 1 \quad \text{og} \quad x^2 + y^2 \leq 2x.$$

(Benyt f. eks. reduktion i polære koordinater).

2. Med k betegnes den i halvrummet $z \geq 0$ beliggende del af skæringskurven mellem fladerne

$$x^2 + y^2 + 2z = 1 \quad \text{og} \quad x^2 + y^2 = 2x.$$

Gør rede for projektionerne af k ind på koordinatplanerne. Find ligningen for den normalplan til k , som er vinkelret på planen $y = x\sqrt{3}$.

3. Find arealet af det fladestykke F , der dannes af de punkter (x, y, z) , for hvilke

$$x^2 + y^2 + 2|z| \leq 1 \quad \text{og} \quad x^2 + y^2 = 2x.$$

II.

1. Gør rede for, hvad eksistens- og entydighedssætningen udsiger om integralkurverne til differentiaalligningen

$$(x^2 + y - 1) dx = x dy,$$

og eftervis specielt, at ligningen har netop eet singulært punkt.

2. Vis, at samtlige integralkurver til differentiaalligningen går igennem det singulære punkt.

3. Skitser sluttelig de integralkurver, der tangerer linien $y = x$.

INTERPOLATIONSREGNING OG RENTESREGNING

1. Angiv udviklingen af det opstigende faktoriel $x^{(-n)}$ af n -te orden efter nedstigende faktorieller, og udled en rekursionsformel til bestemmelse af koefficienterne i udviklingen samt en summarisk kontrolformel for beregningen af disse.

Påvis, at alle koefficienterne i udviklingen er positive, og tabeller dem for $n = 1, 2, 3, 4, 5$, idet rigtigheden af beregningerne prøves ved hjælp af den udledede kontrolformel.

2. Vis, at man for alle ikke negative hele værdier af ν og for alle reelle værdier af a har

$$\Delta \left((-1)^\nu \binom{a}{\nu} \right) = (-1)^{\nu+1} \binom{a+1}{\nu+1},$$

idet differensdannelsen foretages med hensyn til argumentet ν , og beregn derefter

$$\sum_{\nu=11}^{20} (-1)^{\nu-1} \binom{20}{\nu} (\nu^2 + 3\nu + 1).$$

3. Et præmieobligationslån amortiseres i løbet af 25 år ved en årlig ydelse, som omfatter $2\frac{0}{10}$ helårlig rente af restgæld, afdrag samt gevinster; ydelsen er i 1. år 100.000 kr. og aftager årligt med 2000 kr., medens gevinstbeløbet er 10.000 kr. i 1. år og vokser med 1000 kr. årlig. De med gevinst udtrukne obligationer får rente for sidste termin.

Find et udtryk for restgælden efter ν terminers forløb, og bestem specielt denne for $\nu = 0$ og $\nu = 10$.

NATIONALØKONOMI

Samme opgave som ved statsvidenskabelig eksamens 1ste del (se side 88).

BØRGERLIG RET

Samme opgave som ved statsvidenskabelig eksamens 1ste del (se side 88).

Sommeren 1946.

MATEMATIK I

1. Find samtlige funktioner $f(x)$, som for $-\infty < x < +\infty$ er differentiable med kontinuerede differentialkvotienter, og som har den egenskab, at differentialudtrykket

$$y (\sin x - f(x)) dx + (y + f(x)) dy$$

er et totalt differential i hele xy -planen.

Bestem blandt de fundne funktioner den, for hvilken

$$\int_k y (\sin x - f(x)) dx + (y + f(x)) dy = \pi,$$

hvor integrationsvejen k fører fra punktet (π, π) langs cirklen $(x - \pi)^2 + y^2 = \pi^2$ over begyndelsespunktet til punktet $(\pi, -\pi)$.

2. Find konvergenstallet λ for potensrækken $\sum_{n=1}^{\infty} a_n x^n$, hvor

$$a_n = \frac{1}{n^2 + \sin n} + \frac{1}{n^2 + 2 \sin 2n} + \frac{1}{n^2 + 3 \sin 3n} + \dots + \frac{1}{n^2 + n \sin n^2}.$$

(Man kan begynde med en simpel vurdering af a_n).

Undersøg, om rækken er konvergent i konvergensintervallets højre endepunkt, $x = \lambda$, og vis endelig, at rækkens sum går mod $+\infty$ for $x \rightarrow \lambda$ fra venstre side.

3. I et sædvanligt retvinklet koordinatsystem er givet to flader F_1 og F_2 med ligningerne

$$x^2 + y^2 + z^2 = 1 \quad \text{og} \quad (x^2 + y^2)^2 = x^2 - y^2.$$

Angiv antallet af områder, i hvilke de to flader deler rummet.

Find volumen af det område, der indeholder punktet

$$\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2\sqrt{3}}, \frac{1}{3} \right),$$

samt arealet af den del af F_1 , der deltager i dets begrænsning.

MATEMATIK II

1. Angiv de værdier af parameteren a , for hvilke funktionen

$$F(x) = \left\{ \frac{1 + 2^{\frac{1}{x}} + 3^{\frac{1}{x}}}{a} \right\}^{x + \frac{1}{x}}$$

er defineret og differentiabel i intervallet $0 < x < +\infty$, og udregn differentialkvotienten $F'(x)$.

Undersøg for enhver af de fundne værdier af a , hvorvidt $F(x)$ har en grænseværdi for $x \rightarrow +\infty$, og bestem grænseværdien i tilfælde af konvergens.

2. Find det fuldstændige integral til differentialligningen

$$\frac{d^2 y}{dx^2} - \frac{dy}{dx} - 2y = 2 \sinh x (\sinh x - \cosh x).$$

3. Idet \mathbf{M} betegner en matrix, vil vi med $\varrho_{\mathbf{M}}$ betegne dens rang, med $R_{\mathbf{M}}$ det af alle dens rækkevektorer udspændte vektorrum og med $S_{\mathbf{M}}$ det af alle dens søjlevektorer udspændte vektorrum. Angiv den betydning, som tallet $\varrho_{\mathbf{M}}$ har i relation til vektorrummene $R_{\mathbf{M}}$ og $S_{\mathbf{M}}$.

Gør rede for, at hvis tre matricer, \mathbf{A} , \mathbf{B} og \mathbf{C} opfylder ligningen

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{B} = \mathbf{C},$$

er $S_{\mathbf{C}}$ indeholdt i $S_{\mathbf{A}}$, og $R_{\mathbf{C}}$ indeholdt i $R_{\mathbf{B}}$. Gør endvidere rede for, at hvis alle elementer i \mathbf{C} er nul, vil $S_{\mathbf{B}}$ være indeholdt i løsningsrummet til det lineære, homogene ligningssystem

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{X} = \mathbf{0},$$

hvor \mathbf{X} er den ubekendte søjlevektor, og $\mathbf{0}$ er en søjlevektor, hvis elementer alle er nul.

Vi antager nu, at \mathbf{A} har p rækker og q søjler, at \mathbf{B} har q rækker og p søjler, samt at

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{B} = c\mathbf{E},$$

hvor c er et tal, og \mathbf{E} er en enhedsmatrix. Vis, at hvis $c \neq 0$, har både \mathbf{A} og \mathbf{B} rangen p . Vis endelig, at hvis $c = 0$, er $\varrho_{\mathbf{A}} + \varrho_{\mathbf{B}} \leq q$.

INTERPOLATIONSREGNING OG RENTESREGNING

1. Vis, at hvis $f(x)$ er et polynomium, hvis grad højst er $2n$ ($n > 0$), er

$$\int_{-1/2}^{1/2} f(x) dx = \square f(0) - \sum_{v=1}^n \frac{B_{2v}}{(2v)!} D^{2v-1} \delta f(0),$$

hvor $D^{2v-1} \delta f(0) = [D^{2v-1} \delta f(x)]_{x=0}$, og bevis ved hjælp heraf, at

$$K_{2n} = \frac{1}{(2n)!} \left(\frac{1}{2} \right)^{[2n]} - \frac{1}{(2n-1)!} \sum_{v=1}^n \frac{B_{2v}}{2v} \frac{D^{2v-1} 0^{[2n-1]}}{(2v-1)!}.$$

2. Beregn ved en egnet formel efter eget valg $\sum_{v=1}^{\infty} \frac{1}{v^4}$ med 6 korrekte decimaler.

3. Beregn værdien (ved begyndelsen) af en 20-årig kontinuert betalbar annuitet med varierende ydelse og rentestyrke, idet ydelsen i tiden fra t til $t + dt$ efter annuitetens begyndelse er $(1 + 0.05t) dt$, medens rentestyrken til tiden t efter annuitetens begyndelse er $\frac{0.04}{0.8 + 0.01t}$.

NATIONALØKONOMI

Samme opgave som ved statsvidenskabelig eksamens 1ste del (se side 88).

BORGERLIG RET

Samme opgave som ved statsvidenskabelig eksamens 1ste del (se side 88).

Eksamens 2den del.

Vinteren 1945-46.

FORSIKRINGSMATEMATIK

(4 timer)

1. En livsvarig livsforsikring med præmiebetaling i r år er tegnet på en x -årig persons liv. Forsikringen er tegnet som en karensforsikring således, at der ved den forsikredes død i de første h ($< r$) forsikringsår kun udbetales nettopræmiereserven for forsikringen, beregnet under hensyn til karensbestemmelsen, medens der ved den forsikredes død efter forløbet af h forsikringsår udbetales fuld forsikringssum; forsikringsydelse udbetales i dødsøjeblikket, og præmierne betales kontinuert.

Vis, at nettopræmiereserven i karenstiden er lig de indbetalte præmier med tillæg af rente og rentesrente til beregningsgrundlagets rentefod.

2. En børneforsikring på 10.000 kr. er af en 30-årig forsøger tegnet på et 5-årigt barn således, at forsikringssummen udbetales ved barnets død eller om 55 år, såfremt barnet da er i live; i tilfælde af barnets død inden forløbet af 20 år udbetales dog ikke den fulde forsikringssum, men de for forsikringen faktisk indbetalte nettopræmier med rente og rentesrente til beregningsgrundlagets rentefod tilbagebetales. Præmien betales på barnets og forsøgerens forbundne liv i de første 20 år og derefter i resten af forsikringstiden på barnets liv alene, såfremt forsøgeren er i live efter de 20 års forløb. Forsikringsydelse antages betalbare i dødsøjeblikket, og præmiebetalingen antages at ske kontinuert.

Bestem nettopræmien for forsikringen, idet det forudsættes, at børnedødeligheden og forsørgerdødeligheden er givet ved »Danmark«s grundtavler; rentefoden er $4\frac{1}{2}\%$ årlig. Undersøg endvidere, om beløbet for en eventuel præmietilbagebetaling ved barnets død kan komme til at overstige forsikringssummen.

3. Vis, at man med tilnærmelse af første orden har

$$\frac{\theta}{m} | \overset{(m)}{a_{x:n}} \approx (1 - \theta) \overset{(m)}{a_{x:n-\frac{1}{m}}} + \theta \overset{(m)}{a_{x:n}} + \frac{1 - \theta}{m} \quad (0 < \theta < 1).$$

FORSIKRINGSMATEMATIK

(8 timer)

For følgende bestand af livsvarige livsforsikringer med udbetaling i dødsøjeblikket og med $1/1$ -årlig præmiebetaling til alder 65 år ønskes den samlede nettopræmiereserve opgjort pr. ultimo 1944:

Forsikringssum kr.	Fødselsår og -dag	Tegningsår og -dag
5.000	17. 1.1893	7. 9.1927
6.500	9.12.1906	11. 3.1932
3.200	12. 3.1912	9. 1.1941
9.000	8. 9.1907	12.11.1932
6.000	3. 4.1873	7. 8.1901
5.000	7. 8.1903	11. 5.1935
7.500	3. 5.1913	9. 7.1942
10.000	8. 1.1902	31.10.1929
2.500	31.12.1899	5. 8.1926
3.000	16.10.1914	3. 8.1940
2.000	20. 6.1905	21.12.1938
3.000	30. 9.1908	1. 4.1940
6.300	11. 7.1904	7. 6.1944
1.400	3. 2.1912	1.10.1937
2.500	27. 4.1901	31. 8.1939
7.500	18.12.1888	9. 3.1916
3.500	1. 7.1906	7. 4.1937
4.000	19. 8.1897	5. 3.1929
4.000	13. 4.1909	21. 9.1938
2.500	23.11.1895	12. 1.1923

Beregningsgrundlaget er de 17 svenske selskabers selekttavler, hele materialet, $4\% \frac{1}{1}$ -årlig. Den ved opgørelsen tilbagelagte forsikringstid afrundes til nærmeste hele antal måneder. Ved beregningen af passiverne kan tilnærmelsesformlen $\bar{a}_{[x]+t} \approx a_{[x]+t} - \frac{1}{2}$ anvendes.

IAGTTAGELSESLÆRE

(4 timer)

1. En vis hændelse indtræffer med den ubekendte sandsynlighed p . Ved n gentagelsesrækker, hvor hver række omfatter k forsøg, er det fundet, at hændelsen er indtruffet v_α gange i den α -te gentagelsesrække ($\alpha = 1, \dots, n$). Bestem den værdi af p , for hvilken sandsynligheden for de fundne antal forekomster af hændelsen i de n gentagelsesrækker er maksimum, idet gentagelserne forudsættes ukorrelerede (båndfri).
2. Ved måling af højdeforskelle i et terræn er for 4 punkter P, Q, R og S i terrænet bestemt følgende forskelle

mellem P og Q :	4.83 m	som gennemsnit af 10 målinger
— P - R :	3.17 -	— - 8 —
— P - S :	15.28 -	— - 6 —
— R - Q :	1.58 -	— - 20 —
— R - S :	18.54 -	— - 10 —

Alle målinger antages at være lige gode.

Bestem de udjævnede værdier af højdeforskellene.

3. Der kastes vedvarende med en terning, indtil enten 6 øjne har vist sig 1 gang eller 5 øjne ialt 2 gange eller 4 øjne ialt 3 gange. Find sandsynligheden for, at kastene ophører som følge af, at 5 øjne har vist sig ialt 2 gange.

NATIONALØKONOMI

Hvorledes dannes prisen, når monopoliserede sælgere af et råstof står overfor monopoliserede producenter af en færdigvare?

OBLIGATIONSRET

Hvilke retsvirkninger medfører transport af en overdragelig fordring, som ikke er knyttet til et omsætningspapir?

STATISTIK

(8 timer)

Hvorledes har fordelingen på

by — land,
aldersklasser,
civilstandsgrupper

af kvindeoverskudet i Danmark ændret sig i indeværende århundrede, og hvilke omstændigheder kan anføres til forklaring af ændringerne.

STATISTIK

(6 timer)

Samme opgave som ved statsvidenskabelig eksamens 2. del i statistik (se s. 90).

Sommeren 1946.

FORSIKRINGSMATEMATIK

(4 timer)

1. Vis, at hvis μ_x er ikke aftagende, og $\mu_x \rightarrow \infty$ for $x \rightarrow \infty$, vil $p_x \mu_x \rightarrow 0$ for $x \rightarrow \infty$. Vis endvidere, at hvis man yderligere har $\mu_{x+1} \leq k \mu_x$ for alle x , hvor k er en konstant > 1 , vil også $p_x \mu_{x+1} \rightarrow 0$ og $\frac{d}{dx} p_x \rightarrow 0$ for $x \rightarrow \infty$. Undersøg særligt, om den anførte relation mellem μ_x og μ_{x+1} er opfyldt, hvis dødeligheden følger *Makeham's* formel

$$\mu_x = A + Bc^x \quad (A > 0, B > 0, c > 1).$$

2. En x -årig mand tegner en livsforsikring på S kroner med udbetaling i dødsøjeblikket eller senest om n år og med $\frac{1}{m}$ -årlig præmiebetaling i r år. Efter t års forløb ($t < r$) ønskes forsikringen ændret til en tilsvarende livsforsikring med udbetaling på mandens og hans hustrus forbundne liv, idet hustruens alder ved ændringen er y ; restvarigheden af forsikringen og af præmiebetalingen ændres ikke, ligesom præmiens betalingsmåde lades uændret. Påvis ved omformning af ændringsbalancen, idet der regnes netto, at ændringen kan foretages ved at supplere den oprindelige forsikring med

en kontinuert betalbar overlevelsereente til manden efter hustruen, med årligt beløb δS og løbende i $n-t$ år, og med en $\frac{1}{m}$ -årlig betalbar overlevelsereente til manden efter hustruen, med årligt beløb P og løbende i $r-t$ år, hvor P er den årlige præmie for den oprindelige forsikring, idet præmien for den supplerende forsikring betales $\frac{1}{m}$ -årlig på mandens og hustruens forbundne liv i $r-t$ år. Beregn dernæst præmien for den ændrede forsikring i tilfældet $S = 7500$, $x = 30$, $n = 35$, $m = 4$, $r = 30$, $t = 10$ og $y = 35$, idet grundlaget er $OM^{(5)}$ -tavlen, $3\frac{1}{2}\%$ helårlig.

Hvilke krav må der stilles vedrørende helbredsoplysninger, for at ændringen kan foretages?

3. To livsforsikringer med udbetaling af forsikringssummen 1 i dødsøjeblikket eller senest om n år og med kontinuert præmiebetaling i hele forsikrings-tiden er tegnet i alder x på nettogrundlag, for hvilke dødsintensiteten og rentestyrken er μ_ξ og δ , henholdsvis μ_ξ^I og δ^I , hvor $x \leq \xi \leq x+n$. Vis, at de to forsikringer da og kun da har lige store nettoreserver i hele forsikringstiden, hvis $\mu_\xi^I + \delta^I = \mu_\xi + \delta$ for $x \leq \xi < x+n$.

FORSIKRINGSMATEMATIK

(8 timer)

Gør rede for, hvilke lettelser man opnår ved beregning af kapitalværdien \bar{A}_1 af en eensidig overlevelsereforsikring med udbetaling i dødsøjeblikket i det xy tilfælde, i hvilket dødeligheden for de indgående liv følger samme efter *Makeham's* formel udjævnede tavle, og tabeller derefter i det omfang, tiden tillader det, \bar{A}_1 for $x = 50, 55, 60, \dots$ og $y - x = 5, 10, 15, \dots$ på beregningsgrundlaget $OM^{(5)}$, 3% helårlig.

IAGTTAGELSESLÆRE

(4 timer)

1. En iagttagelse v , som kan antage de uendelig mange værdier $0, 1, 2, \dots$, har en fordeling (fejllov) $f(v, a)$, i hvilken indgår en konstant a , som kan antage enhver positiv værdi. Det vides, at $f(v, a)$ for hver fast værdi af v er differentiabel med hensyn til a , og at

$$\frac{d}{da} f(v, a) = \frac{v-a}{a} f(v, a),$$

samt at $f(v, 1) = \frac{1}{v} f(v-1, 1)$ for alle værdier af $v > 0$. Vis, at fordelingen $f(v, a)$ er eentydigt bestemt, og udled et udtryk for den.

2. En spiller har en lodseddel i et lotteri med 100 lodder, af hvilke 2 giver en gevinst på 1000 kr., 5 en gevinst på 2000 kr. og 1 en gevinst på 10.000 kr., og samtidig en lodseddel i et andet lotteri med 500 lodder, af hvilke 50 giver en gevinst på 2000 kr. og 20 en gevinst på 3000 kr.
Find sandsynligheden for, at spillerens samlede gevinst på de to lodsedler
a) mindst er 2000 kr. og højst 4000 kr.
b) overstiger 10.000 kr.

3. To spillere A og B spiller et spil, bestående af enkeltpartier; A har sandsynligheden p , B sandsynligheden $q = 1 - p$ for at vinde et parti. Spillet vindes af den af spillerne, som først har vundet ialt n partier. Find sandsynligheden for, at A vinder spillet, og beregn denne sandsynlighed i tilfældet $p = 0.3$, $n = 5$.

NATIONALØKONOMI

En undersøgelse og kritisk drøftelse af henholdsvis forsikringsprincippet og tvangsprincippet anvendelse i den danske lov om folkeforsikring.

OBLIGATIONSRET

Hvorvidt har kontraktskyldneren erstatningsansvar for en misligholdelse, der ikke kan tilregnes ham?

STATISTIK

(8 timer)

I en befolkning, der årlig vokser med 1 pct., er dødelighedsintensiteten proportional med alderen x , nemlig for mandlige individer $2,5 \cdot x$, for kvindelige $0,25 \cdot x$, medens frugtbarheden efter de kvindelige individers alder er

$$\pi(x) = e^{-2x^2 + 8x - 6,32}.$$

Når det er givet, at såvel frugtbarheden som dødeligheden holder sig uforandret i tidsløbet, og at forholdet mellem antal fødte individer af hvert køn til stadighed er konstant, skal man finde

- 1) Størrelsen af dette forhold,
- 2) Aldersfordelingen i såvel den mandlige som kvindelige befolkning,
- 3) Forholdet mellem antal mandlige og kvindelige individer i befolkningen.

STATISTIK

(6 timer)

Samme opgave som ved statsvidenskabelig eksamens 2. del i statistik (se s. 90).

7. LÆGEVIDENSKABELIG EMBEDSEKSAMEN

Vinteren 1945-46:	108,	107	fuldendte	eksamen.
Sommeren 1946:	—	—	77,	70 — —
Ialt indstillede sig	185,	177	fuldendte	eksamen.

Af disse fik 2 laudabilis et quidem egregie, 133 laudabilis og 42 haud illaudabilis 1mi gr.

Vinteren 1945-46.

Aabye, Randolf Alberto (1938) 229 ⁵ / ₆ laud.	Andersen, Jørgen (1938) 215 ¹ / ₂ laud.
Aagaard-Hansen, Otto (1938) 218 ¹ / ₃ laud.	Andersen, Mogens Ørn- vig (1938) 242 ⁵ / ₆ laud.
Andersen, Carl Herbert (1936) 222 ² / ₃ laud.	Andreasen, Aksel Pinholt (1938) 218 ¹ / ₆ laud.
	Bager, Christian (1937) 202 ¹ / ₆ laud.
	Bentzen, Niels (1938) .. 210 ¹ / ₂ laud.

- Berg, Carl Aage (1937) 222¹/₃ laud.
 Borre, Erik (1938)..... 217¹/₆ laud.
 Braae, Hans (1938).... 140²/₃ haud ill. 1.
 Brændskov, Knud Helmer (1938)..... 221⁵/₆ laud.
 Christensen, Povl Elo (1938)..... 247²/₃ laud.
 Christophersen, Asger Ploug (1938)..... 248²/₃ laud.
 Christophersen, Jørgen Viggo (1938)..... 193²/₃ laud.
 Cleemann-Jørgensen, Elisabeth (1937)..... 162²/₃ haud ill. 1.
 Dam, Robert (1938).... 202 laud.
 Ebbe, Torben Schack v. Brockdorff (1938).. 228 laud.
 Ehrhardt, Mogens Torben Sonne (1937)..... 192²/₃ laud.
 Engell, Hans Christian Emil (1938)..... 240¹/₃ laud.
 Erling, Erik Bianco (1936)..... 141¹/₆ haud ill. 1.
 Erling, Inge Beate, f. Aarslew-Jensen (1938) 189²/₃ laud.
 Esmann, Estrid Helvia, f. Hartel (1937)..... 227 laud.
 Flindt-Hansen, Erik (1938)..... 206²/₃ laud.
 Gjersøe, Aage (1938)... 203²/₃ laud.
 Gottlieb, Steen Knud (1938)..... 215⁵/₆ laud.
 Grandjean, Ludvig Christian (1938)..... 203 laud.
 Gregersen, Else From (1938)..... 243¹/₃ laud.
 Gudbjerg-Hansen, Carl Einer (1939)..... 216⁵/₆ laud.
 Hansen, Carl Johan Bom (1938)..... 239¹/₆ laud.
 Hansen, Ernst Christian (1937)..... 216¹/₂ laud.
 Hansen, Flemming Christian (1938)..... 181²/₃ haud ill. 1.
 Hansen, Helge Lynggaard (1938)..... 213 laud.
 Helsborg, Hans Christian Peder (1938)..... 206¹/₃ laud.
 Henriksen, Erik (1937) 220¹/₆ laud.
 Henriksen, Jørgen Kampmann (1938)... 201¹/₆ laud.
 Hornbech-Madsen, Ralph (1937)..... 189 laud.
 Hyllested, Kay Carl (1937)..... 228¹/₆ laud.
 Højlund, Thomas Anker Svendsgaard (1938).. 215¹/₃ laud.
 Jacobsen, Jacob Tyge (1938)..... 231²/₃ laud.
 Jensen, Erling Mogensen (1938)..... 217²/₃ laud.
 Jensen, Hans Nikolaj Kjeldsen (1938).... 251 laud.
 Jensen, Ole Ingvor (1938)..... 220⁵/₆ laud.
 Jensen, Oskar Christensen (1938)..... 231¹/₆ laud.
 Jepsen, Niels Pape Escherich (1936).... 181¹/₃ haud ill. 1.
 Jessen, Erik Andreas (1938)..... 226 laud.
 Johannessen, Anker (1936)..... 189 laud.
 Josephsen, Jørgen Peter (1936)..... 189¹/₃ laud.
 Juul-Berg, Niels (1937). 208¹/₃ laud.
 Justesen, Ulla Helga (1937)..... 217⁵/₆ laud.
 Jørgensen, Karen Stoltze (1922)..... 194¹/₂ laud.
 Jørgensen, Torkild Anker (1938)..... 144¹/₆ haud ill. 1.
 Kirk, Elisabeth, f. Nørtoft (1935)..... 139¹/₂ haud ill. 1.
 Klitager, Edith Margrethe, f. Olesen (1938) 159¹/₃ haud ill. 1.
 Konnerup, Frederik (1937)..... 130¹/₂ haud ill. 1.
 Krasnik, Herman (1936) 165²/₃ haud ill. 1.
 Kristiansen, Kristian Frederik (1938).... 222⁵/₆ laud.
 Lager, Poul Bendt (1938) 214¹/₂ laud.
 Laursen, Helga Agnete (1938)..... 226 laud.
 Lindahl, Alfred Søren (1938)..... 203⁵/₆ laud.
 Lykkeberg, Johannes Rudolph (1938)..... 236⁵/₆ laud.
 Madsen, Jørgen Christian Lumbye (1934) 193²/₃ laud.
 Magnussen, Per (1937) . 166¹/₂ haud ill. 1.
 Marner, Inger-Louise (1937)..... 240¹/₂ laud.
 Matthiessen, Dagny Kirstine, f. Kibæk (1938) 214²/₃ laud.
 Mikkelsen, Erik Mulvad (1937)..... 239¹/₆ laud.
 Møllegaard, Hans Peder Herluf (1938)..... 229⁵/₆ laud.
 Møller, Bent Jørgen (1938)..... 213¹/₂ laud.
 Møller, Erik Heinz (1938) 179¹/₂ haud ill. 1.
 Møller, Henry Niels Jakob (1937)..... 209¹/₃ laud.
 Møller, Karl Herbert (1938)..... 226⁵/₆ laud.
 Nørregaard, Svend Asbjørn (1938)..... 242 laud.
 Olsen, Helge (1938).... 245 laud.
 Olsen, Thomas (1937).. 209¹/₆ laud.
 Pedersen, Ejner (1938). 257²/₃ laud.
 Perregaard, Ingeborg (1935)..... 224¹/₃ laud.
 Petersen, Henning Poul (1938)..... 189²/₃ laud.
 Pleen, Grethe Johanne (1937)..... 172 haud ill. 1.
 Poulsen, Erik Flemming (1938)..... 202 laud.
 Poulsen, Henning (1934) 217²/₃ laud.
 Poulsen, Henning Christian (1937).... 239 laud.
 Qvist, Carl Frstrup (1938) 221 laud.

- Rasmussen, Hanne Lise,
f. Heilskov (1936).... 191⁵/₆ laud.
- Rasmussen, Povl Emil
Kongstad (1938).... 207²/₃ laud.
- Ruben, Henning Moritz
(1933)..... 191¹/₂ laud.
- Schougaard, Lisbeth
(1937)..... 191⁵/₆ laud.
- Sjelborg, Birte Karup,
f. Pedersen (1938)... 169²/₃ haud ill. 1.
- Skaaby, Aage (1935)... 129 haud ill. 1.
- Skjoldborg, Henning
Carlo (1937)..... 199²/₃ laud.
- Skou, Else (1938)..... 199¹/₂ laud.
- Speich, Erik (1937).... 208⁵/₆ laud.
- Sprogøe, Kjeld (1937).. 217¹/₂ laud.
- Svendsen, Bent Borup
(1937)..... 223²/₃ laud.
- Svendsen, Inge,
f. Gøtzsche (1938).... 234²/₃ laud.
- Søndergaard, Carl Gun-
nar Krage (1938).... 209¹/₂ laud.
- Thelle, Poul Vilhelm
(1938)..... 243 laud.
- Thernøe, Else Ammi
Ethel, f. Samuelsson
(1935)..... 186¹/₂ haud ill. 1.
- Thernøe, Preben (1938) 248⁵/₆ laud.
- Thorsteinsson, Hjalmar
(1938)..... 223²/₃ laud.
- Uldall, Thorleik Rolf
(1938)..... 221¹/₂ laud.
- Ussing, Bent (1938).... 234⁵/₆ laud.
- Vahl, Poul Wilhelm
Reincke (1938)..... 193¹/₆ laud.
- Warthoe, Steen Fønss
(1937)..... 181 haud ill. 1.
- Willén, Ida Marie,
f. Torkild-Hansen
(1934)..... 191²/₃ laud.
- Vinten, Hans Erling
(1937)..... 201¹/₃ laud.
- Voss, Tage Herman
(1937)..... 173²/₃ haud ill. 1.
- Værnet, Kjeld Per (1938) 236¹/₆ laud.
- Sommeren 1946.*
- Beltøft, Knud Aage
(1939)..... 224 laud.
- Bendix, Ole (1938).... 196 laud.
- Berggreen, Peter
Wolfgang (1937).... 221¹/₆ laud.
- Boesen, Frants Jørn
(1936)..... 203¹/₆ laud.
- Bojsen-Møller, Bente
Merete (1938)..... 215¹/₃ laud.
- Christensen, Kai William
Bjerre Mosgaard (1938) 222 laud.
- Christoffersen, Uffe Knud
(1939)..... 170¹/₃ haud ill. 1.
- Corneliussen, Asger
Johan (1936)..... 136¹/₆ haud ill. 1.
- Coulthard, John (1939). 261¹/₂ laud. et
quidem egregie
- la Cour, Tove (1936)... 171 haud ill. 1.
- Danielsen, Poul Erhard
(1939)..... 212¹/₃ laud.
- Engsig-Karup, Kaj Trap
(1937)..... 185 haud ill. 1.
- Fabricius, Else Agnete,
f. Holm (1939)..... 201¹/₃ laud.
- Falstie-Jensen, Arne
(1936)..... 182¹/₂ haud ill. 1.
- Fog, Christian Vilhelm
Munthe (1939)..... 246¹/₃ laud.
- Fogh, Jørgen Weis (1937) 210 laud.
- Freundt, Eyvind Anto-
nius (1938)..... 254¹/₂ laud.
- Gade, Margrethe (1937) 212²/₃ laud.
- Gam, Frode Nyholm
(1936)..... 185²/₃ haud ill. 1.
- Gerdes, Steen (1938)... 225¹/₆ laud.
- Goldmann, Inger (1937) 144 haud ill. 1.
- Granlie, Kai (1937).... 176¹/₆ haud ill. 1.
- Haagensen, Niels Erik
Rud (1939)..... 263⁵/₆ laud. et
quidem egregie
- Halmsted, Oskar Ossier
Guthmann (1930).... 143¹/₂ haud ill. 1.
- Hansen, Erik Holse
(1935)..... 183 haud ill. 1.
- Hansen, Niels Evald
Hvid (1939)..... 210²/₃ laud.
- Haslund-Winding, Hans
Kruse (1938)..... 199¹/₆ laud.
- Helms, Peder Georg
(1938)..... 246¹/₂ laud.
- Helms, Sara Elisabeth
Frederikke, f. Tonne-
sen (1929)..... 230⁵/₆ laud.
- Hinge, Jørn (1939).... 185¹/₆ haud ill. 1.
- Ive, Torsten Albert Tore
(1938)..... 183¹/₃ haud ill. 1.
- Jacobsen, Alfred (1938) 195⁵/₆ laud.
- Jensen, Gurli Kirstine
(1937)..... 201¹/₃ laud.
- Jørgensen, Frede (1938) 186 haud ill. 1.
- Jørgensen, Poul Henning
(1937)..... 182¹/₆ haud ill. 1.
- Karnøe, Ellen-Mar-
grethe, f. Larsen
(1935)..... 231⁵/₆ laud.
- Karnøe, Kaj Alfred
(1937)..... 166¹/₃ haud ill. 1.
- Kristensen, Kristen
(1939)..... 212¹/₆ laud.
- Kristjansen, Mikael Erik
Palle (1938)..... 189¹/₂ laud.
- Kruse, Christian (1938). 197²/₃ laud.
- Kærn, Eigil (1932).... 200²/₃ laud.
- Kølgaard, Jakob (1938) 198 laud.
- Larsen, Godfred (1939) 217¹/₃ laud.
- Lerche, Frode Melgaard
(1938)..... 238 laud.
- Lindhardttsen, Finn (1937) 205¹/₂ laud.
- Meldgaard, Erik (1936). 191¹/₃ laud.
- Michelsen, Skat Seier
(1938)..... 219⁵/₆ laud.
- Munck, Birte Høeg,
f. Brask (1936)..... 232¹/₂ laud.
- Munck, Kjartan (1932). 182 haud ill. 1.

Munkvad, Ib Jørgen (1939)	237 laud.	Rosenberg, Abraham (1937)	201 ² / ₃ laud.
Nielsen, Ingeborg (1938)	161 haud ill. 1.	Rønnike, Folke (1938)	176 haud ill. 1.
Nørregaard, Aage (1938)	180 ¹ / ₃ haud ill. 1.	Sebber, Erik (1935)	231 ¹ / ₆ laud.
Paaby, Per Ole (1938)	219 ⁵ / ₆ laud.	Skytte, Esther Dorthea Jensen (1938)	227 ¹ / ₂ laud.
Pedersen, Asger (1937)	221 laud.	Sylvest, Morten (1938)	189 ¹ / ₃ laud.
Pedersen, Ejliif Frank (1938)	204 ² / ₃ laud.	Theil, Jørgen Boyser Joachim (1938)	229 ² / ₃ laud.
Pietsch, Eitel Friedrich Wilhelm Carl (1936)	194 ¹ / ₂ laud.	Thoma, Johannes (1938)	180 ¹ / ₃ haud ill. 1.
Rasmussen, Poul Severin Borum (1929)	169 ¹ / ₃ haud ill. 1.	Thomassen, Emma Elisabeth (1938)	189 laud.
Reiter, Henry Fritz Haycham (1938)	217 ¹ / ₂ laud.	Werenberg, Henry (1937)	152 haud ill. 1.
Revenfeld, Axel Walde- mar (1938)	173 ⁵ / ₆ haud ill. 1.	Vogel, Ida Gudrun (1937)	136 ¹ / ₆ haud ill. 1.
		Zachariae, Lis, f. Vagn- holm (1939)	238 ² / ₃ laud.

Skriftlige opgaver.

Vinteren 1945-46.

- 1) Medicin: Under hvilke sygelige tilstande optræder der Ikterus? Giv en fremstilling af symptomatologi og prognose ved den akute Hepatitis. 2) Kirurgi: Giv en fremstilling af de subkutane traumatiske knogle- og ledaffektioner i skulderregionen med særlig henblik på de synlige og palpable forandringer. Hvorledes stilles differentialdiagnosen? Der ønskes en kortfattet omtale af behandlingen. 3) Hygiejne:
 1. Hvilke forhold vanskeliggør sammenligningen mellem to befolkningsgruppers dødelighed og dødsårsager?
 2. Hvorledes søger man at hindre sundhedsfarlig forurening af vandet i en drikkevandsbrønd?
 3. Hvilke forhold har indflydelse på udbredelsen af veneriske sygdomme?
 4. Hvilke sundhedsfarer er forbundet med indånding af de forskellige støvarter, som forekommer på arbejdspladser?

Sygeeksamen.

- 1) Medicin: Hvilke lymfeformer bør vække mistanke om en begyndende lungetuberkulose? Hvilke undersøgelser foretages for at bekræfte diagnosen?
- 2) Kirurgi: 1. Hvilke hygiejniske ulemper kan der være knyttede til friluftsbade og til badestrande? 2. Hvad er ulemperne ved dårlig luft, og hvorledes bedømmes luftens godhed i opholdsrum? 3) Hvilken indflydelse har man tilskrevet ernæringen på organismens resistens mod infektioner, særlig mod tuberkulose? 4) Hvilke er de vigtigste metoder til alkoholismens bekæmpelse?

Sommeren 1946.

- 1) Medicin: Beskriv et typisk anfald af Arthritis urica. Hvorpå stilles diagnosen Arthritis urica? Hvilke sygelige tilstande kommer på tale i differential-diagnostisk henseende? Hvorledes behandles Arthritis urica? 2) Kirurgi: Hvilke lidelser i Rectum giver hyppig trang til afføring med følelse af mangelfuld tømning samt afgang af blod og slim? Hvorledes stilles differentialdiagnosen? Hvorledes er i hovedtrækkene behandlingen af Cancer recti?
- 3) Hygiejne:

1. Hvilke sundhedsskadelige forhold er knyttet til overbefolkning af boliger, og hvorledes søger samfundet at modvirke en sådan overbefolkning?
2. Hvor meget protein bør befolkningens kost indeholde, og hvorledes begrundes normen for kostens proteinindhold?
3. Hvilke metoder anvendes indenfor den offentlige hygiejne til at forebygge sygdomme og dødsfald under svangerskab og fødsel?
4. Hvorledes varierer hyppigheden af forskellige infektionssygdomme med årstiden, og hvorledes har man søgt at forklare disse variationer?

Sygeeksamen.

Hygiejne: 1) Hvad forstås ved dødelighed? Hvorledes varierer dødeligheden med alderen? Hvad forstås ved en overlevelsestavle? 2) Hvilke er de vigtigste metoder til rensning og desinfektion af grundvand, som skal anvendes til drikkevand?

8. EMBEDSLÆGEEKSAMEN

Følgende har i maj 1946 bestået embedslægeeksamen:

Berg, G.	105	points	Lage, E.	95 ² / ₃	points
Bisgaard-Frantzen, H.	86 ² / ₃	—	Lou, H.	106	—
Christensen, H.	92 ¹ / ₃	—	Levin Nielsen, A.	102	—
Christiansen, O.	98 ² / ₃	—	Røssell, J.	88	—
Dalgaard, F.	84	—	Størnøse, V.	97 ¹ / ₃	—
Hame, N. E.	90 ² / ₃	—	Tarnowski, C.	81 ¹ / ₃	—
Heintzelmann, F.	97 ² / ₃	—	Vennndt, H.	101 ¹ / ₃	—
Knipschildt, H. E.	97 ¹ / ₃	—	With, T. K.	105	—

Skriftlig opgave i hygiejne:

Hvilke former kan en skolelægeordning have, og hvilke opgaver har en skolelæge?

9. SKOLEEMBEDSEKSAMEN

α. Ved det filosofiske fakultet.

Vinteren 1945–46: Der indstillede sig 14,	12	fuldendte eksamen.
Sommeren 1946: — — — 18,	15	— — —
Ialt indstillede sig 32,		27 fuldendte eksamen.

Af disse fik 1 karakter med udmærkelse, 19 første karakter og 7 anden karakter.

Vinteren 1945–46.

Alvad, Thomas Esper (1938)	
Hovedfag: Musik. Bifag:	
Tysk, Dansk	180 første
Barfoed, Tove Møller (1939)	
Hovedfag: Musik. Bifag:	
Tysk, Dansk	183 første
Bjerrum, Jørgen Prip (1937)	
Hovedfag: Historie. Bifag:	
Latin, Græsk kultur	193 første

Hartvig-Olsen, Carl Christian	
Henning (1924) Hovedfag:	
Historie. Bifag: Dansk, Engelsk	162 første
Kristensen, Ejgil Kryger (1937)	
Hovedfag: Tysk. Bifag:	
Dansk, Engelsk	200 første
Larsen, Vilhelm Aksel (1937)	
Hovedfag: Engelsk. Bifag:	
Tysk, Gymnastik	182 første

Leth, Mogens Kragh (1938) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Fransk, Gymnastik	183 første	Koch, Ole Carl-Valdemar (1938) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Dansk, Tysk	182 første
Lütken, Margrethe (1938) Ho- vedfag: Tysk. Bifag: Engelsk, Dansk	147 anden	Madsen, Frida Ottilia (1939) Hovedfag: Historie. Bifag: Dansk, Engelsk	146 anden
Munch-Jensen, Nanna Christi- ane, f. Ingerslev (1933) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Fransk, Dansk	121 anden	Mogensen, Elly (1938) Hoved- fag: Historie. Bifag: Dansk, Engelsk	196 første
Rasmussen, Kaj Gunnar (1936) Hovedfag: Tysk. Bifag: Dansk, Fransk	142 anden	Nielsen, Anne-Lise Engdal (1937) Hovedfag: Tysk. Bi- fag: Engelsk, Gymnastik	176 første
Redin, Inge, f. Klein (1937) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Tysk, Gymnastik	196 første	Nielsen, Karen Marie Elisabeth (1938) Hovedfag: Historie. Bifag: Dansk, Geografi	206 første
Ørberg, Hans Henning (1938) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Latin, Fransk	225 første	Nissen, Gunhild Jepsen (1937) Hovedfag: Dansk. Bifag: Tysk, Engelsk	197 første
<i>Sommeren 1946.</i>		Nordberg, Knud Frederik (1938) Hovedfag: Historie. Bifag: Dansk, Engelsk	164 første
Bratvold, Vibeke (1939) Hoved- fag: Historie. Bifag: Gymna- stik, Geografi	203 første	Olsen, Olav Skovgaard (1938) Hovedfag: Dansk. Bifag: Tysk, Engelsk	199 første
Christensen, Edith Rosalia (1936) Hovedfag: Dansk. Bi- fag: Tysk, Gymnastik	155 anden	Ring, Hedevig Onse (1936) Hovedfag: Kristendomskund- skab. Bifag: Dansk, Engelsk	182 første
Gjesing-Hansen, Ella Margrethe (1937) Hovedfag: Dansk. Bi- fag: Tysk, Engelsk	134 anden	Schultz, Kirsten, f. Ipsen Bondo (1938) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Tysk, Musik	163 første
Gregersen, Hans-Valdemar (1939) Hovedfag: Historie. Bifag: Tysk, Geografi	151 anden	Thyssen, Thyra Marie Pontoppi- dan (1938) Hovedfag: Histo- rie. Bifag: Dansk, Tysk	242 første m. udm.

Skriftlige opgaver.

Vinteren 1945—46.

DANSK

Forprøve.

1) Nedenstående tekst (ulæst) oversættes med kommentar til l. 9-10 (fra Hrafnkell).

Hrafnkell reið heim ok sagði tíðendin. Hann etr mat, ok eptir þat safnar hann mǫnnum at sér, svá at hann fær sjau tigu manna, ok riðr með þetta lið vestr yfir heiði ok kemr á óvart til Aðalbóls, tekr Sám í rekkju ok leiðir hann út. Hrafnkell mælti þá: »Nú er svá komit kosti þínum, Sámr, sem þér myndi ólíklegt þykkja fyrir stundu, at ek á nú vald á lifi þínu; skal ek nú eigi vera þér verri drengr en þú vart mér; mun ek bjóða þér tvá kosti: sá er annarr at vera drepinn, en annarr er sá, at ek skal einn skera ok skapa okkar í milli«. Sámr kvaðsk heldr kjósa at lifa, en kvaðsk þó hyggja at hvárrtveggi myndi harðr. Hrafnkell kvað hann þess vænta mega, »því at ek á þér þat at launa, ok skylda ek miklu betr við þik gera, ef þess væri vert«.

2) 1. Stemmælæberne og deres virksomhed.

2. Transskription af flg. tekst:

En stille morgenstund, en forårsdag,
en solgul skorsten på et tjæret tag,
en blålig røg, der gennemsigtig rinder –

3) For 1 kandidat: Behandlingen af motivet »To Tidsaldre« i fru Gyllembourgs novelle af samme navn og i Ibsens »Rosmersholm«.

For 1 kandidat: En almindelig karakteristik af den unge Henrik Pontoppidan som novellist på grundlag af »Fra Hytterne« (hvis 1. og – til eventuel brug – 2. udg. udleveres).

For 1 kandidat: Dramatisk teknik i Holbergs »Jean de France«.

For 1 kandidat: Ungdomspsykologi hos Egede Schack og hos Bjørnson, på grundlag af »Phantasterne« og »Det flager i byen og på havnen«.

For 1 kandidat: En oversigtsmæssig redegørelse for den formentlige genetiske rækkefølge af Johannes Ewalds religiøse krisedigte og et hermed sammenhængende rids af den pågældende krises sandsynlige forløb samt en analyserende påvisning gennem nogle få typiske eksempler af den måde, hvorpå digterens følelsesliv afspejler sig i stilen.

For 1 kandidat: Idé og menneskeskildring i Jakob Knudsens »Sind« samt en drøftelse af, hvorvidt forfatterens intentioner i så henseende understøttes af romanens opbygning.

Som *bifag*.

1) Nedenstående tekst (læst) oversættes med kommentar til l. 1–2 (indtil *barni*).

Um sumarit bjósk Þorsteinn til þings ok mælti til Jófríðar húsfreyju, áðr hann fór heiman: »svá er háttat«, segir hann, »at þú ert með barni; ok skal þat barn út bera, ef þú fæðir meybarn, en upp fæða, ef sveinn er«. Þat var þá síðvanði nakkvarr, er land var alt alheiðit, at þeir menn, er félitlir váru, en stóð ómegð mjök til handa, létu út bera börn sín, ok þótti þó illa górt ávalt. Ok er Þorsteinn hafði þetta mælt, þá svarar Jófríðr: »þetta er óþínslega mælt«, segir hon, »slikr maðr sem þú ert; ok mun þér eigi sýnask þetta at láta göra, svá auðigr maðr sem þú ert«. Þorsteinn svarar: »veizt þú skaplyndi mitt«, segir hann, »at eigi mun hlýðisamt verða, ef af er brugðit«.

2) Et dansk salme-forfatterskab fra det 18. eller 19. århundrede.

ENGELSK

Som *hovedfag*.

1) Nedenstående oversættes til dansk. Der skrives på dansk en fremstilling om det moderne engelske tempussystem (tiderne og deres brug), idet der ses bort fra de udvidede tider.

The discovery of likeness is the beginning of explanation. It is the isolated, irreducible, ultimate fact that is unintelligible. We seek connections. Hence, the mere statement that such and such is always the case may be accepted as an explanation. For example, a new young voter may ask why a given politician has devoted most of his election speeches to decrying his opponents. She may be satisfied with the reply that politicians always behave like that. In so far as this answer appears satisfactory it is because it relates the given fact to the general fact of the characteristics possessed by politicians. The fact is no longer isolated and, as such, unintelligible; it is now recognized as an instance of a uniform connection. If the questioner were to pursue her inquiries demanding *why* politicians so behave, she would be answered if it were pointed out that the effect of such behaviour is to decrease the hearer's confidence in the speaker's opponents and thus to secure votes for himself. Such an explanation takes the form of a reference to purpose. If the questioner

understands the nature of this purpose and is familiar with the mental characteristics of the electorate, the explanation will be complete. We are so familiar with purposive action that an explanation in terms of purpose is always acceptable. It was for this reason that the medieval conception of teleological order had such an explanatory power that it tended to check further inquiry. From this point of view explanation answers the question *why* and finds its natural termination in the statement of purpose.

2) Nedenstående oversættes til engelsk.

Om den første Bernadotte på Sveriges trone – Carl XIV Johan – eksisterer der en rig litteratur, hvad der er meget naturligt; hans liv var som et eventyr. Han stammede fra en advokatfamilie i Pau og havde været kontordreng og lærling i sagførerforretningen, til han som 17-årig lod sig hverve som menig soldat i 1780. I tolv år var han underofficer og udnævntes først under revolutionen til sekondløjtnant. Var forfremmelsen gået langsomt i begyndelsen, kom der herefter fart i den. På tre år steg han til divisionsgeneral og under Napoleon til marskal af Frankrig, fyrste af Pontecorvo og nåede 1810 som adoptivson af Carl XIII frem til Sveriges trone. Som kronprins og konge i Sverige kom han til at gribe afgørende ind i de udenrigspolitiske begivenheder, der også berørte Norden.

Så rigt stof frembyder hans søn Oscar I ikke, men hans liv og kongegerning rummer alligevel for os her i Norden så meget af interesse, at den bog, som i hundredåret for hans tronbestigelse er udkommet i Sverige, fortjener at blive kendt i vide krese herhjemme. Den er skrevet af finnen Alma Söderhjelm og svenskeren C. F. Palmstierna og består af en samling essays, således at den førstnævnte mest har behandlet hans personlige liv, den sidstnævnte hans politiske gerning. Forfatterne siger i forordet beskedent, at det blot er et rids, hvor visse partier er udarbejdet, andre blot skitseret. I virkeligheden giver bogen et fyldigt og alsidigt billede af kongen og forfatterne har blandt andet hertil kunnet benytte det bernadotteske familiearkiv.

Oscar kom som tolvårig sammen med sin moder Désirée, i Sverige kaldet Desideria, til Stockholm i 1811. Han omtaltes da som svag af konstitution, men »intelligent, forstandig og rettænkende«. Han lærte meget hurtigt at tale svensk, hvad hans fader aldrig var i stand til. Det gjorde for øvrigt intet skår i den ærbødighed, folket nærede for Carl Johan; der kom derved, som en dansk historiker har udtrykt det, ligesom en glorie af utilnærmelig højhed over ham. Carl Johan tog tidlig sin unge søn med sig på rejser rundt om i Sverige og Norge og benyttede ham som tolk. Désirée passede ikke godt ind i det stive svenske hoffliv og tog hurtigt tilbage til Paris, hvor hun følte sig hjemme og mest opholdt sig.

3) Der ønskes en redegørelse på dansk for alle de nedenstående tre punkter:

1. Udviklingen af substantivernes genitiv fra oldengelsk til vore dage.
2. Genitivens nuværende brug.
3. Adverbiumsændelsernes historie.

4) The Development of the English Novel till about 1800.

Forprøve.

1) Nedenstående oversættes til dansk. Der skrives på dansk en note om: Verners lov og de spor, den har sat sig i oldengelsk.

On *ðǣm* dagum þe *Cirus*, Persa cyning, *Babylonia* ābræc, *ðā* wæs *Croesus*, se *līpa* cyning, mid firde gefaren *Babylonia* tō fultume; ac þā hē wiste þæt

hē him on nānum fultome bēon ne mæhte, ond þæt sēo burg ābrocen wæs, hē him hāmweard fērde tō his āgnun rīce. Ond him Cīrus wæs æfter fylgende, oð hē hiene gefēng ond ofslōg. Ond nū ūre Crīstne Rōma bespricð þæt hiere weallas for ealdunge brosnien, nales nā forþæmpe hīo mid forheriunge swā gebismrad wære swā Babylonia wæs; ac hēo for hiere crīstendōme nūgiet is gescild, ðæt ægþerge hīo self ge hiere anweald is mā hrēosende for ealddōme ðonne of æniges cyninges niēde.

2) Nedenstående oversættes til engelsk.

De første 100 ord transkriberes fonetisk.

Det år var jeg kommis hos en manufakturhandler i Windsor. Butikken åbnede kl. 8 om morgenen, men jeg måtte være der kl. 7. Hvis jeg kom for sent risikerede jeg at blive afskediget. Kl. halv elleve var der en pause i arbejdet. Vi kommiser fik lov at gå ovenpå til et værelse, hvor vi fik brød og ost og, hvis jeg husker ret, et glas øl. Mr. Hyde var ikke nogen dårlig arbejdsgiver, sådan som forholdene var dengang. Han talte altid til os i en høflig tone, og den mad, vi fik, var ikke særlig dårlig. Ikke desto mindre fandt jeg arbejdet næsten utåleligt. Det værste var at det var så kedeligt.

Jeg kom næsten aldrig væk fra butikken før kl. 9 om aftenen, for når vi havde lukket måtte jeg feje gulvene og lægge varerne tilbage på hylderne. Heldigvis varede det ikke længe før jeg fik en chance for at få en ny plads. En morgen på vejen til butikken mødte jeg ejeren af min gamle skole. Han standsede mig og sagde at han tit havde været ked af at jeg var gået ud af skolen så tidligt. En af lærerne var for nylig død, og da skolen gik temmelig dårligt havde han ikke råd til at ansætte en ny. Han tilbød mig nu, at jeg kunne bo hos ham og lære latin gratis, hvis jeg ville hjælpe ham med at undervise i matematik.

3) The Principal Characteristics of the English Constitution.

Som *bifag*.

1) Nedenstående oversættes til dansk. Der skrives en note på mindst 200 ord om "the local government of English parishes and counties (exclusive of London)". De første to punktummer af nedenstående transkriberes fonetisk.

In the light of the above explanation of the principal reasons for the recent decline of the community sense in individuals, we can suggest certain remedies. For example, schools and colleges can be transformed into organic communities and used to offset, during a short period of the individual's career, the decay in village and family life. To some extent, no doubt, the old "natural" life of villages and small towns, the life that the economic, technological, and religious circumstances of the past conspired to impose upon them, can be replaced by a consciously designed synthetic product—a life of associations organized for local government, for sport, for cultural activities, and the like. Such associations already exist, and there should be no great difficulty in opening them to larger numbers and, at the same time, in making their activities so interesting that people will wish to join them instead of taking the line of least resistance, as they do now, and live unconnected lives, passively obeying during their working hours and passively allowing themselves to be entertained by machinery during their hours of leisure. The existence of associations of this kind would serve to make country life less dull and so do something to arrest the flight towards the city.

2) Nedenstående oversættes til engelsk.

Den unge mand med det blå slips så nervøst ned på den unge pige i sofaen. Hun sad og studerede sit lommelørklæde, som om det var det første af den slags, hun nogen sinde havde set, så intens var hendes interesse både for façonen og materialet. Den unge mand rømmede sig uden grund og uden held.

»Vil du ha' en cigaret?« spurgte han.

»Nej tak,« svarede hun, »men mange tak for tilbudet.«

»Jeg har desværre kun denne slags,« sagde han, »men du har måske selv nogle.«

»Jeg aner det virkelig ikke,« sagde hun. »Men det er nok muligt.«

»For dersom du ingen har,« sagde han, »kunne jeg stikke hen til tobakshandleren på hjørnet og hente dig nogle i løbet af et øjeblik.«

»Aa, tusind tak, men det kunne aldrig falde mig ind at gøre dig så megen ulejlighed,« sagde hun. »Men det er forfærdelig sødt af dig at tilbyde det. Mange tusind tak.«

»Aa, ta' og hold op med at sige tak hele tiden – for himlens skyld!«

»Aa, undskyld,« sagde hun. »Det gør mig noget så forfærdelig ondt, hvis jeg er kommet til at såre dine følelser. Jeg ved selv, hvordan det er, når ens følelser såres. Jeg anede virkelig ikke, at det var en fornærmelse at sige »tak«. Og for resten er jeg ikke vant til, at folk bander ad mig, fordi jeg takker dem for en venlighed.«

»Jeg bandede slet ikke!« sagde han.

»Nå, ikke?« sagde hun. »Nå, ikke det?«

»Du gode Gud,« sagde han, »det eneste, jeg sagde, var, at jeg gerne ville gå ud og hente dig nogle cigaretter. Hvorfor bliver du gal i hovedet over det?«

»Hvem bliver gal i hovedet?« sagde hun. »Jeg havde ikke den fjerneste anelse om, at det var en dødelig fornærmelse at sige, at jeg ikke ville have, at du skulle have al den ulejlighed for *min* skyld. Jeg begynder at blive bange for, at der er noget i vejen med min intelligens eller sådan noget i den retning!«

»Skal jeg gå ud og hente dig nogle cigaretter, eller skal jeg ikke?« spurgte han.

»Nå, ja,« sagde hun, »dersom du har sådan en lyst til at gå, så gør det endelig – tro ikke et øjeblik, at du er nødt til at blive her for min skyld!«

»Hvad er der dog i vejen?« sagde han.

»Ingenting,« sagde hun. »Hvorfor?«

»Du har været så underlig hele aftenen,« sagde han, »du har ikke mælet et ord til mig, siden jeg kom.«

»Det gør mig noget så frygtelig ondt, at du ikke har moret dig,« sagde hun, »men bliv endelig ikke her, når det keder dig! Jeg er ganske klar over, at der er tusind andre steder, hvor du ville more dig meget bedre.«

TYSK

Som *hovedfag*.

1) A. Andreas Gryphius: Cardenio und Celinde. 1. Akt. v. 398-426.

Cardenio.

Celind' umfing mich und vertraute mir Celinden:
Entdeckt ihr heiße Lib' und wüdscht sie möchte mein
Vor vil Olympien und strenge Buhlen seyn.
Ich schid' eh Titan kam die Sternen zu verschlissen.
Als ich den Tag hernach sie wolt' auff's new begrüßen;

Kam sie mir schöner vor und freyer denn vorhin;
 Und fing halb seufftzend an: Cardenio ich bin /
 Ich bin / Cardenio, die nur durch ihn kan leben:
 Und die sich selbst vor ihn wolt' in die Flammen geben /
 Doch wil er meiner Lib' ohn Leiden theilhafft seyn:
 So lern' er wer ich sey / und geh den Rathschlag ein.
 Ich / die von altem Stamm' und edlen Blut geboren:
 Hab Eltern in dem Glantz der ersten Zeit verloren.
 Bin durch nicht treue Freund' umb meiner Mutter Pracht /
 Und umb des Vattern Gutt durch Anverwandte bracht.
 Krig / Mangel / Haß und Noth hat mich so weit gerissen:
 Daß ich der Keuschheit Blum zu letzt auffsetzen müssen.
 Zwar einem / der durch Gold und Ansehn mich besprang
 Doch durch nicht minder Lib in dises Hertze drang
 Und einig mich betrübt: Auch wär ich ihm vermählet /
 Wenn er nicht zímlich jung den Ritter-Stand erwehlet
 Der ihm die Eh verbeut. Er hält mich noch allhir
 Mit höchsten Kosten auff / und schicket für und für /
 Was zu ersinnen ist. Sein übergroß Vermögen.
 Kehrt in die Zimmer ein! wo nun ihm nicht entgegen
 Cardenio daß ich dem zu Gebote steh /
 Der uns so prächtig nährt / so leb ich sonder Weh
 Zwar von Marcellus Gutt / doch lib ich ihn alleine /
 Cardenio mein Licht: Den ich auff ewig meyne!

NB: *Olympia* er Cardenios tilbedte, *Marcellus* er ridderens navn.

B. Lessing: Miss Sara Sampson. 4. Akt, sc. 8 (brudstykke).

Marwood.

Soll ich Ihnen die Geschichte der Marwood in wenig Worten erzählen?
 Marwood ist aus einem guten Geschlechte. Sie war eine junge Wittwe, als sie Mellefont bey einer ihrer Freundinnen kennen lernte. Man sagt, es habe ihr weder an Schönheit noch an derjenigen Anmuth gemangelt, ohne welche die Schönheit tod seyn würde. Ihr guter Name war ohne Flecken. Ein einziges fehlte ihr: – Vermögen. Alles was sie besessen hatte, – und es sollen ansehnliche Reichthümer gewesen seyn, – hatte sie für die Befreyung eines Mannes aufgeopfert, dem sie nichts in der Welt vorenthalten zu dürfen glaubte, nachdem sie ihm einmal ihr Herz und ihre Hand schenken wollen.

Sara.

Wahrlich ein edler Zug, Lady, von dem ich wollte, daß er in einem bessern Gemälde prangte!

Marwood.

Des Mangels an Vermögen ungeachtet, ward sie von Personen gesucht, die nichts eifriger wünschten, als sie glücklich zu machen. Unter diesen reichen und vornehmen Anbetern trat Mellefont auf. Sein Antrag war ernstlich, und der Ueberfluß, in welchen er die Marwood zu setzen versprach, war das geringste, worauf er sich stützte. Er hatte es bey der ersten Unterredung weg, daß er mit keiner Eigennützigem zu thun habe, sondern mit einem Frauenzimmer, voll des zärtlichsten Gefühls, welches eine Hütte einem Palaste würde vorgezogen haben, wenn sie in jener mit einer geliebten, und in diesem mit einer gleichgültigen Person hätte leben sollen.

Mellefont war eben im Begriffe, sich auf die feyerlichste Art mit ihr zu verbinden, als er Nachricht von dem Tode eines Veters bekam, welcher ihm sein ganzes Vermögen mit der Bedingung hinterließ, eine weitläufige Anverwandte zu heyrathen. Hatte Marwood seinetwegen reichere Verbindungen ausgeschlagen, so wollte er ihr nunmehr an Großmuth nichts nachgeben. Er war Willens, ihr von dieser Erbschaft eher nichts zu sagen, als bis er sich derselben durch sie würde verlustig gemacht haben.

Was aber that Marwood? Sie erfuhr es unter der Hand, noch spät an einem Abend, wozu sich Mellefont ihrentwegen entschlossen hätte. Mellefont kam des Morgens, sie zu besuchen, und Marwood war fort.

Mellefont wollte über den Entschluß der Marwood von Sinnen kommen. Er schickte überall Leute aus, sie wieder aufzusuchen; und endlich fand er sie. Kurz, die Liebe gab dem Mellefont die Rechte eines Gemahls; und Mellefont hielt es länger nicht für nöthig, sie durch die Gesetze gültig machen zu lassen. Wie glücklich wäre Marwood, wenn sie, Mellefont und der Himmel, nur allein von ihrer Schande wüßten! Wie glücklich, wenn nicht eine jammernde Tochter dasjenige der ganzen Welt entdeckte, was sie vor sich selbst verbergen zu können wünschte!

C. Schiller: Kabale und Liebe. 2. Akt, sc. 3 (brudstykke):

Lady Milford.

Ich bin nicht die Abenteurerin, Walter, für die Sie mich halten. Ich könnte groß tun und sagen: Ich bin fürstlichen Geblüts. Mein Vater, des Königs oberster Kämmerer, wurde bezüchtigt, in verrätrischem Vernehmen mit Frankreich zu stehen, durch einen Spruch der Parlamente verdammt und enthauptet. – Alle unsre Güter fielen der Krone zu. Wir selbst wurden des Landes verwiesen. Meine Mutter starb am Tage der Hinrichtung. Ich – ein vierzehnjähriges Mädchen – flohe nach Teutschland mit meiner Wärterin – einem Kästchen Juwelen – und diesem Familienkreuz, das meine sterbende Mutter mit ihrem letzten Segen mir in den Busen steckte.

Krank – ohne Namen – ohne Schutz und Vermögen – eine ausländische Waise, kam ich nach Hamburg. Ich hatte nichts gelernt als das bißchen Französisch – ein wenig Filet und den Flügel – desto besser verstund ich auf Gold und Silber zu speisen, unter damastenen Decken zu schlafen, mit einem Wink zehen Bediente fliegen zu machen und die Schmeicheleien der Großen Ihres Geschlechts aufzunehmen. – Sechs Jahre waren schon hingeweiht – die letzte Schmucknadel flog dahin – Meine Wärterin starb – und jetzt führte mein Schicksal Ihren Herzog nach Hamburg. Ich spazierte damals an den Ufern der Elbe, sah in den Strom und fing eben an, zu phantasieren, ob dieses Wasser oder mein Leiden das Tiefste wäre? – Der Herzog sah mich, verfolgte mich, fand meinen Aufenthalt – lag zu meinen Füßen und schwur, daß er mich liebe. (Sie hält in großen Bewegungen inne, dann fährt sie fort mit weinender Stimme.) Alle Bilder meiner glücklichen Kindheit wachten jetzt wieder mit verführendem Schimmer auf – Schwarz wie das Grab graute mich eine trostlose Zukunft an – Mein Herz brannte nach einem Herzen – Ich sank an das seinige. (Von ihm wegstürzend.) Jetzt verdammen Sie mich!

Der forlanges:

1. Oversættelse af A.
2. Redegørelse for motivet og dets behandling.
3. Literaturhistorisk belysning.

2) Nedenstående tekst oversættes til tysk.

Hos de orientalske folk spiller heltedyrkelse en langt større rolle end hos de europæiske. Og dette vil atter sige, at hine står på et mere primitivt, man kunne fristes til at sige, et mere ufordærvet kulturtrin end vi. I Europa, og navnlig i de højest udviklede nord- og vesteuropæiske lande, har den intellektuelle overmodenhed, i forbindelse med den altfor stærkt udviklede kritiske sans, svækket modtageligheden for den fra en stor personlighed udgående kraft.

Denne tilbøjelighed hos orientalerne til heltedyrkelse hænger også sammen med, at de vil have noget håndgribeligt, som de kan elske og værdsætte. Og hvad er vel mere håndgribeligt end den levende person? De rent abstrakte goder derimod kan ikke tilfredsstille dem.

Intet viser dette forhold klarere end opfattelsen af begrebet frihed i de to tankekredse, den orientalske og den europæiske. Når vi europæere, som roser os af vor høje udvikling, taler om frihed, så mener vi jo som regel den politiske frihed, det vil sige retten til een gang hvert tredje eller fjerde år at gå hen og afgive sin stemme. Og når vi har gjort det, kan vi gå hjem og hele den øvrige tid lade os plage med skatter, forbud og alle mulige indgreb i vort daglige liv. Thi det er jo en kendt sag, at jo mere politisk frihed vi får, desto mere går det ud over den personlige frihed.

Men det er just denne frihed, som efter den orientalske opfattelse alene fortjener navn af frihed; østerlænderen vil have lov til i det daglige liv frit at røre sig uden at hæmmes og hindres af et reglement i mange paragrafer; han vil have lov til at anbringe sin ambulante butik, hvor han vil, selv om den også generer færdselen, han vil have ret til at gå ude på jernbanevognens trinbræt, medens toget kører – om han falder af og brækker halsen, hvad vedkommer det andre end ham selv –, ret til at arbejde i sit værksted, når det passer ham, og så længe og så kort, som han nu har lyst. Han holder ikke af, at samfundet som en barnepige løber bag efter ham med en opløftet, advarende pegefinger, hvor han færdes. Når orientaleren skal vælge mellem orden og frihed, altså personlig frihed, så foretrækker han altid det sidste.

3) Begyndelsen til Konrad von Würzburgs Legende »Alexius« (Altd. Textbibl. XX s. 3, linie 1–9).

Got, schepfer über alliu dinc,
 sit daz der wisheit ursprinc
 von dir fliuzet unde gât,
 sô lâ mir dîner helfe rât
 zuo vliezen und die sinne sleht,
 daz ich geprîse dînen kneht,
 und ich des leben hie gesage
 der alsô lûter sîne tage
 in dîme dienste wart gesehen.

Der ønskes:

- 1) Oversættelse til dansk af ovenstående tekst;
- 2) en udførlig sproglig kommentar til teksten (etymologi, lydhistorie, formlære, syntaks).
- 4) Die Schweiz und die deutsche Literatur. (Deutsch zu schreiben).

Forprøve.

- 1) (Notkers des Deutschen Werke, hg. Sehrt und Taylor Starck I, 264).
 Tîe übermûoten chûninga, die dû nû sihest sîzzen an hôhemo stûole, in

iro púrpurûn glízende, mit keuuâfendên chnéhten úmbehábete, mit prüt-tiskên ánasiunen dréuente, fóre müotigi fnâhtende, souuér díen ábazihet táz sie úzenân zíeret (táz chít: tér sie innenân chúnnet), tér gesíhet sie hêrren mit chétennôn in scálches uuís kebúndene. Uuáz sint tie chétennâ? Eines síndes gelúste, ánderes síndes zorn, álde trúreghéit, álde úppig kedingi – – Sô éin ménnisko sô mánigen uuáltésare lídet, sô netúot er dáz er uuíle, uuánda er nôtháfte íst fóne sô úngemáchên hêrren.

Gloser: brúttisk 'brysk'; müotigi 'ophidsede'; fnâhten 'stønne'; chúnnet 'erkende'; uppig kedingi 'lystent háb'; nôthaft 'betvunget'.

Ovenstående oversættes til dansk. Der gives en redegørelse over de old-højtyske vokaler i stamstavelser, hvorved eksempler tages af de i teksten forekommende ord.

2) Nibelungenlied 1747-1749.

»Owê mîner leide«, sprach dô Kriemhilt,
 »war umbe wil mîn bruoder und Hagene sinen schilt
 niht lâzen behalden? sie sint gewarnôt!
 und wesse ich wer ez tæte, er müese kiesên den tôt.«

Des antwurte ir mit zorne der herre Dieterîch:
 »ich pinz der hât gewarnet die edeln kûnege rîch
 und Hagenen den kûenen, den Burgonden man.
 nu zuo, vâlandinne! du solt michs niht geniezen lân.«

Des schamte sich vil sêre daz Etzelen wîp:
 si vorhte bitterlîchen den Dieterîches lîp.
 Dô gie si von im balde, daz sie niht ensprach,
 wan daz sie swinde blicke an ir viânde sach.

Ovenstående oversættes til dansk.

Hvorfra kender vi Nibelungen-sagnene?

Hvad ved De om forskningen vedrørende Nibelungenlied?

3) Am ausgesprochensten ist der Sinn des Nordfriesen für Rechnen, Mathematik und ähnliche Gebiete. Nordfriesland hat von jeher viele hervorragend begabte Rechner gehabt; das stete Leben am Meer und auf dem Meer zwang zum Rechnen. Der Deichbau und die Wasserlösungen verlangten komplizierte Landvermessungen und geometrische Berechnungen. Die Leistungen der Schüler in Rechnen, Algebra und Geometrie waren bedeutend; Spitzenleistungen einzelner mathematischer Köpfe sind nicht selten.

Der ønskes:

- 1) fonetisk transskription af ovenstående tekst;
- 2) en redegørelse for nasalerne i moderne tysk.

Som *bifag*.

1) A. Lenau: Herbst. (1832).

Nun ist es Herbst, die Blätter fallen,
 den Wald durchbraust des Scheidens Weh;
 den Lenz und seine Nachtigallen
 versäumt ich auf der wüsten See.

Der Himmel schien so mild, so helle,
verloren ging sein warmes Licht;
es blühte nicht die Meereswelle,
die rohen Winde sangen nicht.

Und mir verging die Jugend traurig,
des Frühlings Wonne blieb versäumt;
der Herbst durchweht mich trennungsschaurig,
mein Herz dem Tod entgegenträumt.

B. C. F. Meyer: Lenzfahrt. (1880).

Am Himmel wächst der Sonne Glut,
aufquillt der See, das Eis zersprang,
das erste Segel teilt die Flut,
mir schwillt das Herz wie Segeldrang.

Zu wandern ist das Herz verdammt,
das seinen Jugendtag versäumt,
sobald die Lenzessonne flammt,
sobald die Welle wieder schäumt.

Verscherzte Jugend ist ein Schmerz,
und einer ew'gen Sehnsucht Hort,
nach seinem Lenze sucht das Herz
in einem fort, in einem fort.

Und ob die Locke dir ergraut,
und bald das Herz wird stille stehn,
noch muss es, wann die Welle blaut,
nach seinem Lenze wandern gehn.

Der forlanges:

- 1) Oversættelse af A og B.
- 2) Redegørelse for motivet og dets behandling.
- 3) Bemærkninger om forfatterne.

2) En meget skadelig form for officiel korruption i det gamle Kina var det omfattende protektionssystem, som alle kinesere, der hørte til de øvre myndigheder, plejede at praktisere overfor deres familie og deres venner. Men offentligheden syntes, at dette var fuldstændig i sin orden. Kineserne synes, at en mand må sørge for sin familie, d.v.s. ikke blot for kone og børn, men også for nevøer og slægtninge i en så fjern slægtskabsgrad, at vi næppe ville betragte dem som slægtninge. Så længe nu familien er ansvarlig for alle fattige eller udygtige medlemmer og er nødt til at ernære dem, er det selvfølgelig for kineserne, at en mand opfylder denne pligt og samtidig gør arbejdet lettere for sig selv ved at anbringe vedkommende slægtninge i de stillinger, hvis besættelse han på nogen måde har indflydelse på.

Dette er utvivlsomt uheldigt for en effektiv forvaltning, men samtidig er der en vis fornuft i selve princippet. I Kina, hvor der ikke findes statslige institutioner som arbejdsløshedsunderstøttelse, invaliderente o.s.v., må familien sørge for sine medlemmer. Resultatet er i det store og hele det samme som i bedre organiserede stater, og det er samfundet, der må betale i begge tilfælde. Forskellen ligger frem for alt i den måde, hvorpå omkostningerne for-

deles og midlerne skaffes til veje. Og den kinesiske metode er meget dyrere og mindre effektiv end vor. Ofte føler kineserne ligefrem medlidenhed med en mand, der har opnået en høj stilling. Han må nu skaffe stillinger til brødre og nevøer, han må sørge for bryllup og begravelse for alle slægtninge, og det oven i købet i en stil, der passer til hans ophøjede stilling.

Der ønskes:

- 1) Oversættelse til tysk af ovenstående tekst;
- 2) en kort redegørelse for vokalerne i tysk (Bühnenaussprache) og deres artikulation.

Som *hovedfag*.

FRANSK

Førprøve.

Sygeeksamen, november 1945.

- 1) En Babiloine la cité
 Furent dui home renomé,
 Dui citeain de grant hautece,
 De parenté et de richece.
 Li riche home orent deus enfans
 D'unes biautez et d'uns samblans;
 L'uns fu vallés, l'autre meschine:
 Plus biaux n'orent rois ne roïne.
 Deus enfans orent li riche home,
 C'Ovides en son livre nome
 Et dist qu'il furent apelé
 L'uns Piramus, l'autre Tisé.
 Ainçois qu'il eüssent set ans
 Toucha Amours les deus enfans
 Et navra plus a cel endroit
 Que lor aez ne requeroit.
 Li pers aez, li gens corages,
 Les grans biautez, li hauz parages,
 Les paroles, li ris, li jeu
 Et li aaisemens del leu
 Et li entreveoirs souvent
 Lor donnerent espirement¹⁾.

Haï, Amours, devant tes iex
 Ne puet durer joenes ne viex;
 Il n'est jouvente ne aez
 Qui de ton dart ne soit navrez.

Oversættes og kommenteres.

- 2) Nedenstående tekst oversættes til fransk.

En ingeniør havde hele sit liv drømt om, at det skulle lykkes ham at fremstille guld af havvand. Da hans hustru sagde til ham: »Jeg synes, at du nu må have bragt ofre nok,« svarede han: »Nej, den som opdager denne hemmelighed, bliver den rigeste i verden, og det er mig, som skal finde den. Årene gik, og han arbejdede stadig på sin opfindelse. Men han rantes af en alvorlig sygdom, og da han lå på sit yderste, betragtede han sit nye apparat, som han

¹⁾ ardeur.

lige havde fået færdigt, og tænkte for sig selv: »Såsnart jeg bliver rask, skal jeg bevise, at jeg ikke var en fantastisk drømmer.« Pludselig trængte en solstråle ind gennem gardinerne og fik støvgranene til at danse for øjnene af den døende. Da han ikke længere var i stand til at forstå, hvorfra dette skinnende støv kom, indbildte han sig, at hans forsøg var lykkedes for ham og råbte til sin hustru: »Se, guld, guld, og mere end jeg har lovet dig, et helt hav af guld!« Og idet han rakte armene ud mod den strøm af støvgran, som dansede i solstrålerne, døde han i ekstase.

Vintereksamen.

1) Coment Cesar fu vesque.

Quant Juilles Cesar vit que il ot perdue l'esperance d'Egypte avoir, il tendi a autre chose, car il vist estre vesques, ce est souverains sires et mestres des temples et des sacrefices. Por cele digneté avoir, il emprunta mout grant avoir; et le jor que il aloit au leu ou l'en donoit les dignetez, il acola sa norrice et la besa, puis li dist: «Ge ne revendré a meson se vesque non», car il avoit grant esperance en l'avoir que il portoit. Ainsi avint: il repera atoute la dignité et fu vesques.

Quintus Catulus le torna a grant desdaing, car il cuidoit estre vesques, come cil qui estoit riches hom et ainz nez de Cesar, et plus avoit eües dignetez de lui. Ne cele ne pot avoir, ainz fu boutez arriere et Cesar fu avant apelez. Piso meïsmes, uns autres nobles huem, en refu mout dolenz, por un jugement que Juilles Cesar avoit doné contre lui. Cil Piso avoit batu un homme qui li devoit deniers; Juilles Cesar avoit jugié que Piso devoit les deniers perdre por cele batëure.

2) Nedenstående tekst oversættes til fransk.

Voltaire spiste undertiden til middag hos hertugen af Sully, som også modtog ridder Rohan-Chabot, en uværdig ætling af en fornem familie. En dag var digteren ikke af den fornemme herres mening, og denne spurgte: »Hvem er den unge mand, som taler så højt for at modsige mig?« – Voltaire svarede: »Det er en mand, som ikke bærer et fornemt navn uden at gøre det ære¹⁾, men som kaster hæder over²⁾ det navn, han bærer.« Ridder Rohan rejste sig fra bordet og gik.

Da Voltaire få dage efter denne scene atter var til middag hos hertugen af Sully, blev han kaldt til palæets port; det drejede sig, sagde man, om en god gerning. Ved ordet »god gerning« rejste Voltaire sig skyndsomst og løb til porten, hvor der holdt en droske, og i denne droske sad to mænd, som bad ham stige ind. Neppe var han steget ind, før den ene holdt ham fast³⁾ ved hans klædning, medens den anden gav ham 5–6 slag over skuldrene med en lille stok, idet han slog (løs), indtil ridder Rohan, som holdt ti skridt borte i sin vogn, råbte: »Det er nok!« Da Voltaire ville have oprejsning for denne krænkelse ved våben, lod regeringen ham på ny kaste i bastillen.

Så snart Voltaire for anden gang var kommet ud af dette fængsel, skyndte han sig at drage til England, det land hvor borgernes liv, frihed og ære var beskyttet af lovene.

Som *bifag*.

1) Henri Beyle (Stendhal).

Sainte-Beuve, avec sa sagacité ordinaire, a signalé un des traits les plus frappants du caractère de Beyle: l'inquiétude d'être pris pour dupe et une

¹⁾ træner. ²⁾ honorer. ³⁾ retenir.

constante préoccupation de se garantir de ce malheur. De là, cet endurcissement factice, cette analyse désespérante des mobiles bas de toutes les actions généreuses, cette résistance aux premiers mouvements du cœur, beaucoup plus affectée que réelle chez lui, à ce qu'il me semble. L'aversion et le mépris qu'il avait pour la fausse sensibilité le faisaient tomber souvent dans l'exagération contraire, au grand scandale de ceux qui, ne le connaissant pas intimement, prenaient à la lettre ce qu'il disait de lui-même.

Ses jugements sur les hommes et les choses étaient dictés le plus souvent par le souvenir de l'ennui ou du plaisir qu'il en avait éprouvé. Il ne pouvait endurer l'ennui et partageait l'avis de ces docteurs en médecine qui autorisèrent le duc de Lauraguais à poursuivre au criminel un ennuyeux pour tentative d'homicide. Il n'est sorte d'exagérations que sa mauvaise humeur ne lui suggérât contre les livres ou les gens qui avaient eu le malheur de le faire bâiller. Homme d'imagination et de premier mouvement, Beyle n'en avait pas moins de grandes prétentions à raisonner tout et à se conduire en tout selon les règles de la logique. Ce mot revenait souvent dans sa conversation, et ses amis se souviennent de l'emphase particulière qu'il mettait à le prononcer lentement, séparant les deux syllabes par une virgule: la Lo, gique.

La constante préoccupation de Beyle était l'étude des passions. Lorsque quelque provincial lui demandait quelle était sa profession, il répondait gravement: «Observateur du cœur humain.» (Un jour il fit cette réponse à un sot qui faillit en tomber à la renverse, s'imaginant que c'était un euphémisme pour dire espion de police.) Dans chaque anecdote pouvant servir à porter la lumière dans quelque coin du cœur, il retenait toujours ce qu'il appelait *le trait*, c'est-à-dire le mot ou l'action qui révèle la passion.

Personne n'était plus loyal ni d'un commerce plus sûr. Je n'ai jamais connu homme de lettres plus franc dans ses critiques ni qui reçût plus galamment celles de ses amis. Il aimait à communiquer ses manuscrits et demandait qu'on les annotât sévèrement. Quelque dures, quelque injustes même que fussent les observations, jamais il ne s'en fâchait. Une de ses maximes était que quiconque fait le métier de mettre du noir sur du blanc ne doit ni s'étonner ni s'offenser lorsqu'on lui dit qu'il est une bête.

Teksten oversættes til dansk.

Overskriften og 1. afsnit (endende med *lui-même*) transkriberes fonetisk.

2) Nedenstående tekst oversættes til fransk.

Uendelige, ængstende dage er begyndt. Fra tirsdag af skjuler aviserne ikke længer den fare, som truer. De meddeler pariserne, at Hollands dronning har slået sig ned i London sammen med sin regering. Churchill, som den foregående dag har præsenteret sit ministerium for underhuset og opnået enstemmighed, har udtalt ord, hvis frygtelige oprigtighed forfærder. Aviserne har trykt dem med store bogstaver. Den nye britiske regeringschef havde erklæret, at talrige og lange måneder af kamp og lidelse var i udsigt, og forudsagt de alvorligste prøvelser for det britiske rige.

»Jeg har intet at tilbyde,« sagde han, »uden blod, anstrengelser, tårer og sved.«

Fra nu af ved man (besked). Man ved, at tyskerne rykker frem mod Rotterdam mod nord, mod Maas mod syd, at belgierne og hollænderne trækker sig tilbage, og at de sidstnævnte er i kamp med faldskærmstropper og tropper, som tyskerne har landsat på flyvepladser. Faldskærmstropperne bedriver *sætter fantasien i bevægelse*¹⁾, og »femte kolonne« sår rædsel. Den foregående

¹⁾ frapper.

dag har Paris's militærguvernør, general Hering, truffet nye forholdsregler, kaféerne, biograferne og theatrene skal lukke kl. 11. Man har interneret alle af tysk oprindelse, deri indbefattet de politiske flygtninge. Harne og had hersker hos mange, frygt og fortvivelse hos andre. Den franske radio meddeler, at overkommandoen har forudset det igangværende angreb og forberedt sine forsvarsplaner; tropperne trækker sig tilbage i god orden.

LATIN

1) Latinsk stil.

For Cn. Dolabella, der rådede over Asien med prokonsularisk myndighed, stedtes en kvinde fra Smyrna til doms. Denne kvinde havde på een og samme tid dræbt sin mand og sin søn ved hemmeligt at give dem gift. Og dette tilstod hun at have gjort, men hun sagde, at disse to, ægtemanden og sønnen, ved baghold havde fanget og dræbt hendes anden søn, en god dreng og fuldkommen uskyldig, som hun havde født i ægteskab med sin tidligere mand.

At sagen forholdt sig således, var der ingen strid om for retten. Dolabella overlod afgørelsen til rådet, men ingen af rådet vovede at fælde dom i en så tvivlsom sag, fordi et tilstået giftmord, hvorved både mand og søn var dræbt, ikke syntes at kunne lades ustraffet, medens dog den straf, der havde ramt de forbryderiske personer, var dem værdig.

Dolabella henskød så sagen til areopagiterne i Athen som de vægtigste og mest øvede dommere. Da areopagiterne havde fået sagen forelagt, befalede de både kvindens anklager og den anklagede at indfinde sig 100 år senere. Således blev kvinden hverken frikendt for giftmordet, hvad der havde været imod loven, eller domfældt i en sag, som hun fortjente tilgivelse for.

2) Latinsk version.

C. Plinius Calvisio Suo Salutem.

Omne hoc tempus inter pugillares ac libellos iucundissima quiete transmisi. 'Quemadmodum' inquis 'in urbe potuisti?' Circenses erant, quo genere spectaculi ne levissime quidem teneor. Nihil novum, nihil varium, nihil quod non semel spectasse sufficiat. Quo magis miror tot milia virorum tam pueriliter identidem cupere currentes equos, insistentes curribus homines videre. Si tamen aut velocitate equorum aut hominum arte traherentur, esset ratio non nulla: nunc favent panno, pannum amant, et si in ipso cursu medioque certamine hic color illuc, ille huc transferatur, studium favorque transibit, et repente aurigas illos, equos illos, quos procul noscitant, quorum clamitant nomina, relinquunt. Tanta gratia, tanta auctoritas in una vilissima tunica, mitto apud vulgus, sed apud quosdam graves homines; quos ego cum recorder in re inani tam insatiabiliter desiderare, capio aliquam voluptatem, quod hac voluptate non capior. Ac per hos dies libentissime otium meum in litteris colloco, quos alii otiosissimis occupationibus perdunt. Vale.

GRÆSK KULTUR

1) For 1 kandidat:

Xenofons Hellenika I cap. 7 § 4 (μετά δὲ ταῦτα)

Xenofons Hellenika I cap. 7 § 7 (ἔπειθον τὸν δῆμον)

Oversættes.

For 1 kandidat:

Xenofons Hellenika II cap. 3 § 55 (*ὡς δὲ ταῦτα*)

Xenofons Hellenika II cap. 3 § 56 ud.

Oversættes.

2) Iliaden 24. sang vv. 518-551. Kommenteres.

HISTORIE

Som *hovedfag*.

- 1) Novemberrevolutionen 1917, dens forudsætninger og virkninger.
- 2) Det svenske riges omfang, erhvervskilder og styrelse omkring 1660.
- 3) Macaulay.

Forprøve.

- 1) Englands politiske og økonomiske udvikling under dronning Elisabeth.
- 2) Hanseaternes handelsvirksomhed og politik i Norden 1370-1523.
- 3) Monopolrente.

MUSIK

Som *hovedfag*.

1) Efter en redegørelse for den instrumentale fugas udvikling indtil Joh. Seb. Bach ønskes der en oversigt over fugaens anvendelse i nævnte komponists instrumentalmusik.

2) Der ønskes en firstemmig udsættelse i streng stil af en udleveret melodi.

3) Der ønskes en 3-stemmig fugeret sats over et udleveret tema (3 gennemføringer, den sidste med tætføring).

4) Giv en fremstilling af, hvad man forstår ved en tones vibrato, hvorledes det kan opstå, og hvilken indflydelse det har på tonens karakter og klangvirkning.

Dernæst ønskes en fremstilling af, hvorledes vibrato opstår i den menneskelige stemme, hvilke former for stemmevibrato der findes, og hvorledes de virker.

Forprøve.

Der ønskes 1) en 2-stemmig fri udsættelse af en udleveret melodi (1) samt 2) en 4-stemmig fri udsættelse af en udleveret melodi (2).

Der ønskes sat en overstemme i 3. arts kontrapunkt til en udleveret cantus firmus.

Som *bifag*. Supplerende forprøve.

Der ønskes en 2-stemmig fri udsættelse af en udleveret melodi.

GEOGRAFI

Første del.

A. Geografi og geologi: Samme opgaver som ved 1. del af skoleembeds-eksamen i den naturhistorisk-geografiske faggruppe (se side 142).

B. Geografi: Samme opgave som ved 2. del af skoleembeds-eksamen i den naturhistorisk-geografiske faggruppe (se side 142).

Sommeren 1946.

DANSK

Som *hovedfag*.

- 1) Genusskifte i dansk, specielt belyst udfra gammeldansk.
- 2) En karakteristik af H. C. Andersens eventyr og litteraturen om dem.

Forprøve.

- 1) For 3 kandidater:

Nedenstående tekststykke (læst) oversættes med sproglig kommentar til l. 1-3 (indtil *verðr*).

Ólmóðr inn gamli mælti: »Með því, konungr, at þú ætlar at brjóta oss frændr undir þik með nauðung, þá munu vér í móti standa með öllu afli, ok fái þeir sigr, er auðit verðr. En ef þú vill leggja nokkura farsælliga hluti til vár frænda, þá máttu þat gera svá vel, at vér munum allir hverfa til þin með fullkominni þjónostu«. Konungr segir: »Hvers vilið þér mik beiða til þess, at sætt vár verði sem bezt?«. Þá segir Ólmóðr: »Þat er it fyrsta, ef þú vill gipta Ástriði, systur þína, Erlingi Skjálgssyni, frænda várum, er vér kóllum nú mannvænstan allra ungra manna í Nóregi«. Ólafr konungr segir, at honum þykkir líkligt, at þat gjafirð myni vera gott, en þó segir hann, at Ástriðr á svqr þessa máls. Síðan ræddi konungr þetta við systur sína. »Litt nýt ek nú þess, segir hon, at ek em konungs dóttir ok konungs systir, ef mik skal gipta ótígnum manni; mun ek heldr biða nokkura vetr annars gjafirðs«.

For 5 kandidater:

Nedenstående tekststykke (læst) oversættes med sproglig kommentar til l. 1-3 (indtil *komin*).

I því gekk kona í stofuna, ok var þar komin Þorgerðr af Bakka. Hávarð fagnaði henni vel ok spurði tíðenda. Hon segir andlát Þormóðar bónda síns, »erum vér þó eigi vel við komin, því at hann vitjar hverja nátt sængr sinnar. Því vilda ek þiggja, bóndi, at þér veittið mér nokkut lið, því at fólki mínu þótti áðr ódælt við Þormóð, en nú er svá komit, at þat ætlar alt í brott.« Hávarðr svarar: »Ek em nú af léttasta skeiði ok ekki til slíks föerr, eða hví ferr þú ekki á Laugarból? Er þess ván um höfðingja, at þeir láti skjótt til slíkrar heraðsstjórnar koma sitt sveitargengi«. Hon svarar: »Einskis góðs vænti ek þangat; læt ek vel yfir, ef hann gerir mér ekki ilt«. Þá mælti Hávarðr: »þat er mitt ráð, at þú biðir Ólaf son minn, ok væri þat ungra manna at reyna sik svá at karlmensku; mundi oss forðum slíkt gaman hafa þótt«. Hon gerir nú svá, ok hét Ólafir ferðinni.

- 2) 1. Diftonger.

2. Transskription af flg. tekst:

Efter min mening blir alle levende sprog bedre og bedre redskaber, men selvfølgelig er ikke enhver forandring en udvikling henimod større mangfoldighed.

- 3) En redegørelse for den dramatiske teknik i et af de opgivne skuespil uden for Holbergs komedier.

Som *bifag*.

- 1) Bisætningerne i moderne dansk.
- 2) Johannes Ewald som dramatiker.

ENGELSK

Som *hovedfag*.

1) Nedenstående oversættes til dansk, og der gives på dansk en oversigt over den engelske sætningsbygning i hovedtræk.

Dreams are notable means of discovering our own inclinations. The wise man learns to know himself as well by the night's black mantle, as the searching beams of day. In sleep, we have the naked and natural thoughts of our souls: outward objects interpose not, either to shuffle in occasional cogitations, or hale out the included fancy. The mind is then shut up in the Borough of the body; none of the *Cinque Ports* of the *Isle of Man*¹⁾, are then open, to in-let any strange disturbers. Surely, how we fall to vice, or rise to virtue, we may by observation find in our dreams. It was the wise Zeno, that said, he could collect a man by his dreams. For then the soul stated in a deep repose, bewrayed her true affections: which, in the busy day, she would either not shew, or not note. It was a custom among the *Indians*, when their kings went to their sleep, to pray, that they might have happy dreams; and withal consult well for their subjects' benefit: as if the night had been a time, wherein they might grow good, and wise. And certainly, the wise man is the wiser for his sleeping, if he can order well in the day, what the eyeless night presenteth him. Every dream is not to be counted of: nor yet are all to be cast away with contempt. I would neither be a *Stoic*, superstitious in all; nor yet an *Epicure*, considerate of none. If the *Physician* may by them judge of the disease of the body, I see not but the *Divine* may do so, concerning the soul. I doubt not but the genius of the soul is waking, and motive even in the fastest closures of the imprisoning eyelids. But to presage from these thoughts of sleep, is a wisdom that I would not reach to. The best use we can make of dreams, is observation: and by that, our own correction, or encouragement. For 'tis not doubtable, but that the mind is working, in the dullest depth of sleep.

2) Nedenstående oversættes til engelsk.

Toget var ca. tre kvarter fra sit bestemmelsessted og skød en fart af omtrent 60 miles i timen, da mr. Harraby-Ribston, en velsitueret forretningsmand, rejste sig op fra sin plads, løftede sin kuffert ned fra nettet og kastede den ud ad vinduet. Den eneste anden passager i vognen, en lille tynd mand ved navn Crowther, havde set op fra sin bog, da hans medrejsende rejste sig, og havde bemærket det skete. De to mænd så på hinanden, og mr. Crowther fortsatte øjeblikkelig med at læse i sin bog, medens mr. Harraby-Ribston indtog sin plads igen, hvor han sad og åndede tungt, rød i hovedet efter sin kraftanstrengelse. Det blik, som hans medpassager havde tilkastet ham, fik ham til at spekulere, for det havde ikke røbet den mindste følelse. Det havde hverken vist overraskelse, skræk eller blot en mild interesse. Mr. Harraby-Ribstons nysgerrighed var i høj grad vakt. Og ikke bare det. Af naturen var han selskabelig, ja snaksom, og han havde regnet med, at hans handling uden al tvivl ville fremkalde konversation. Men det var ikke sket, og han havde således ikke fået lejlighed til at forklare sin optræden. Han begyndte at føle, at han blot havde gjort sig til nar i den andens øjne, eller, hvad værre var, at hans medrejsende havde sluttet sig til, at kufferten indeholdt et lig, i hvilket tilfælde han jo nok ville meddele sig til politiet, når de nåede deres bestemmelsessted, hvorpå alle slags vanskelige og ubehagelige forespørgsler ville påfølge. Således var alle de tanker og formodninger, som summede

¹⁾ Hvortil hentydes der her?

omkring i mr. Harraby-Ribstons hjerne, og som berøvede ham den tilfredsstillelse og underholdning, han syntes tilkom ham.

Mr. Crowther var på sin side også blevet noget adspredt. Skønt han lod, som om han læste, var han i virkeligheden ikke i stand dertil. På trods af hans apatiske udseende havde synet af en øjensynlig velhavende herre, som smed sin kuffert ud ad vinduet fra et tog i fuld fart, forbavset ham ikke så lidt. Men han havde ikke røbet sin overraskelse. Manden havde øjensynlig regnet med en voldsom reaktion fra hans side, og derfor satte mr. Crowther en ære i ikke at reagere. Enten det nu var en dum spøg eller ikke, så betragtede mr. Crowther det som et uberettiget indgreb i hans privatliv. Det var, som om manden overfor havde knaldet en papirpose for at få ham til at fare sammen. Men han ville ikke fare sammen. Hvis den anden troede, at det, at han smed en kuffert ud ad vinduet, berettigede ham til opmærksomhed, så tog han meget fejl.

3) Omlyd og brydning på oldengelsk.

4) Walter Scott. (Skrives på engelsk.)

Forprøve.

1) Nedenstående oversættes til dansk, og tekstens dialektejendommeligheder kommenteres.

Hit wes upon a Scere Porsday þat vre Louerd aros;
Ful milde were þe wordes He spec to Iudas:

‘Iudas, þou most to Iurselem, oure mete for to bugge;
Pritti platen of seluer þou bere upo þi rugge.

‘Þou comest fer i þe brode stret, fer i þe brode strete;
Summe of þine cunesmen þer þou meist imete.’

Imette wid is soster, þe swikele wimon:
‘Iudas, þou were wrþe me stende þe wid ston, (*bis*)
For þe false prophete þat tou bileuest upon.’

‘Be stille, leue soster, þin herte þe tobreke!
Wiste min Louerd Crist, ful wel He wolde be wreke.’

‘Iudas, go þou on þe roc, heie upon þe ston,
Lei þin heued i my barm, slep þou þe anon.’

Sone so Iudas of slepe was awake,
Pritti platen of seluer from hym weren itake.

He drou hymselfe bi þe top, þat al it lauede a blode;
Þe Iewes out of Iurselem awenden he were wode.

Foret hym com þe riche Ieu þat heiste Pilatus:
‘Wolte sulle þi Louerd, þat hette Iesus?’

2) Nedenstående oversættes til engelsk. De første 100 ord transkriberes fonetisk.

Som i alle andre lande er der gode hoteller i England, men det er forbavsende, hvor få af dem der har centralvarme og rindende vand på værelserne. De spørger mig, om man giver drikkepenge på hotellerne. Ja, det gør man,

ganske som hjemme hos os. Den udmærkede skik at lægge ti procent på regningen er næsten ukendt, men der er hoteller, hvor drikkepenge er forbudt.

Der er mange flere klubber end i Frankrig, men de er ikke meget forskellige fra vore. Maden er god. Hvis De skulle blive medlem af en af dem, så husk endelig aldrig at give tjenerne drikkepenge. Det er strængt forbudt, og hvis De gør det, vil det se ud, som om De prøver på at blive bedre behandlet end de andre medlemmer. Og det karakteristiske ved engelske klubber er, at alle medlemmer er lige. Jeg er selv medlem af en militær klub, og jeg kan forsikre Dem, at bortset fra alderen er det aldeles umuligt at sige, om man sidder til bords sammen med en general eller en løjtnant. At man er medlem af samme klub, betyder dog ikke, at man står på nogen venskabelig fod med hinanden. To medlemmer kan se hinanden hver dag i tredive år uden nogensinde at udveksle et ord. Man fortæller om en mand, som et af de andre medlemmer engang sagde godmorgen til. Manden meldte sig øjeblikkelig ud, idet han erklærede, at han ikke ville være medlem af en klub, hvor folk var så forbandet snakkesalige.

3) A brief outline of the English system of Courts of Law.

Som *bijag*.

1) Nedenstående oversættes til dansk. De første 100 ord transkriberes fonetisk, og der skrives på engelsk en koncis oversigt over det engelske beskatningssystem (behandlingen af skattelove i parlamentet forbigås).

It may be that, as individualists, the Victorians were justified in their detestation of the Income Tax. They may have felt instinctively that Income Tax was the thin end of the wedge, and that the wedge was Socialism. Certainly, if the Government is entitled to appropriate a penny in every pound of one's income in the interests of the community, it is difficult to see how it can be blamed on moral grounds for increasing the penny to twopence, or sixpence, or five shillings, or even nineteen shillings and elevenpence. Confiscation begins with the first penny. After that, it becomes merely a matter of expediency to decide how many pennies shall be appropriated. The Victorian's instinct told him that by acquiescing in Income Tax he was sapping the foundations of individualism. And it seems to me that he was.

Perhaps, it is because individualism of the old a-man-may-do-what-he-likes-with-his-own kind is now in a state of senile decay that we no longer feel an increase in taxation as a personal outrage. Or perhaps it is because we do not eat so much as our grandfathers and so are less inclined to behave apoplectically on Budget Day. Or perhaps it is because the enormous increase in taxation took place amid the shocks of the Great War, in comparison with which the shock of having to pay more than a quarter of one's income to the State seemed trifling. Whatever may be the reason, we are a generation of the resigned.

I may, of course, be unwarrantably judging everybody by myself. My own attitude even to the most rigorous Budget is one of complete passivity. In so far as I am interested in public affairs, I may be concerned as to what effect the Budget will have on the lives of the people. But, as a private individual, I can face any Budget with equanimity. In the latest Budget the removal of the man-servant tax interested me as much—or as little—as the addition of threepence to the Income Tax. I do not envisage any far-reaching repercussions of this measure on the life of the community as a whole, and as for myself, I have long since learnt to dispense with the services of male attendants.

2) Nedenstående oversættes til engelsk.

Så længe Carl Johan levede, vedblev han at stræbe efter større magt i Norge, men hvor stor en sympati han end mødte hos det norske folk, formåede han ikke at ændre den faste holdning, det indtog. Hans politik var russervenlig. I denne henseende fulgte hans søn Oscar ikke i hans fodspor. Der er talrige vidnesbyrd om, at kong Oscars holdning overfor Rusland var mistænksom, for ikke at sige fjendtlig.

Som ung mand havde Oscar lagt liberale sympatier for dagen, og de liberale kredse ventede sig derfor meget af ham. Men de blev skuffede. »Jeg vil gerne give min lakaj valgret,« sagde han engang, »men jeg vil ikke have ham som rigsdagsmand, for så vil han forsøge at undertrykke sine ligemænd.« Han satte pris på bønderne på grund af deres hæderlighed og andre dyder, men han mente, at »erfaringen viser, at det ikke er rådeligt at overlade magten til bønder«.

Særlig interessant for os danske er hans holdning overfor den skandinaviske bevægelse, som nåede sin kulmination i hans regeringstid. I 1842 blev der afholdt et studentermøde i Lund, og i 1846 vakte Orla Lehmann stor begejstring ved sin tale i København. Begejstringen forplantede sig til de allerhøjeste kredse, som ellers plejede at være mere forsigtige med at give deres følelser til kende. I juli 1846 aflagde kong Oscar og dronning Josephine et besøg hos det danske kongepar, under hvilket den svenske dronning bar en rød silkekjole og hvide roser på hatten, mens den danske dronning optrådte i lyseblå dragt med gule blomster. De to konger overgik hinanden i komplimenter, som returneredes som tennisbolde. For eksempel spurgte den danske dronning kong Oscar, om han ikke syntes, at Danmark var et ualmindelig smukt land, hvorpå han svarede: »Jo, men Sverige har dog eet fortrin. Fra Sverige kan man se den danske kyst«.

TYSK

Som *hovedfag*.

Forprøve.

Der udleveres:

M. Luther, An den christlichen Adel (Neudrucke Nr. 4).

S. 6 *Das vns auch nit szo gelinge . . . mit furcht gottis vnd weyszlich handeln* oversættes.

Derefter gives, så langt tiden rækker, indholdscommentar til følgende steder i teksten i den angivne rækkefølge:

S. 5 f. n. *die theuren fursten, keyszer Fridrich der erst, vnd der ander vnd vil mehr deutscher keyszer, szo iemerlich sein von den Bepsten mit fussen tretten vnd vordruckt.*

S. 5 f. n.—s. 6 f. o. *den blutseuffer Julium secundum.*

S. 6 f. o. *dissem edlen blut Carolo.*

S. 20 f. o. *hat das kunigreich zu Franckreich sichs erweret, warumb lassenn wir deutschen vns alsoz narren vnnnd effenn?*

S. 21 f. o. *die Annaten.*

S. 21, s. 22, s. 29 og andre steder: hvad er det med tyrkerne?

S. 30 f. o. *Ich schweygg auch noch zur zeit, wo solchs ablas gelt hyn kummen ist. ein ander mal wil ich darnach fragen, den Camposfore vnd bel videre, vnd etlich mehr ortte, wissen wol etwas drumb.*

Som *bifag*.

1) A. J. G. Herder: Von Ähnlichkeit der mittlern englischen und deutschen Dichtkunst. (1777).

Unsre klassische Litteratur ist Paradiesvogel, so bunt, so artig, ganz Flug, ganz Höhe und – ohne Fuß auf die deutsche Erde.

Wie anders hierin andre Nationen. Welche Lieder hat z. E. Percy in seine Reliques genommen, die ich unserm gebildeten Deutschland nicht vorzuzeigen wagte. Uns wären sie unausstehlich, jenen sind sie nicht. Das sind einmal alte Nationalstücke, die das Volk singt, und sang, woraus man also die Denkart des Volks, ihre Sprache der Empfindung kennen lernet, dies Liedchen hat etwa gar Shakespear gekannt, daraus einige Reihen geborget u. f. Mit milder Schonung setzt man sich also in die alten Zeiten zurück, in die Denkart des Volks hinab, liegt, hört, lächelt etwa, erfreuet sich mit oder überschlägt, und lernet. Überall indeß sieht man, aus welchen rohen, kleinen, verachteten Samenkörnern der herrliche Wald ihrer Nationaldichtkunst worden? aus welchem Marke der Nation Spenser und Shakespear wuchsen.

Grosses Reich, Reich von zehn Völkern, Deutschland! Du hast keinen Shakespear, hast du auch keine Gesänge deiner Vorfahren, deren du dich rühmen könntest? Schweizer, Schwaben, Franken, Bayern, Westphäler, Sachsen, Wenden, Preussen, ihr habt allesamt nichts? Die Stimme eurer Väter ist verklungen und schweigt im Staube? Volk von tapfrer Sitte, von edler Tugend, und Sprache, du hast keine Abdrücke deiner Seele die Zeiten hinunter?

Kein Zweifel! Sie sind gewesen, sie sind vielleicht noch da; nur sie liegen unter Schlamm, sind verkannt und verachtet.

B. Th. Storm: Immensee. (1849).

Reinhard wurde um die Mitteilung einiger Volkslieder gebeten, welche er am Nachmittage von einem auf dem Lande wohnenden Freunde geschickt bekommen hatte.

.....

Man setzte sich an den Tisch, Elisabeth an Reinhard's Seite. »Wir lesen auf gut Glück,« sagte er, »ich habe sie selber noch nicht durchgesehen.«

.....

Und Reinhard las nun zuerst einige Tiroler Schnaderhüpfer¹⁾, indem er beim Lesen je zuweilen die lustige Melodie mit halber Stimme anklingen ließ. Eine allgemeine Heiterkeit bemächtigte sich der kleinen Gesellschaft. »Wer hat doch aber die schönen Lieder gemacht?« fragte Elisabeth.

»Ei,« sagte Erich, »das hört man den Dingern schon an; Schneidergesellen und Friseure, und derlei luftiges Gesindel.«

Reinhard sagte: »Sie werden gar nicht gemacht; sie wachsen, sie fallen aus der Luft, sie fliegen über Land wie Mariengarn²⁾, hierhin und dorthin, und werden an tausend Stellen zugleich gesungen. Unser eigenstes Tun und Leiden finden wir in diesen Liedern; es ist, als ob wir alle an ihnen mitgeholfen hätten.«

Er nahm ein anderes Blatt: »Ich stand auf hohen Bergen ...«

»Das kenne ich!« rief Elisabeth. »Stimme nur an, Reinhard, ich will dir helfen.« Und nun sangen sie jene Melodie ...

.....

¹⁾ 4-linjede strofer.

²⁾ flyvende sommer.

Als das Lied zu Ende war, legte Reinhard das Blatt schweigend beiseite. – Vom Ufer des Sees herauf kam durch die Abendstille das Geläute der Herdenglocken; sie horchten unwillkürlich; da hörten sie eine klare Knabenstimme singen:

Ich stand auf hohen Bergen
Und sah ins tiefe Tal . . .

Reinhard lächelte: »Hört ihr es wohl? So geht's von Mund zu Mund.«

Der ønskes:

1. Oversættelse af A til »Grosses Reich . . .«.
2. Literær belysning af indholdet i A og B.
3. I det omfang, tiden tillader, korte, præcise biografiske data for de to forfattere.

2) I flere dele af Danmark og Sverige og visse steder i Norge, hvor tyske købmænd og håndværkere bosatte sig i betydeligt antal, afstedkom hansatiden en formelig folke- og sprogblanding. For Islands vedkommende blev denne folkeblanding ikke nær så intens, først og fremmest fordi hanseaternes indflydelse her strakte sig over betydelig kortere tid end i de andre nordiske lande, men også fordi købmændenes levevilkår her var adskilligt ringere end andre steder i Norden, og fordi det var forbudt dem at overvintre på Island. Det var imidlertid næsten umuligt at gennemføre denne bestemmelse, og undtaget fra forbudet var iøvrigt ganske unge mænd, der skulle lære sproget – vel for senere at kunne fungere som tolke – og skibsbesætninger, der på grund af tidligt indtræffende vintervejr eller andre uforudsete forhold ikke kunne føre deres skibe hjem over Atlanten. Der berettes enkelte gange om personer og skibe, der ikke kom afsted i tide om efteråret og derfor blev tvunget til at overvintre, men den slags tilfælde hører antagelig til undtagelserne og har næppe kunnet få større betydning for den sproglige påvirkning. I denne henseende kunne man måske være fristet til at tillægge islændernes fiskeri for hamborgerne og andre udlændinge større betydning; men heller ikke denne form for direkte kontakt med repræsentanter for de middelnordtyske sprog-samfund synes at have medført et større antal låneord. Hanseaterne var åbenbart for få og havde for lidt samkvem med den islandske befolkning til at kunne øve en mere dybtgående sproglig indflydelse; de blev også af islænderne vedvarende betragtet som udlændinge ganske på samme måde som f. eks. englænderne.

Der ønskes:

1. Oversættelse til tysk af ovenstående tekst;
2. en syntaktisk analyse af følgende tekststykke: Von größter Wichtigkeit ist die Frage nach dem Verbleib der Stämme, die sich von ihren ältesten Sitzen an der Ostseeküste allmählich nach Schlesien und durch Polen bis nach Ostgalizien ausgebreitet haben, deren Existenz man aber vorläufig nur bis zur Wende des 4. zum 3. Jahrhundert nachweisen kann.

FRANSK

Som hovedfag.

Forprøve.

- 1) Teksten oversættes og kommenteres sproghistorisk.

A l'honneur Deu et a s'aïe
Dirai d'une virge la vie,

D'une damoisele saintime
 Qui s'amor ot vers Deu hautisme
 Et son pensé si fermement
 Que por paine ne por torment
 Ne vout onques son cuer retraire
 De Deu servir, car nel dut faire.
 Assés fu gente et assés bele,
 Margerite ot non la pucele.
 Ce m'est avis que par raison
 Dut ele bien avoir cel non
 Que bien resanbla margerie¹⁾
 De sa biauté et de sa vie:
 Con el fu geme precieuse,
 Ancele Deu fu et espouse
 Volentiers et bien li garda
 Sa casteé, se li voua.
 De grant gent fu enparentee
 En Anthioche dont fu nee.
 Ses peres ert bien gentils hon,
 Theodosius avoit non,
 Prestre ert de la mahomerie,
 Les ydles avoit en baillie.

Teksten oversættes og kommenteres sproghistorisk.

2) Nedenstående tekst oversættes til fransk.

Netop som klokken slog ét om natten, blev der ringet på doktorens klokke. Den første ringen havde ikke noget resultat, men da én til og endnu én viste, at det var ubønhørligt alvor, kom doktorens Karen ud ad køkkendøren og spurgte, hvad der var i vejen. Og da Karen havde underhandlet forgæves en tid, måtte hun finde sig i at vække doktoren. Hun gik op og bankede på sovekammerdøren.

»Der er bud fra doktorens kæreste. Doktoren måtte endelig komme derhen.«

»Er hun syg?« lød det indefra.

»De ved ikke, hvad der er i vejen med hende. De tror, hun har set noget.«

»Ja, hils og sig, jeg skal komme.«

Doktoren spurgte ikke mer. Han holdt ikke af at høre tjenestepigesladder om sin kæreste.

Noget underligt noget med den overtro, tænkte han, mens han klædte sig på. Der ligger nu det hus midt i byen; ikke det mindste romantisk er der ved det. Et ganske almindeligt, grimt gammelt hus, indrettet som alle andre i den del af byen. Men spøgeriet holder sig der.

Havde det endda ligget i en mørk gyde eller lidt udenfor byen i en tilgroet have, hvor sære gamle træer slog mod ruderne sådan en stormfuld vinternat. Men når det nu lå, som det lå, i den brede gade, der førte ned til havnen og havet!

Som *bifag*.

1) Teksten oversættes, og der gives en fremstilling af brugen af le participe présent og le gérondif med udnyttelse af de i teksten forekommende tilfælde.

– Non. Je n'irai pas, là!

Et, pour donner plus de force à son affirmation, Gilliane s'assit. M. et Mme

¹⁾ perle.

Lorgues échangèrent un bref regard. Après leur fils secouant définitivement leur influence par son départ au loin, à leur fille maintenant!

Vincent Lorgues, exportateur engrais, jouissant après une active jeunesse d'une maturité sédentaire et cossue, tэта son cigare qui menaçait de s'éteindre, tandis que la mère tricotait, tête basse.

L'offre d'un emploi pour la jeune fille, qui voulait, en même temps que secouer la tutelle familiale, assurer son indépendance en travaillant selon ses goûts, avait déterminé ce court-circuit, entre ces dynamismes opposés.

D'un geste nerveux, M. Lorgues jeta dans le cendrier son cigare récalcitrant. Que ne pouvait-il, ainsi abandonner sa fille à son sort! Celle-ci, calme en apparence, jouait au yo-yo, tandis que Mme Lorgues semblait absorbée, tout entière, par son crochet. Mais le silence était lourd de pensées entrechoquées.

– Dis, alors, que tu ne veux rien foutre et que tes vellétés laborieuses ne sont que des simagrées!

La colère rendait parfois le père discourtois. Blanche Lorgues se tint aux aguets. Dès qu'il haussait le ton, elle savait, avec le caractère de sa fille, qu'il fallait veiller.

Sans répondre, celle-ci continuait à tracer, de son bras droit, de gracieuses arabesques. Le disque de galalithe obéissait fidèlement.

Un cri. Son père a saisi le jouet et tiré sur la ficelle, meurtrissant le doigt de Gilliane geignante, qui grommelle:

– Brute! . . . Brute! . . .

Blanche s'entremet, afin que son mari n'entende pas.

– Tu lui as fait mal.

– Quand je lui pose une question, j'exige qu'elle me réponde. Ma parole, ils s'imaginent tous ces petits merdeux, que les parents sont des fossiles tout juste bons à mettre en vitrine! Qu'est-ce que c'est que cette génération de salauds? Les Pessard t'offrent une place dans leurs bureaux, tu la prendras, puisque tu ne veux plus continuer tes études . . . Licenciée en droit, avocate, ça, au moins, c'est une carrière!

Sa fille fit un mouvement de tête négatif. Elle avait libéré son doigt et le massait en grimaçant.

Lorgues tapa sur la table:

– Tu iras chez Pessard. Non? . . . Quand nous avons de bons amis qui cherchent à nous être agréables! . . .

Gilliane fit face:

– A t'être agréable. Parce que cette vieille bique d'Agathe Pessard te sait gré de lui faire la cour! . . .

2) Nedenstående tekst oversættes til fransk.

Mathiesens væsentligste bestilling var i de senere år at spille whist med greven; det fik han løn – rigelig løn – og fri station for. For en snes år siden var han imidlertid kommen til Skovsgaard som huslærer, og det på en ret original måde. Der stod en dag et avertissement i »Berlingske Tidende« sålydende:

»En ung teolog søger plads som huslærer på en større herregaard. Der ses mere på lønnen end på en god omgang, den vedkommende nok selv skal vide at skaffe sig.«

Det avertissement syntes greven om – det var så ualmindelig ærligt – og på det blev Mathiesen lærer for grev Christian og de to comtesser, Nancy og Henriette – en dygtig men ikke nogen afholdt lærer. Da hans elever var ude over undervisningsalderen, blev han imidlertid alligevel på Skovsgaard, under

navn af privatsekretær, men i virkeligheden som fjerdemand ved det daglige whistparti. Køn var han ikke; et stort hovede dækkedes kun sparsomt af lange, glatstrøgne hår, ansigtet var fladt, blegfedt, skægløst, munden uendelig stor, og læberne tykke. Han havde dobbelthage, et vældigt adamsæble, en lille rund mave, hvide og fede hænder, store fødder. Guldbriller og dobbelt guldurkæde om halsen gav personen et vist præg af fornemhed, som imidlertid straks forsvandt, når man så ham gå over gulvet på hælene eller folde hænderne over maven og lade tommelfingrene løbe omkring hinanden, først den ene vej, og så den anden.

KLASSISK FILOLOGI

Forprøve.

- 1) For 1 kandidat: Iliaden 18. v. 78-93 oversættes og kommenteres.
For 1 kandidat: Iliaden 24. v. 389-404 oversættes og kommenteres.
- 2) For 1 kandidat: Cicero, de officiis 1, § 84 oversættes og kommenteres.
For 1 kandidat: Cæsar, De bello civili, 1. bog, kap. 26, §§ 1-4 oversættes og kommenteres.
- 3) Latinsk stil.

Efter Alexanders død forberedte athenæerne krig mod Makedonien og sendte gesandter rundt til andre græske stater for at opfordre dem til at tilslutte sig et forbund der blev dannet med dette formål for øje. Demosthenes, der var blevet dømt for landsforræderi, levede på dette tidspunkt i landflygtighed. Da han hørte om krigsplanerne, tilbød han sin medvirken, og dette gjorde så stærkt et indtryk på athenæerne at de på forslag af Demosthenes vedtog at give ham ret til at vende tilbage. Hjemrejsen foregik på et skib staten havde sendt til Ægina for at hente ham, og under kørslen fra Piræus til byen hyldede befolkningen, der havde taget opstilling langs hele ruten, ham med fantastiske ovationer. Den bøde han var idømt ved retssagen kunne imidlertid ikke eftergives ham efter lovens bogstav, men man udfandt så en måde til at omgå loven. De krigen kort efter var endt ulykkeligt, blev Demosthenes igen udsat for befolkningens ophidselse, og han blev dømt til døden; han flygtede til øen Kalauria hvor han tog livet af sig ved gift i år 322 f. Chr.

HISTORIE

Som hovedfag.

- 1) Årsagerne til den amerikanske borgerkrig og dennes forløb.
- 2) For 2 kandidater: De danske bisper og deres politik 1523-1536.
For de øvrige kandidater: Danmarks forhold til udlandet 1596-1648.
- 3) Weimarforfatningen.

Forprøve.

- 1) Det nyburgundiske rige.
- 2) Hvad ved vi om konger og kongemagt i de nordiske riger i det 10. og 11. århundrede?
- 3) Det lokale selvstyre uden for København.

MUSIK

Som *hovedfag*.

Forprøve.

Der ønskes 1) en 2-stemmig fri udsættelse af en vedlagt melodi (1) samt 2) en 4-stemmig fri udsættelse af en vedlagt melodi (2).

Som *bifag*.

Der ønskes sat en understemme i 5. arts kontrapunkt til en vedlagt cantus firmus.

KRISTENDOMSKUNDSKAB

Som *hovedfag*.

- 1) Religionshistorie: Odin og vikingetiden.
- 2) Nye testamente: Johannes, 12, 20–33 (incl.).
- 3) Kirkehistorie: Kontrareformationen, dens historiske baggrund og forløb.
- 4) Dogmatik: Theodicéproblemet og den kristne lære om det ondes oprindelse.

Som forprøve:

- 1) Gamle testamente: Daniel, kap. 7.
- 2) Nye testamente: Johannes, 8, 37–47 (incl.).

GYMNASTIK

Speciel gymnastikteori: 1) Gennemgå 2 øvelsestyper med statisk arbejde for bugmusklerne. 2) Gang og løb i gymnastikken.

GEOGRAFI

Første del.

A. Geografi og geologi: Samme opgaver som ved 1. del af skoleembeds-eksamen i den naturhistorisk-geografiske faggruppe (se nedenfor s. 144).

B. Geografi: Samme opgave som ved 2. del af skoleembedseksamen i den naturhistorisk-geografiske faggruppe (se nedenfor s. 145).

β. Ved det matematisk-naturvidenskabelige fakultet.

Vinteren 1945–46: Der indstillede sig	8,		8		fuldendte		eksamen.
Sommeren 1946: — — —	15,	15	—	—			
Ialt indstillede sig		23,	23	fuldendte eksamen.			

Af disse fik 1 første karakter med udmærkelse, 18 første karakter og 4 anden karakter.

Hovedfag: Matematik.

Vinteren 1945-46.

Christensen, Niels-Erik (1938)	6,57 første
Hamborg, Arne Oskar Ege (1941)	5,97 anden
Nielsen, Bjarner Frederik Svejgaard (1937)	6,48 første

Sommeren 1946.

Arisoff, Per (1941)	6,50 første
Christiansen, Hans Peter (1938)	6,40 første
Fromberg, Ejgil (1940)	5,77 anden
Høgstedt, Sven (1940)	5,83 anden
Jensen, Sven Albrecht (1941)	6,98 første
Larsen, Louise Margrethe (1940)	6,66 første

Hovedfag: Fysik.

Sommeren 1946.

Berlev, Karl Fin (1940)	7,42 første
Melson, Torkild (1939)	6,01 første
Nørby, Edna Uldahl (1940)	6,92 første

Hovedfag: Naturhistorie og Geografi.

Vinteren 1945-46.

Damstedt-Christensen, Børge (1937)	7,24 første
Knudsen, Palle (1939)	7,15 første
Lange, Bodil, f. Simonsen (1938)	6,74 første
Ørnsholt, Ole (1936)	5,37 anden

Sommeren 1946.

Berthelsen, Ole (1938)	6,71 første
Jensen, Ruth, f. Jørgensen (1939)	7,37 første
Munk, Anders Nielsen (1940)	7,57 første m. udm.
Munk, Ruth, f. Paulsen (1940)	6,72 første
Thomsen, Aage Wange (1937)	6,78 første

Hovedfag: Gymnastik.

Vinteren 1945-46.

Torsting, Karen (1937)	6,41 første
------------------------	-------------

Sommeren 1946.

Humlum, Arne Christian (1937)	6,54 første
-------------------------------	-------------

Skriftlige opgaver.

MATEMATIK

Ekstra eksamen, september 1945.

Forprøve.

For studerende, som har læst J. Hjelmlev: Lærebog i Geometri:

I.

1. På en ret linie L ligger tre punkter a , c og e . På en anden ret linie L_1 ligger tre punkter b , d og f . Idet ab er parallel med de og bc med ef , skal det vises, at cd er parallel med fa .
2. To fuldstændige firkanter $abcd$ og $a_1b_1c_1d_1$ er anbragt således, at ab er parallel med c_1d_1 , ac med b_1d_1 , ad med b_1c_1 , bc med a_1d_1 og bd med a_1c_1 . Bevis, at cd er parallel med a_1b_1 . (Betragt først det specielle tilfælde, hvor c_1 falder sammen med a og d_1 med b).
3. To fuldstændige firkanter $abcd$ og $a_1b_1c_1d_1$ er anbragt således, at skæringspunkterne mellem ab og c_1d_1 , mellem ac og b_1d_1 , mellem ad og b_1c_1 , mellem bc og a_1d_1 og mellem bd og a_1c_1 ligger på ret linie. Vis, at skæringspunktet mellem cd og a_1b_1 ligger på den samme rette linie.
4. To fuldstændige firkanter $abcd$ og $a_1b_1c_1d_1$ er anbragt således, at skæringspunkterne mellem ab og a_1b_1 , mellem ac og a_1c_1 , mellem ad og a_1d_1 , mellem bc og b_1c_1 og mellem bd og b_1d_1 ligger på ret linie. Vis, at skæringspunktet mellem cd og c_1d_1 ligger på den samme rette linie.

II.

To partikler P_1 og P_2 med samme masse m kan bevæge sig gnidningsfrit på x -aksen. Partiklen P_1 påvirkes af den mod punktet $x = -a$ rettede elastiske

kraft $-mh^2(x_1 + a)$, hvor x_1 er abscissen til P_1 . Partiklen P_2 påvirkes af den mod punktet $x = a$ rettede elastiske kraft $-mh^2(x_2 - a)$, hvor x_2 er abscissen til P_2 . Endvidere tiltrækker P_1 og P_2 hinanden med en kraft, hvis numeriske størrelse er $mk^2|x_2 - x_1|$. Opstil bevægelsesligningerne.

Til tiden $t = 0$ er $\dot{x}_1 = \dot{x}_2 = 0$, $x_1 = -\frac{h^2}{h^2 + 2k^2}a$ og $x_2 = \frac{1}{2}a$. Find x_1 og x_2 som funktioner af tiden.

For studerende, som har læst B. Jessen: Lærebog i Geometri.

I.

1. En kurve er i polære koordinater givet ved en ligning af formen $r = F(\theta) > 0$.

Angiv, hvorledes man af fortegnet for størrelsen $\frac{1}{r} + \frac{d^2}{d\theta^2}$ kan afgøre,

om kurven vender hulheden mod polen eller bort fra denne. (Bevis fordres ikke).

2. Vis, at kurven $r = \frac{a}{b + \sin c\theta}$, hvor $a > 0$, $b > 1$ og $c > 1$, har vendepunkter for $b < c^2 - 1$, men ikke for $b > c^2 - 1$.

3. En omdrejningskegleflade med parameterfremstillingen

$$x = t, \quad y = at \cos u, \quad z = at \sin u,$$

hvor $a > 0$, skæres af en plan med en ligning af formen

$$\alpha x + \gamma z = P,$$

hvor α, γ og P er positive, i en ellipse k . Det net af keglefladen, som indeholder k , udfoldes, og i udfoldningen indføres polære koordinater r, θ med pol i det punkt, der svarer til keglens toppunkt, og med polarakse langs den halvlinje, som svarer til frembringeren $x = t, y = at, z = 0$. Vis, at k ved udfoldningen går over i en kurve k' med ligningen

$$r = \frac{P\sqrt{1+a^2}}{\alpha + a\gamma \sin \frac{\sqrt{1+a^2}}{a} \theta}.$$

4. Lad P være projektionen af keglens toppunkt på snitplanen. Vis, at kurven k' har vendepunkter, hvis og kun hvis P falder udenfor keglen. Vis desuden, at vendepunkterne på k' svarer til de punkter på k , hvis tangenter går gennem P .

II.

To partikler P_1 og P_2 med samme masse m kan bevæge sig gnidningsfrit på x -aksen. Partiklen P_1 påvirkes af den mod punktet $x = -a$ rettede elastiske kraft $-mh^2(x_1 + a)$, hvor x_1 er abscissen til P_1 . Partiklen P_2 påvirkes af den mod punktet $x = a$ rettede elastiske kraft $-mh^2(x_2 - a)$, hvor x_2 er abscissen til P_2 . Endvidere tiltrækker P_1 og P_2 hinanden med en kraft, hvis numeriske størrelse er $mk^2|x_2 - x_1|$. Opstil bevægelsesligningerne.

Til tiden $t = 0$ er $\dot{x}_1 = \dot{x}_2 = 0$, $x_1 = -\frac{h^2}{h^2 + 2k^2}a$ og $x_2 = \frac{1}{2}a$. Find x_1 og x_2 som funktioner af tiden.

Matematisk analyse.

1) Der ønskes en tydelig geometrisk angivelse af den figur, som dannes af de punkter $z = x + iy$ i den komplekse plan, der opfylder ligningen

$$|z^2 - 2i| + |z^2 - 2i - 4| = 4.$$

2) Find volumen af et af de områder, der begrænses af fladen

$$x^2 + y^2 + 100z^2 = 400$$

og den omdrejningscylinderflade, der indeholder punktet $(12, 0, -1)$ og har linien

$$x = 6, \quad y = -8$$

som akse.

3) Bestem fourierrækken for den ved

$$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{for } -\pi \leq x < -\frac{\pi}{2} \\ \sin 2x & \text{for } -\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2} \\ 0 & \text{for } \frac{\pi}{2} < x \leq \pi \end{cases}$$

givne periodiske funktion med perioden 2π .

Undersøg, om rækken er absolut konvergent for $-\infty < x < \infty$, og om den er ligelig konvergent i dette interval.

Find endelig summen af de to rækker

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2 (2n+3)^2} \quad \text{og} \quad \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n-1)(2n+1)(2n+3)}.$$

Vinteren 1945-46.

Førprøven.

Matematisk analyse.

I.

1. Med k betegnes den i halvrummet $z \geq 0$ i et sædvanligt retvinklet xyz -koordinatsystem beliggende del af skæringskurven mellem fladerne

$$x^2 + y^2 + 2z = 1 \quad \text{og} \quad x^2 + y^2 = 2x.$$

Gør rede for projektionerne af k ind på koordinatplanerne. Find ligningen for den normalplan til k , som er vinkelret på planen $y = x\sqrt{3}$.

2. Find volumen af det område Ω , der dannes af de punkter, hvis retvinklede koordinater (x, y, z) tilfredsstillende begge de to uligheder

$$x^2 + y^2 + 2|z| \leq 1 \quad \text{og} \quad x^2 + y^2 \leq 2x.$$

(Benyt f. eks. reduktion i polære koordinater).

3. Find arealet af det fladestykke F_1 , der dannes af de punkter (x, y, z) , for hvilke

$$x^2 + y^2 + 2|z| \leq 1 \quad \text{og} \quad x^2 + y^2 = 2x.$$

4. Udregn fladeintegralet

$$\int_{F_1} |z| d\alpha,$$

og udtryk fladeintegralet

$$\int_{F_2} \sqrt{1 + x^2 + y^2} d\alpha,$$

hvor F_2 er det fladestykke, der dannes af de punkter (x, y, z) i halvrummet $z \geq 0$, for hvilke

$$x^2 + y^2 + 2z = 1 \quad \text{og} \quad x^2 + y^2 \leq 2x,$$

som et bestemt integral af en funktion af een variabel.

5. Find strømmen af vektorfeltet

$$\mathbf{V}(x, y, z) = \{x, 2y, 3z\}$$

udad gennem den lukkede flade, som dannes af fladestykkerne F_1, F_2 og det til F_2 med hensyn til xy -planen symmetriske fladestykke.

II.

Med $\varphi(x)$ betegnes en i intervallet $0 \leq x \leq 1$ kontinuert funktion, som ikke antager nogen negativ værdi, og med $f(x)$ den ved

$$f(x) = \begin{cases} x, & \text{når } x \text{ er et rationalt tal,} \\ 0, & \text{når } x \text{ er et irrationalt tal,} \end{cases}$$

i samme interval definerede funktion. Gør rede for, hvorvidt man af, at det øvre integral

$$\int_0^1 f(x) \varphi(x) dx$$

har værdien nul, kan slutte, at $\varphi(x)$ er konstant lig med nul i intervallet $0 \leq x \leq 1$.

Geometri og rationel mekanik.

I.

1. Bevis, at en ligesidet hyperbels asymptoter halverer vinklerne mellem to vilkårlige konjugerede diametre.
2. Idet punkterne A og B på den ligesidede hyperbel ligger symmetrisk med hensyn til centrum, og P er et vilkårligt tredje punkt på hyperblen, skal det vises, at de rette linier gennem P parallelle med asymptoterne halverer vinklerne mellem PA og PB . (Vælg f. eks. asymptoterne til koordinataksler).
3. Ud ad PA afsættes PB' lig PB , og ud ad PB afsættes PA' lig PA . Vis, f. eks. ved anvendelse af resultaterne fra 1. og 2., at den fjerde vinkelspids i det parallellogram, hvis tre vinkelspidser er A', B' og P , ligger på tangenten i P .

4. Idet k er det geometriske sted for de punkter Q , for hvilke afstandene $AQ = p$ og $BQ = q$ har det konstante produkt $AP \cdot BP$, skal man ved betragtning af strækningshastighederne for AQ og BQ udlede en konstruktion af tangenten til k i punktet P .
5. Vis, at k skærer hyperblen ortogonalt i P .

II.

En masseløs cirkel C kan i en lodret plan rulle på en fast vandret linie l . Cirklen C har radius a , og gnidningskoefficienten mellem C og l er μ . En partikkel med massen m er knyttet til et fast punkt P af C 's rand. Til tiden $t = 0$ er C i øjeblikkelig hvile, og P befinder sig i samme vandrette højde som C 's centrum. Idet $\varphi = \varphi(t)$ til tiden t angiver vinklen fra den vandrette linie gennem centrum til radius til P , ønskes $\dot{\varphi}$ og $\ddot{\varphi}$ udtrykt som funktioner af φ under forudsætning af, at C ruller uden at glide på l .

Beregn normalreaktion og gnidningskraft i røringpunktet mellem C og l , og vis, at C vil hæve sig bort fra l , når φ overstiger $\frac{\pi}{6}$. Angiv den mindste værdi af μ , som sikrer, at bevægelsen vedbliver at være ren rulning, så længe C rører l .

Lærerprøven.

Gør rede for konstruktionen af en ikke-euklidisk geometri og udled de trigonometriske formler for den retvinklede trekant i denne geometri.

Det væsentlige bør træde tydeligt frem; af enkeltheder medtages så meget, som tiden tillader. Sætninger om inversion og beviserne for ordens- og kontinuitetsaksiomer kan forbigås.

Fagprøven.

I.

Lad $p = 2n + 1$ betegne et ulige primtal.

Angiv et repræsentantsystem for de kvadratiske rester mod p .

Idet r_1, \dots, r_n og i_1, \dots, i_n betegner et vilkårligt repræsentantsystem for de kvadratiske rester, henholdsvis kvadratiske ikkerester mod p , skal man

1. angive, for hvilke hele ikke negative tal $l_1, \dots, l_n, m_1, \dots, m_n$ produktet

$$r_1^{l_1} \dots r_n^{l_n} i_1^{m_1} \dots i_n^{m_n}$$

er kvadratisk rest, og for hvilke kvadratisk ikkerest mod p , samt vise, at produktet

$$i_1^2 \cdot i_2^2 \dots i_n^2$$

er kvadratisk rest eller ikkerest, eftersom p har formen $8q \pm 1$ eller $8q \pm 3$.

2. bevise, at for $p \neq 3$ er

$$r_1 + r_2 + \dots + r_n \equiv i_1 + i_2 + \dots + i_n \equiv 0 \pmod{p},$$

3. bevise, at for $p \neq 3$ og $\neq 5$ er

$$r_1^2 + r_2^2 + \dots + r_n^2 \equiv i_1^2 + i_2^2 + \dots + i_n^2 \equiv 0 \pmod{p},$$

samt

4. bevise, at

$$r_1 r_2 \dots r_n \equiv (-1)^{n+1} \pmod{p} \text{ og } i_1 i_2 \dots i_n \equiv (-1)^n \pmod{p}.$$

II.

1. Formuler og bevis hovedsætningen om symmetriske polynomier.
2. Idet α, β, γ betegner rødderne i en kubisk ligning $x^3 + ax^2 + bx + c = 0$, hvor $c \neq 0$, ønskes

$$\frac{\alpha^2}{\beta} + \frac{\alpha^2}{\gamma} + \frac{\beta^2}{\gamma} + \frac{\beta^2}{\alpha} + \frac{\gamma^2}{\alpha} + \frac{\gamma^2}{\beta}$$

udtrykt ved koefficienterne a, b, c .

Sommeren 1946.

Forprøven.

Matematisk analyse.

I.

Angiv de værdier af parameteren a , for hvilke funktionen

$$F(x) = \left\{ \frac{1 + \frac{1}{2x} + \frac{1}{3x^2}}{a} \right\} x + \frac{1}{x}$$

er defineret og differentiabel i intervallet $0 < x < +\infty$, og udregn differentialkvotienten $F'(x)$.

Undersøg for enhver af de fundne værdier af a , hvorvidt $F(x)$ har en grænseværdi for $x \rightarrow +\infty$, og bestem grænseværdien i tilfælde af konvergens.

II.

Med $f(x)$ betegnes en i intervallet $0 \leq x < 1$ kontinuert, voksende og ubegrænset funktion, hvis værdi for $x = 0$ ikke er negativ, og med $F(\xi)$ funktionen

$$F(\xi) = \int_0^\xi f(x) dx + (1 - \xi) f(\xi), \quad 0 < \xi < 1.$$

1. Angiv for et vilkårligt valgt ξ ved hjælp af en figur den geometriske betydning af $F(\xi)$. Undersøg, om $F(\xi)$ er voksende.
2. Forklar, hvad man mener med, at det uegentlige integral

$$(1) \quad \int_0^1 f(x) dx$$

er konvergent, og gør rede for, om man af, at (1) er konvergent med værdien A , kan slutte, at

$$(2) \quad F(\xi) \rightarrow A \quad \text{for} \quad \xi \rightarrow 1 \text{ fra venstre side.}$$

3. Gør rede for, om man af, at relationen (2) er rigtig, kan slutte, at integralet (1) er konvergent med værdien A .
4. Vis, at integralet (1) da og kun da er konvergent med værdien A , når den talfølge, hvis n^{te} element er

$$a_n = \frac{1}{n} \left\{ f(0) + f\left(\frac{1}{n}\right) + f\left(\frac{2}{n}\right) + \cdots + f\left(\frac{n-1}{n}\right) \right\},$$

er konvergent med grænseværdien A .

III.

Idet \mathbf{M} betegner en matrix, vil vi med $\varrho_{\mathbf{M}}$ betegne dens rang, med $R_{\mathbf{M}}$ det af alle dens rækkevektorer udspændte vektorrum og med $S_{\mathbf{M}}$ det af alle dens søjlevektorer udspændte vektorrum. Angiv den betydning, som tallet $\varrho_{\mathbf{M}}$ har i relation til vektorrummene $R_{\mathbf{M}}$ og $S_{\mathbf{M}}$.

Gør rede for, at hvis tre matricer, \mathbf{A} , \mathbf{B} og \mathbf{C} opfylder ligningen

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{B} = \mathbf{C},$$

er $S_{\mathbf{C}}$ indeholdt i $S_{\mathbf{A}}$, og $R_{\mathbf{C}}$ indeholdt i $R_{\mathbf{B}}$. Gør endvidere rede for, at hvis alle elementer i \mathbf{C} er nul, vil $S_{\mathbf{B}}$ være indeholdt i løsningsrummet til det lineære, homogene ligningssystem

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{X} = \mathbf{0},$$

hvor \mathbf{X} er den ubekendte søjlevektor, og $\mathbf{0}$ er en søjlevektor, hvis elementer alle er nul.

Vi antager nu, at \mathbf{A} har p rækker og q søjler, at \mathbf{B} har q rækker og p søjler, samt at

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{B} = c\mathbf{E},$$

hvor c er et tal, og \mathbf{E} er en enhedsmatrix. Vis, at hvis $c \neq 0$, har både \mathbf{A} og \mathbf{B} rangen p . Vis endelig, at hvis $c = 0$, er $\varrho_{\mathbf{A}} + \varrho_{\mathbf{B}} \leq q$.

Ved bedømmelsen tages hensyn til fremstillingens form. Almindeligvis modtages til bedømmelse kun besvarelser, der er skrevet på de til indskrivning beregnede ark. Kun under særlige forhold, som da må angives, kan kladden afleveres. De dele, som i så fald ønskes taget i betragtning, må være tydeligt afmærkede.

Geometri og rationel mekanik.

I.

I et retvinklet koordinatsystem er givet punkterne $A(0, 0, 1)$ og $B(1, 0, 0)$ og linien l med parameterfremstillingen $x = t$, $y = t\sqrt{6}$, $z = 1 - t$.

1. Bevis, at AB og l skærer hinanden i A under en vinkel på 60° . Bestem koordinaterne for C på l således, at $\triangle ABC$ bliver ligesidet.
2. Bestem koordinaterne for punkterne D , E og F således, at $ABCDEF$ bliver et regulært tresidet prisme med de parallelle sidekanter AD , BE og CF , og at D 's første koordinat x bliver -1 .
3. Find ligningen for en hyperboloide med et net, som har linierne AE , BF og CD som frembringere.
4. Find på denne flade den fra BF forskellige frembringer gennem B .

II.

En stiv og vægtløs figur består af en cirkel med centrum C og radius a og en af dens afviklere ud fra et punkt A af periferien. Til denne figur er stift fastgjort en homogen cirkulær skive med massen m og radius $\frac{a}{2}$, således at den ligger i figurens plan og dens centrum falder i A . Hele dette system bevæger sig i en lodret plan, således at cirkelafvikleren stadig tangerer en glat vandret linie l . Oprindeligt befinder systemet sig i hvile, således at C ligger i højden πa over l ; under påvirkning af tyngdekraften bevæger systemet sig ud fra denne stilling.

1. Find banekurven for systemets tyngdepunkt.
2. Vis, at bevægelsens faste polkurve er en del af en cykloide.

3. Idet vinklen fra vertikalen til CA til tiden t betegnes φ , skal man bestemme $\dot{\varphi}$ som funktion af φ .
4. Opstil en ligning til bestemmelse af l 's reaktion på cirkelafvikleren som funktion af φ .

Ved bedømmelsen tages hensyn til fremstillingens form. Almindeligvis modtages til bedømmelse kun besvarelser, der er skrevet på de til indskrivning beregnede ark. Kun under særlige forhold, som da må angives, kan kladden afleveres. De dele, som i så fald ønskes taget i betragtning, må være tydeligt afmærkede.

Lærerprøven.

Der ønskes en fremstilling af indførelsen af de reelle tal ud fra de rationale tal ved hjælp af snit.

Det væsentlige bør træde tydeligt frem. Enkeltheder medtages i det omfang, tiden tillader.

I.

Fagprøven.

1. En ret vinkel ν har sit toppunkt i et punkt ζ af den komplekse z -plan. Idet $b(r)$ betegner den bue, som ν udskærer af cirklen med centrum ζ og radius r , gennemløbet i positiv omløbsretning, skal man vise følgende: For en i z -planen meromorf funktion $f(z)$, som i ζ har en pol af første orden med residuum $R(\zeta)$, gælder

$$\lim_{r \rightarrow 0} \int_{b(r)} f(z) dz = \frac{\pi i}{2} R(\zeta).$$

2. Gælder ovenstående også i det tilfælde, hvor $f(z)$ har en pol af højere end første orden i ζ ?
3. Idet $\sinh x = \frac{e^x - e^{-x}}{2}$ er den hyperbolske sinus af x , skal man vise formlerne

$$\int_0^{\infty} \frac{x dx}{\sinh x} = \frac{\pi^2}{4}$$

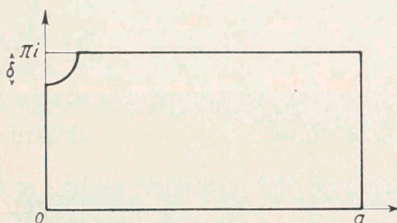
og

$$\lim_{\delta \rightarrow 0} \left(\int_0^{\pi-\delta} \frac{x dx}{\sin x} - \pi \int_{\delta}^{\infty} \frac{dx}{\sinh x} \right) = 0.$$

(Undersøg integralet af funktionen

$$f(z) = \frac{2z}{e^z - e^{-z}}$$

langs den på figuren viste integrationsvej, idet $a \rightarrow \infty$ og $\delta \rightarrow 0$).

4. Bevis formelen

$$\int_0^{\pi} \left(\frac{x}{\sin x} - \frac{x}{\pi - x} \right) dx = \pi \left(1 - \log \frac{\pi}{2} \right) = \log \left(\frac{2e}{\pi} \right)^{\pi}.$$

(Bevis først formelen $\lim_{0 \leftarrow \delta} \left(\int_0^{\pi-\delta} \frac{x dx}{\sin x} + \pi \log \delta \right) = \pi \log 2$ ved hjælp af den

sidste af de i 3 udledte formler, idet $\int_{\delta}^{\infty} \frac{dx}{\sinh x}$ udregnes elementært).

II.

Angiv en metode til afgørelse af, om et opgivet polynomium $P(x)$ med rationale koefficienter er reductibelt over det rationale tallegeme. De til grund for metoden liggende sætninger ønskes formuleret. Anvend metoden på polynomiet

$$P(x) = x^5 - x^4 - 2x - 1,$$

og find derved dettes rødder.

FYSIK

Vinteren 1945-46.

Førprøven.

I.

1) En 2 l cm lang homogen stang med forsvindende tværsnit har massen m gram og er anbragt frit drejelig omkring sit tyngdepunkt. Ved at binde en snor til stangens øverste ende og fæstne snorens anden ende til et fast punkt lodret over stangens tyngdepunkt og ved derefter at give stangen et skub får man stangen til at beskrive en cirkulær kegle med lodlinien gennem tyngdepunktet som akse, således at stangen stadig danner vinklen 30° med denne. Idet snoren tænkes vandret, og vinkelhastigheden om lodlinien er ω_L , skal man finde stangens bevægelsesmængdemoment \bar{D}_1 m. h. t. tyngdepunktet og dens kinetiske energi E_1 samt spændingen S i snoren, der betragtes som masseløs. Derefter brændes snoren pludseligt over. Find bevægelsesmængdemomentet \bar{D}_2 og den kinetiske energi E_2 umiddelbart efter, at snoren er brændt over. Tegn en skitse af stangen umiddelbart før og umiddelbart efter at snoren er brændt over med indtegnede $\bar{\omega}$ - og \bar{D} -vektorer.

2) I en kanal med iøvrigt stillestående vand af dybden h cm løber et kanalbølgetog med amplituden a cm og bølgelængden λ cm. Find den kinetiske energi \underline{E}_k og den potentielle \underline{E}_p pr. λ cm² bølgeoverflade (λ cm i udbredelsesretningen og 1 cm vinkelret derpå).

3) En med hane forsynet beholder på 5 l indeholder kvælstof ved 20° C. og 780 mm Hg. Luften befinder sig i temperaturligevægt med atmosfæren, der har 760 mm Hg. Man åbner pludseligt beholderens hane, hvorved kvælstoffet udvider sig adiabatisk til atmosfærens tryk, hvorefter hanen straks lukkes. Hvor mange g kvælstof er forsvundet ved udvidelsen?

Talregningerne kræves ikke gennemført, men tallene må være tydeligt indsat i udtrykkene, der må være forsynede med enhedsbetegnelse.

II.

1) a) En solenoide består af 400 vindinger, viklet i et enkelt lag på et paprør. Længde 40 cm, diameter 4 cm. Find den magnetiske feltstyrke H i midten

for en strøm på 2 ampère. b) På midten af solenoiden, den primære vikling, er der tæt uden om denne lagt en anden vikling, den sekundære, med ialt 200 vindinger. Find den gensidige induktionskoefficient M (i Henry). c) I primærviklingen slutes en strøm på 2 ampère. Hvor stor en elektricitetsmængde Q løber derved gennem sekundærviklingen, når modstanden i sekundærkredsen er 1000 ohm? Med hvilket instrument kan Q måles? d) I primærviklingen slutes en sinusformet vekselstrøm på 2 ampère (effektivværdi) med frekvens 1000 hz. Find vekselspændingen (effektivværdien) mellem sekundærviklingens ender, når disse er frie.

2) a) En lysgiver, bestående af en lille, vandret, lysende flade, der udstråler efter Lamberts lov og har en lysstyrke på I_0 ls i lodret retning, er anbragt h meter over et udstrakt vandret bord. Find belysningen E_0 på dette i et punkt lodret under lysgiveren og belysningen E_x i et punkt x m fra det første punkt. Taleksempel: $I_0 = 100$ ls, $h = 0,5$ m. b) I bordet findes en smal spalte lige under lysgiveren. Spaltens bredde er b m, dens længde regnes uendelig til begge sider. Hvor stor en lysstrøm går gennem spalten? Taleksempel: $b = 0,02$ m. c) Find lysgiverens lystæthed B , når den er kvadratisk med sidelængden 0,02 m. d) Hvilken maximal kinetisk energi får elektronerne, der udløses fra katoden i en natrium-fotocelle ved bestråling med lys af bølglængden 4000 Å? Løsrivelsesarbejdet for Na er 2,1 elektronvolt ($h = 6,62 \cdot 10^{-27}$ erg.sec, $e = 4,80 \cdot 10^{-10}$ e. s. E.).

Alle talregninger ønskes gennemført. Tilladte hjælpemidler: Logaritmetabel og regnestok.

Sommeren 1946.

Forprøven.

I.

Samme opgave som i fysik b i ved 1. del af civilingeniøreksamen for maskin-, bygnings- og elektroingeniører, se nedenfor side 277.

II.

Samme opgave som i fysik a ved 1. del af civilingeniøreksamen for fabriksingeniører, se nedenfor side 269.

Fagprøven.

For 2 kandidater: Massespektrografer.

For 1 kandidat: Der ønskes en udledning af Gibbs kanoniske fordeling på grundlag af den empiriske kendsgerning, at to legemer, der har samme temperatur, også efter at de er bragt i kontakt med hinanden, forbliver i ligevægt med den samme temperatur.

ASTRONOMI

Ekstraeksamen, september 1945.

Forprøven.

En stjerne har koordinaterne

$$\alpha = 19^{\text{h}}16^{\text{m}}30^{\text{s}}.6$$

$$\delta = +0^{\circ}31'.76.$$

Beregn dens højde og azimuth kl. 21^h10^m41^s.7 mellemeuropæisk tid en dag, da stjernetid i middelmidnat i Greenwich ($\theta_{0 \text{ Grw}}$) var 22^h39^m10^s.0 og for et sted, der har de geografiske koordinater:

$$\text{Østlig længde fra Greenwich} = 0^{\text{h}}50^{\text{m}}18^{\text{s}}.7$$

$$\text{Nordlig bredde} = 55^{\circ}41'.21$$

Femcifret regning.

Hjælpemidler: a) 5-cifret logaritmetabel. b) Tabel til forvandling af tider. c) De sfæriske-trigonometriske grundformler.

Vinteren 1945-46.

Forprøven.

Man har for en asteroide:

$$\log a = 0.44199$$

$$\log e = 8.98502$$

Til tidspunktet $t_0 = 1940$ marts 12.0 er $M_0 = 11^\circ 30' 66''$. Beregn middelbevægelsen (μ), middelanomalien (M), den ekscentriske anomali (E), den sande anomali (v) og radiusvektor (r) til tiden $t = 1940$ marts 24.0.

Hjælpemiddel: 5-cifret logaritmetabel.

Fagprøven.

Der ønskes en redegørelse for undersøgelserne af mælkevejssystemets struktur, med særligt henblik på stjernetællingsmetoden.

Sommeren 1946.

Forprøven.

Tologemeproblemet differentialligninger og integraler.

KEMI

Ekstraeksamen, september 1945.

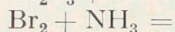
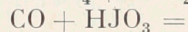
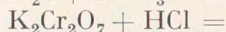
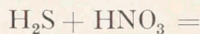
1. Hvilke grundstoffer står i gruppe VII i det periodiske system? Hvor mange elektroner indeholder deres atomer i yderste niveau? Hvordan kan man ud fra deres elektronstruktur forklare disse grundstoffers valens overfor brint? Hvilke valenser kan de have overfor ilt?
2. Opløselighedsproduktet af calciumoxalat er $1,8 \cdot 10^{-9}$. Oxalsyrens første og anden dissociationskonstant er henholdsvis $6,5 \cdot 10^{-2}$ og $6,0 \cdot 10^{-5}$. Beregn opløseligheden af calciumoxalat a) i rent vand, b) i 0,1 m saltsyre (brintionkoncentrationen af den mættede opløsning kan med tilnærmelse sættes $= 0,1$).
3. En alifatisk forbindelse indeholder 65,62% C, 15,15% H og 19,23% N. Molekylvægten er ca. 73. Beregn den empiriske formel, der svarer til disse angivelser, og angiv konstitutionsformler og navne for alle forbindelser med denne sammensætning.

Logaritmetabel må benyttes.

Vinteren 1945-46.

Forprøven.

1. Indfør reaktionsprodukter og beregn koefficienter i følgende kemiske ligninger:

2. 1 liter delvis dissocieret N_2O_4 vejer ved $25^\circ C$ og 1 atm. 3,176 g. Beregn dissociationsgraden α . ($R = 0,082$ literatm.).
3. As har atomnummeret 33. Hvordan er fordelingen af de 33 elektroner på de forskellige energiniveauer?
4. Angiv med eksempler nogle almindelige metoder til fremstilling af opløselige salte.
5. Kanelsyre fremstilles ved omsætning af benzaldehyd med eddikesyreanhydrid og natriumacetat (Perkins syntese). Opskriv en reaktionsligning for denne syntese og vis, at de pågældende udgangsstoffer ved en passende serie reaktioner kan fremstilles ud fra grundstofferne, således at Perkins syntese i virkeligheden er ensbetydende med en totalsyntese af kanelsyre.

Logaritmetabel må benyttes.

Lærerprøven.

Der ønskes en fremstilling af den elektrolytiske dissociationsteori og på grundlag heraf en redegørelse af hvad man forstår ved en syres dissociationskonstant og hvorledes denne bestemmes experimentelt.

Ingen hjælpemidler må benyttes.

Sommeren 1946.

Forprøven.

1. Hvilke grundstoffer står i kvælstofgruppen? Hvor mange elektroner har deres atomer i yderste niveau? Hvilken valens optræder de med?
Angiv formlerne for deres brintforbindelser og sammenlign disses stabilitet.
Angiv formlerne for disse grundstoffers vigtigste iltforbindelser. Sammenlign de kemiske egenskaber af deres syrer (formler, opløselighed, syrestyrke, saltets opløselighed). Hvilke halogenforbindelser danner grundstofferne i kvælstofgruppen og hvorledes forholder disse sig overfor vand?
2. Beregn hydrolysegraden af Natriumacetat i 0,1 m vandig opløsning ved 25° (K_s for eddikesyre = $1,7 \cdot 10^{-5}$ og vandets ionprodukt = 10^{-14}).
3. 0,1757 g $Na_2C_2O_4$ titreres i fortyndet svovlsur opløsning med en permanganatopløsning til netop synlig rødfarvning. Der forbruges 25,37 ml af permanganatopløsningen; beregn heraf dennes normalitet. Hvor mange ml af denne opløsning medgår til oxydation af 10 ml af en sur 3-procentig brintoverilteopløsning (vgtf. = 1)?
Reaktionsligninger anføres.
4. En forbindelse indeholder 37,8% C, 6,3% H og 55,9% Cl. 2,59 g af forbindelsen fylder i dampform ved $120^\circ C$ og 775 mm 650 ml. Hvad er forbindelsens formel? (Gaskonstanten $R = 0,082$ literatm./grad).
Angiv de mulige isomere (også stereoisomere) forbindelser med denne formel.

Logaritmetabel må benyttes.

Lærerprøven.

Giv en fremstilling af fase-loven og gør på grundlag heraf nærmere rede for vandets tilstandsdiagram, systemet $NaCl-H_2O$ og destillation af en blanding af to fuldstændigt blandbare væsker.

Angiv antallet af komponenter og faser samt antallet af frihedsgrader ved konstant temperatur for følgende systemer:

1. $\text{CaCO}_3(\text{s}) - \text{CaO}(\text{s}) - \text{CO}_2(\text{g})$. 2. En vandig opløsning, der indeholder K^+ , Na^+ , Cl^- og NO_3^- .

Ingen hjælpemidler må benyttes.

NATURHISTORIE OG GEOGRAFI

Vinteren 1945-46.

Eksamens 1ste del.

Zoologi: De tre forelagte insekter (hønningbier ♂, ♀ og arbejder) beskrives og bestemmes. Der gøres rede for forplantningsforholdene, herunder også kønsbestemmelsen og de cytologiske forhold. Eventuelt nævnes andre eksempler fra dyreriget på lignende forplantningsforhold.

Botanik: Hovedtrækkene af Basidiomyceternes systematik og forplantning.

Geografi: Subtropiske vinterregnsområder.

Geologi: Det vedlagte mineral beskrives og bestemmes, krystalsystem og sammensætning anføres og det oplyses, hvor i naturen det forekommer.

Den vedlagte bjergart beskrives og bestemmes og det oplyses, hvor man træffer den. Det mest fremtrædende mineral bestemmes og dets sammensætning anføres.

Den vedlagte forstening beskrives og bestemmes. Giv en kort fremstilling af den geologiske udvikling af den dyregruppe, der her er repræsenteret.

Den vedlagte forstening beskrives og bestemmes med angivelse af dens systematiske stilling og alder.

Hvorpå begrunder vi vor nuværende opfattelse af den klimatiske udvikling i sen-glacial tid i Danmark?

Eksamens 2den del.

Zoologi: Giv en fremstilling af, hvorledes forbeningen foregår hos pattedyrene. Benyt det medfølgende præparat som eksempel på forbening af en røknogle.

Botanik: Giv en fremstilling af euanthie-teorien og pseudanthie-teorien og af disse teoriers fylogenetiske betydning.

Geografi: På grundlag af kortblad nr. 37 Hengill (Island) i 1:100.000 ønskes givet en fremstilling af egnens natur- og kulturgeografiske forhold. Vedlagt 1 kortblad.

Geologi: Stratigrafiens mål og midler. Herunder ønskes særlig oplyst 1) Konglomeraternes betydning, 2) Hvorledes røber lakuner sig i lagserien, 3) Foldekædernes aldersbestemmelse og 4) Glaukonitens og forforitens optræden og geologiske betydning. Opgaven ønskes belyst ved eksempler fortrinsvis fra Danmarks og Grønlands geologi.

Plantefysiologi og genetik: Planternes forhold til vandet.

Zoofysiologi:

- 1) Hvad skyldes dykkersyge?
- 2) Hvilken betydning har blodets carboanhydrase?
- 3) Hvorledes er svedkirtlerne innerverede?
- 4) Hvilke elementer i kapillærvæggen er ansvarlige for kapillærernes kontraktion?
- 5) Hvorledes bestemmes hjertets minutvolumen?
(En noget udførligere fremstilling ønskes.)

Eksamens 3die del.

Hovedfag: *Zoologi.*

Større skriftlige opgave:

For 1 kandidat: En oversigt over Apterygotgruppernes indbyrdes slægtskabsforhold og nedstamning.

For 1 kandidat: Der ønskes en oversigt over de palaearktiske ferskvands ostracoders livscyklus i relation til den geografiske forekomst og det lokale milieus karakter.

Mindre skriftlige opgave:

For 1 kandidat: De tre forelagte Ostracoder beskrives og bestemmes, hvorefter der gøres rede for deres systematiske stilling og udbredelse.

For 1 kandidat: De tre forelagte Collemboler beskrives og bestemmes, og der gøres rede for relationen mellem farve og bygning og forekomststed.

Botanik:

Større skriftlige opgave:

Der ønskes en oversigt over de til skove, heder, enge og klitvegetationen knyttede mossamfund med om muligt angivelse af disse samfunds vigtigste komponenters økologiske forhold.

Mindre skriftlige opgave:

Der ønskes i korte træk en fremstilling af den haploide generations udvikling og bygning hos bladmosserne med undtagelse af Sphagnales. Så vidt tiden tillader det, ønskes en oversigt over den vegetative formering hos de nævnte mosser.

Geografi:

Større skriftlige opgave:

Der ønskes en fremstilling af negrenes udbredelse i Nordamerika nord for Mexico, i fortid og nutid, og en undersøgelse af mulige geografiske, specielt erhvervsgeografiske årsager til udbredelsen, Fremstillingen bør ledsages af udbredelseskort.

Mindre skriftlige opgave:

En geografisk begrundet oversigt over erhvervskulturformerne hos den oprindelige befolkning i Nordamerika nord for Mexico før europæernes indvandring.

Gymnastik:

Større skriftlige opgave: Beskriv hjertets minutvolumen ved arm- og benarbejde og diskuter de fundne værdier. Der ønskes 3 arbejdsintensiteter for hver arbejdstype, for armarbejde f. eks. 360, 540 og 720 kgm/min. og for benarbejde f. eks. 540, 720 og 900 kgm/min.

Mindre skriftlige opgave:

1) Beskriv ribbenenes bevægelser (herunder selve ledbevægelserne) under respirationen. Nævn de vigtigste muskler, der er medvirkende ved disse bevægelser udførelse under normal og forceret respiration, og gør rede for de enkelte musklers virkninger.

2) Hvorledes karakteriseres energiomsætningen i muskelfiberen under spændingsløse kontraktioner, og ved hvilke forsøg har man søgt at nå til klarhed herover?

3) Hvorledes varierer iltoptagelsen under og efter dynamisk og statisk muskelarbejde?

4) Hvilke hormoner hidrører fra hypofysens forlap, og hvilke er deres virkninger?

April 1946.

Eksamens 3die del.

Geologi: Danienets paleogeografi.

Sommeren 1946.

Eksamens første del.

Zoologi: Det forelagte præparat, myxine glutinosa, beskrives i henseende til hovedtræk af den ydre og indre morfologi. Den pågældende dyreart bestemmes, hvorefter der gøres rede for vedkommende gruppes systematiske stilling indenfor chordaterne.

Botanik: Løvbladets fysiologiske funktioner (vækst og bevægelser medtages ikke) og dets anatomiske bygning.

Geografi: Løvfældende skovtyper.

Geologi:

1) Redegør for symetrielementerne hos den udleverede krystalmodel (a) og henfør den til system.

2) Bjergarten (b), der stammer fra Danmark, beskrives og bestemmes. Redegør for lagserien i den formation, som bjergarten tilhører, angiv dens geologiske alder og praktiske anvendelse.

3) Forsteningen (c) beskrives og bestemmes. Redegør for dens stilling i systemet og dens geologiske alder.

4) Angiv den kemiske sammensætning for de mineraler, der danner basis for aluminiumfremstillingen. Nævn nogle økonomisk vigtige forekomster.

5) Ved hvilke processer opstår en klint? Belys det ved et par danske eksempler.

Eksamens 2den del.

Zoologi: Hvad forstås ved rudimentære organer? Der gives en del eksempler på rudimentære organer, samt redegøres for de rudimentære organers betydning for antagelsen af descendensteorien.

Botanik: Giv en fremstilling af de vigtigste træk af morfologien, anatomien og forplantningen hos Ecto.

Geografi: British Malaya.

Geologi:

1) Djurslands geografi.

2) Elefanternes geologiske udvikling.

Plantefysiologi med genetik: Farvens nedarvning hos kvæg, hest og kanin.

Zoofysiologi:

1) Hvorledes kan man bestemme Hæmoglobinet molekylvægt?

2) Hvilken nytte kan drøvtyggere have af cellulosegæringen i vommen?

3) Hvad forstås ved musklernes fysiologiske nyttevirkning?

4) Hvorledes er hjertet innerveret?

5) Giv en fremstilling af hjerterytmens mekanisme. (En noget udførligere fremstilling ønskes.)

Hovedfag: *Botanik.* *Eksamens 3die del.*

Større skriftlige opgave:

For 1 kandidat: Iflg. Gäumann, »Vergleichende Morphologie der Pilze, 1937«, er Sphaeriales ikke en naturlig og veldefineret systematisk enhed. Der ønskes en belysning af denne opfattelse samt en kritisk oversigt over de nyere synspunkter vedrørende de systematiske forhold indenfor Sphaeriales.

For 1 kandidat: Seksualiteten og de cytologiske forhold hos Agaricales i eksperimentel belysning.

Mindre skriftlige opgave:

For 1 kandidat: Indenfor Sphaeriales findes en del for nytteplanter incl. træer skadelige svampe. Der findes bl. a. hos følgende af eksaminanden særligt studerede slægter: Herpotrichia (syn. ex. p. Acanthostigma), Rosellina, Ceratostomella, Cucurbitaria, Sphaerella (syn. Mycosphaerella), Venturia og Ophiobolus.

Der ønskes en angivelse af 1) hvilke arter indenfor de nævnte slægter, der er særligt fremtrædende som parasiter på de omtalte planter og 2) på hvilke planter de forekommer. Endvidere ønskes angivet, om tiden tillader det 3) disse arters bygning og virkning på deres værtplanter.

For 1 kandidat: Der ønskes en fremstilling af 1) slørenes udvikling og stilning, 2) lamellernes udvikling og form samt 3) de derved fremkomne karakterers systematiske betydning hos Agaricales.

Geografi:

Større skriftlige opgave:

Bebyggelsen i den sydslesvigske marsk og dens naturgeografiske forudsætninger.

Mindre skriftlige opgave:

Aabenraa-egnens naturgeografiske forhold. Kortbladene i målestokken 1:40.000 Aabenraa og Nordborg medfølger.

Geologi:

Større skriftlige opgave:

Vis, hvorledes et jordskælvs epicentrum kan bestemmes ved hjælp af nære stationers registreringer, og gør rede for de forudsætninger, hvorpå bestemmelsen hviler.

Gør rede for, hvorledes et makroseismisk iagttagelsesmateriale behandles med henblik på bestemmelsen af epicentrum.

Beskriv jordskælvet i Danmark den 17. august 1945, og undersøg, hvilken vejledning de makro- og mikroseismiske iagttagelser giver med hensyn til epicentrets beliggenhed.

Mindre skriftlige opgave:

Beskriv en af de almindeligst anvendte seismografter og redegør for dens virkemåde. Særlig ønskes dæmpningsanordningen omtalt og dens betydning forklaret.

Gymnastik:

Større skriftlige opgave:

Bestem stigningen i rectaltemperaturen under arbejde i 40 min. udført dels med benene, dels med armene. Der ønskes med hver forsøgsperson udført 3 arbejder med benene på ca. 720 kgm/min og 3 på ca. 540 kgm/min. Endvidere 3 armarbejder på ca. 540 kgm/min og 3 på ca. 360 kgm/min. Kalorieproduktionen bestemmes i steady state. Forsøgene udføres om morgenen på 2 forsøgspersoner. Diskuter resultaterne.

Mindre skriftlige opgave:

1) I hvilke elementærbevægelser kan knæleddets bøjning og strækning opløses, og hvorledes fordeler disse elementærbevægelser sig over den samlede bevægelse?

2) Hvad forstår man ved et decerebreret dyr i modsætning til et spinaldyr? Hvilke karakteristiske symptomer frembyder det decerebrerede dyr?

3) Hvilke kræfter må antages at være medvirkende ved næringsstoffernes resorption fra fordøjelseskanalen? Nævn nogle forhold, som begrundes denne antagelse.

4) Hvilke metoder har man til bestemmelse af alveoleluftens sammensætning? Hvorledes beregnes de enkelte luftarters partialtryk?

10. MAGISTERKONFERENSER

α. Ved det filosofiske fakultet.

Ialt har 9 studerende i året 1945-46 taget magisterkonferens.

6/9 1945. *Henrik Glahn* (1938). Bestået.

Fag: Musikvidenskab.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Erik Abrahamson, dr. phil. Victor Kuhr og dr. phil. Jens Peter Larsen.

Opgaver til skriftlig besvarelse under tilsyn: 1) Der ønskes en redegørelse for Beethovens stilling til »Wienerklassicismen« (23/1 1945), 2) Italiensk opera fra Cavalli til Aless. Scarlatti (25/1 1945), 3) Der ønskes en redegørelse for kompositionsteknikken i Josquin de Pres' »Pangue lingua-messe«. Særlig ønskes en påvisning af anvendelsen af det gregorianske stof og en redegørelse for forholdet til den klassiske vokalpolyfonis kompositionsteknik (Palestrinastil) (10-timers opgave, 27/1 1945).

Opgave til skriftlig besvarelse hjemme (15/7-22/8 1945): På grundlag af en undersøgelse af form og stil i Brahms' symfonier ønskes en redegørelse for anvendelsen af sonateformen (satsmæssig og cyklisk), herunder benyttelsen af enhedsdannende elementer, i de nævnte værker.

Forelæsning (6/9 1945): Bachs h-moll messe.

6/9 1945. *Søren Ole Sørensen* (1939). Bestået.

Fag: Musikvidenskab.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Erik Abrahamson, dr. phil. Victor Kuhr og dr. phil. Jens Peter Larsen.

Opgaver til skriftlig besvarelse under tilsyn: Samme opgaver som den foregående kandidats.

Opgave til skriftlig besvarelse hjemme (15/7-23/8 1945): Der ønskes en redegørelse for korets stilling i Buxtehudes kantater og for den i korsatserne anvendte kompositionsteknik. I forbindelse hermed ønskes undersøgt, i hvilken grad det vil være muligt at vinde holdepunkter for en kronologisk inddeling af kantaterne.

Forelæsning (6/9 1945): Strømninger i italiensk opera i det 19. århundrede.

$\frac{8}{9}$ 1945. *Bjørn Louis Halvor Peter Halling Moe* (1933). Bestået.

Fag: Almindelig og sammenlignende litteraturhistorie.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Paul V. Rubow og dr. phil. F. Billeskov Jansen.

Opgaver til skriftlig besvarelse under tilsyn: 1) Det naturalistiske drama i Norden ($\frac{1}{5}$ 1945), 2) Herder ($\frac{3}{5}$ 1945), 3) Incest som dramatisk motiv (10-timers opgave, $\frac{6}{5}$ 1945).

Opgave til skriftlig besvarelse hjemme: Erik Bøghs vaudeviller.

Forelæsning ($\frac{8}{9}$ 1945): Svensk deskriptiv poesi i det 18. århundrede.

$\frac{1}{2}$ 1946. *Christian Vestergaard Pedersen* (1932). Bestået.

Fag: Musikvidenskab.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Erik Abrahamson, dr. phil. Victor Kuhr og dr. phil. Jens Peter Larsen.

Opgaver til skriftlig besvarelse under tilsyn: 1) Operaproblemer og operaformer i det 18. århundrede ($\frac{12}{6}$ 1945), 2) Tonesystemer og tonearter i antik og middelalder ($\frac{14}{6}$ 1945), 3) På grundlag af en analyse af et fyldestgørende udvalg af fugaer fra Bachs »Wohltemperiertes Klavier«, 1. Vol. ønskes en redegørelse for modulationens betydning for den samlede fugaform. Der ønskes særlig taget stilling til spørgsmålet hvorvidt den i visse lærebøger som »normalfuga« beskrevne tredelte form (exposition – modulationsdel – tætføring) kan siges at være normgivende eller i hvert fald særlig typisk for de undersøgte værker (10-timers opgave, $\frac{16}{6}$ 1945).

Opgave til skriftlig besvarelse hjemme ($\frac{8}{11}$ – $\frac{20}{12}$ 1945): Der ønskes en beskrivelse af forudsætningerne for forståelsen af eksotisk musik samt en redegørelse for de sanglige og musiktekniske problemer i de af Haslund Christensen opnoterede mongolske melodier.

Forelæsning ($\frac{1}{2}$ 1946): Mogens Pederssøn og hans »Pratum spirituale«.

$\frac{6}{4}$ 1946. *Henning Pade* (1936). Bestået.

Fag: Almindelig og sammenlignende litteraturhistorie.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Paul V. Rubow og Ejnar Thomsen.

Opgaver til skriftlig besvarelse under tilsyn: 1) Om Johan Ludvig Heiberg i hans sidste tiår ($\frac{21}{1}$ 1946), 2) Det borgerlige drama i det 18. og begyndelsen af det 19. århundrede ($\frac{23}{1}$ 1946), 3) Ronsards »Les Amours« i historisk belysning (8-timers opgave, $\frac{27}{1}$ 1946).

Opgave til skriftlig besvarelse hjemme ($\frac{27}{2}$ – $\frac{26}{3}$ 1945): Goldschmidts »Hjemløs«.

Forelæsning ($\frac{6}{4}$ 1946): André Gide som novelist.

$\frac{6}{4}$ 1946. *Andreas Rehling* (1938). Bestået.

Fag: Almindelig og sammenlignende litteraturhistorie.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Paul V. Rubow og Ejnar Thomsen.

Opgaver til skriftlig besvarelse under tilsyn: 1) Novelledigtning i middelalder og renæssance ($2^0/_{11}$ 1944), 2) Den heibergske skoles lystspildigtning ($2^2/_{11}$ 1944), 3) Æsthetisk teori i det 18. århundrede (8-timers opgave, $2^6/_{11}$ 1944).

Opgave til skriftlig besvarelse hjemme: Lenau og filosofien.

Forelæsning ($6/4$ 1946): Introduktion til den danske og svenske flaneur-litteratur.

$11/5$ 1946. *Gerda Mathilde Brinkmann* (1939). Bestået.

Fag: Almindelig og sammenlignende litteraturhistorie.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Paul V. Rubow og dr. phil. F. Billeskov Jansen.

Opgaver til skriftlig besvarelse under tilsyn: 1) »Adam Homo«, dets stilling i 1840'ernes litteratur og i Paludan-Müllers digtning ($2^1/1$ 1946), 2) Chaucer og hans samtid ($2^3/1$ 1946), 3) Førromantiken i Frankrig (8-timers opgave, $2^7/1$ 1946).

Opgave til skriftlig besvarelse hjemme ($2^8/2-1^2/4$ 1946): Johannes Ewalds fortællende prosaskrifter med særligt hensyn til deres afhængighed af engelsk litteratur.

Forelæsning ($11/5$ 1946): Shelleys Prometheus-digtning.

$11/5$ 1946. *Elsebeth von Führen Kieler* (1937). Bestået.

Fag: Almindelig og sammenlignende litteraturhistorie.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Paul V. Rubow og Ejnar Thomsen.

Opgaver til skriftlig besvarelse under tilsyn: 1) S. Kierkegaards religiøse skrifter ($2^1/1$ 1946), 2) Shakespeares samtidige ($2^3/1$ 1946), 3) Gray's »The Bard« i historisk belysning (8-timers opgave, $2^7/1$ 1946).

Opgave til skriftlig besvarelse hjemme ($2^8/2-1^2/4$ 1946): Smollett som picaresk forfatter.

Forelæsning ($11/5$ 1946): Johs. Jørgensens selvbiografi.

$7/6$ 1946. *Eigil Johannes Lassen* (1939). Bestået.

Fag: Almindelig og sammenlignende litteraturhistorie.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Paul V. Rubow og dr. phil. F. Billeskov Jansen.

Opgaver til skriftlig besvarelse under tilsyn: 1) Chaucer og hans tidsalder ($1^4/5$ 1946), 2) Søren Kierkegaard, tænker og digter ($1^6/5$ 1946), 3) Voltaire som historieskriver (8-timers opgave, $1^9/5$ 1946).

Opgave til skriftlig besvarelse hjemme: Forskning over genrenes historie efter Brunetière.

Forelæsning ($7/6$ 1946): Runebergs: »Kungarna på Salamis«.

β. Ved det matematisk-naturvidenskabelige fakultet.

Ialt har 17 studerende i året 1945–46 bestået magisterkonferens. 19/9 1945. *Erling Thomas Lundsteen* (1924). Admissus.

Fag: Biokemi.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. J. N. Brønsted, dr. phil. A. Langseth, samt dr. phil. Hans H. Ussing.

Store skriftlige opgave: Kandidaten var fritaget for denne.

Mindre skriftlige opgaver:

- 1) 1. Hvad er Redox-funktionen? Hvorledes kan den bringes til udfoldelse i endeligt omfang?
2. Hvad forstår man ved oxydations-, reduktions- og redox-potentialet af en opløsning?
3. Hvorledes afhænger oxydationspotentialet af de indgående stoffers kemiske potentialer og koncentrationer? Er udtrykkene for denne afhængighed exakte?
4. I blandinger af methylenblåt (M) og leukomethylenblåt (L) eksisterer i et vist aciditetsområde fortrinsvis følgende ligevægt:

Hvormange volt vokser oxydationspotentialet i en sådan opløsning, når aciditetsexponenten ($= -p_{\text{H}}$) vokser med 1 enhed indenfor dette område? (8/8 1945).

- 2) Aldehyder (3/7 1945); 3) Proteinfordøjelsen i pattedyrenes tarmkanal (25/8 1945).

Forelæsning (19/9 1945): Binyrebarkhormonernes kemi.

6/10 1945. *Kay Brunfeldt* (1938). Admissus.

Fag: Zoofysiologi.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. P. Brandt Rehberg, dr. phil. R. Spärck samt dr. phil. Hans H. Ussing.

Forberedelseseksamen (fysik og kemi) bestået sommeren 1939, bifagsprøve (botanik og geologi) oktober 1941.

Store skriftlige opgave (17/10–4/12 1944): Ældre og nyere anskuelser om tarmens ionoptagelse.

Praktisk opgave: Måling af den menneskelige organismes vandindhold ved hjælp af urinstof, indgivet pr. os.

Mindre skriftlige opgaver: 1) Hæmoglobinet forekomst og funktion (12/3 1945), 2) Reflekser (24/3 1945), 3) Den foreliggende dyreform beskrives og bestemmes på grundlag af de medfølgende præparater (*Spongilla* sp.). Der gøres rede for hovedtræk i den pågældende hovedgruppes biologi, særlig forplantningsforhold (7/4 1945).

Forelæsning (6/10 1945): Brakvandsorganismernes osmoregulation med særlig henblik på sammenhængen med stofskiftet.

$19/10$ 1945. *Hakon Nord* (1940). Admissus.

Fag: Kemi.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. J. N. Brønsted, dr. phil. J. A. Christiansen og dr. phil. A. Langseth.

Store skriftlige opgave: Om firgyldige kompleksers konfiguration.

Praktisk opgave: Kandidaten er fritaget for denne.

Forelæsning ($19/10$ 1945): Om Borets kemi.

$31/10$ 1945. *Elvin Madsen* (1937). Admissus.

Fag: Geodæsi.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. N. E. Nørlund og dr. phil. Bengt Strömgren.

Store skriftlige opgave: Der ønskes en undersøgelse angående den multiple γ funktion samt en redegørelse for dennes vigtigste egenskaber ($13/8-7/9$ 1945).

Mindre skriftlige opgave: Der ønskes en beskrivelse af den ved astronomiske længdebestemmelser anvendte fremgangsmåde samt en redegørelse for de vigtigste fejlkilder ($28/9$ 1945).

Forelæsning ($31/10$ 1945): Teorien for Newtons potentialfunktion.

$16/11$ 1945. *Helge Erling Skovgaard* (1940). Admissus.

Fag: Matematik.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Harald Bohr og dr. phil. Børge Jessen.

Forprøven til skoleembedseksamen bestået sommeren 1942, lærerprøven sommeren 1943.

Store skriftlige opgave ($8/9-20/10$ 1945): Gør rede for forskellige beviser for primtalsætningen $\frac{\pi(x)}{yx} \rightarrow 1$ med særlig henblik på nyere undersøgelser.

Mindre skriftlige opgave ($9/11$ 1945):

1. Idet a er et positivt tal, som ikke er et ulige multiplum af $\frac{\pi}{2}$, skal man vise formelen

$$(1) \quad \int_{-\infty}^{\infty} \frac{e^x - e^{-x}}{x(a^2 + x^2)(e^x + e^{-x})} dx = F(a),$$

$$\text{hvor } F(a) = \pi \frac{\operatorname{tg} a}{a^2} - 16 \sum_{p=0}^{\infty} \frac{1}{(2p+1)((2p+1)^2 \pi^2 - 4a^2)},$$

[Integrer funktionen $f(z) = \frac{e^z - e^{-z}}{z(a^2 + z^2)(e^z + e^{-z})}$ langs omkredsen af et rektangel med vinkelspidserne $-A$, A , $A + ip\pi$, $-A + ip\pi$, hvor $A > 0$, og p er positiv hel, og lad A og p gå mod ∞]. Vis, at $F(a)$ er meromorf, og angiv dens poler. For hvilke værdier af a er formel (1) rigtig?

2. Idet x_1, x_2, x_3, x_4 betegner rødderne i ligningen $x^4 + ax^3 + bx^2 + cx + d = 0$, skal man finde den ligning af tredje grad, hvis rødder er

$$J_1 = x_1x_2 + x_3x_4, \quad J_2 = x_1x_3 + x_2x_4, \quad J_3 = x_1x_4 + x_2x_3$$

Idet J_1, J_2, J_3 antages fundet, skal man ved hjælp af ligningen af anden grad finde $x_1x_2, x_3x_4, x_1x_3, x_2x_4, x_2x_3$ og dernæst selve rødderne x_1, x_2, x_3, x_4 .

Forelæsning ($1^6/_{11}$ 1945): Nogle træk af den analytiske talteori.

$1^2/_{12}$ 1945. *Børge Wille* (1933). Admissus.

Fag: Kemi.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. J. N. Brønsted, dr. phil. J. A. Christiansen og dr. phil. A. Langseth.

Store skriftlige opgave ($6/7-6/8$ 1945): Der ønskes en oversigt over de nyere teorier for sammenhængen mellem organiske stoffers farve og konstitution.

Forelæsning ($1^2/_{12}$ 1945): Atropisomesi.

$1^5/_{12}$ 1945. *Poul Helveg Jespersen* (1941). Admissus.

Fag: Zoologi.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. R. Spärck, dr. phil. Jørgen Jørgensen, lektor, dr. phil. Mogens Westergård og amanuensis, dr. phil. Thydsen Meinertz.

Forprøve i kemi bestået vinteren 1941–42, 1. del (botanik og geologi) vinteren 1942–43.

Store skriftlige opgave ($1^6/_{6-14}/7$ 1945): Der ønskes en fremstilling af hovedtrækkene i descendensteoriens gennembrud i årene efter fremkomsten af »The Origin of Species« og dets vigtigste forudsætninger.

Praktisk prøve: En undersøgelse over molluskfaunaen på de sydfynske øer er trådt i stedet for denne.

Mindre skriftlige opgaver: 1) Den forelagte dyreart (*Bonellia*) beskrives til slægt og køn. Der gøres kort rede for dens systematiske stilling samt gives en fremstilling af forplantningsforholdene, den sidste eventuelt belyst ved eksempler på lignende forplantningsforhold hos andre invertebrater ($2^6/_{11}$ 1945), 2) Er der noget berettiget i vitalisternes kritik af mekanicismen? ($2^9/_{11}$ 1945), 3) Medfølgende 3 præparater (3 embryoner af kylling) beskrives, og der gøres rede for, hvilke organer man kan se på dem. Endvidere angives der, til hvilken større systematisk afdeling embryonerne hører. Forklarende skizzer må udføres ($1^4/_{12}$ 1945).

Forelæsning ($1^5/_{12}$ 1945): J. C. Fabricius som udviklingsteoretiker.

$2^0/_{12}$ 1945. *Jørgen Alfred Wangel* (1935). Admissus.

Fag: Biokemi.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. J. N. Brønsted, dr. phil. A. Langseth samt dr. phil. Hans H. Ussing.

1. del af lægevidenskabelig embedseksamen bestået vinteren 1941-42.

Store skriftlige opgave: Der ønskes en fremstilling af, hvorvidt det er muligt på grundlag af Dormans princip at give en forklaring på elektrolytfordelingen i pattedyrsorganismen.

Praktisk opgave: Kandidaten er fritaget for denne.

Mindre skriftlige opgaver: 1) a) Hvad forstås ved overfladearbejde og overfladeenergi? Hvorledes udredes relationen mellem disse størrelser? b) Hvad forstås ved diffusionskoefficienten, diffusionskraften og bevægeligheden af opløste stoffer, og hvad er relationen imellem disse størrelser? Anvend diffusionslovene til bestemmelse af udtrykket for opløsningshastigheden for faste stoffer ($8/_{11}$ 1945), 2) Organiske svovlforbindelser ($27/_{11}$ 1945), 3) Der ønskes en redegørelse for de stofskifteprocesser, der fører til dannelsen af den vigtigste kvælstofholdige forbindelse i pattedyrenes urin i det omfang, dannelsesmåden er bekendt ($7/_{12}$ 1945).

Forelæsning ($20/_{12}$ 1945): Den biologiske oksydation af fede syrer.

$26/_{1}$ 1946. *Henning Storm* (1940). Admissus.

Fag: Teoretisk fysik.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Niels Bohr, dr. phil. J. C. Jacobsen og dr. phil. C. Møller.

Forprøven til skoleembedseksamen bestået sommeren 1942, lærerprøven sommeren 1943.

Store skriftlige opgave ($2/_{11}$ - $14/_{12}$ 1945): Der ønskes en redegørelse for de teoretiske synspunkter, der ligger til grund for tydingen af atomkernereaktionerne.

Mindre skriftlige opgaver: 1) Relativistisk formulering af den klassiske mekanik for massepartikler ($14/_{1}$ 1946), 2) Kontinuitetsligningen i den ikke-relativistiske kvantemekanik ($17/_{1}$ 1946).

Forelæsning ($26/_{1}$ 1946): Om udelukkelsesprincipets formulering i kvantemekanikken.

$2/_{2}$ 1946. *Jørgen Ditlev Monrad* (1941). Admissus.

Fag: Matematik.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Harald Bohr og dr. phil. Børge Jessen.

Forprøven til skoleembedseksamen bestået vinteren 1943-44, lærerprøven sommeren 1944.

Store skriftlige opgave: Stieltjes' integral og lineære funktionaloperationer.

Mindre skriftlige opgave: Samme opgave som til hovedfagseksamen i matematik til skoleembedseksamen vinteren 1945-46 (se ovenfor s. 134) ($9/_{1}$ 1946).

Forelæsning ($2/_{2}$ 1946): De Baireske klasser.

$15/2$ 1946. *Erik Jens Kristensen* (1940). Admissus.

Fag: Matematik.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Harald Bohr og dr. phil. Børge Jessen.

Forprøven til skoleembedseksamen bestået vinteren 1942–43, lærerprøven vinteren 1943–44.

Store skriftlige opgave ($10/11$ – $22/12$ 1945): Lineære transformationer i det Hilbertske rum med særligt henblik på unitære transformationer.

Mindre skriftlige opgave:

1. Idet $z = x + iy$, $w = u + iv$, skal bevises, at ved ligningen $w = \varphi(z)$, hvor

$$\varphi(z) = 5 \sin z + 3i \cos z,$$

afbildes halvstrimlen $0 \leq x < 2\pi$, $y \geq 0$ enentydigt på den ved $\frac{u^2}{25} +$

$\frac{v^2}{9} \geq 1$ definerede punktmængde. Vis, at $|\varphi(z)|$ for $y \geq 0$ har en mindste-

værdi; angiv denne, og angiv alle punkter, hvori den antages.

Udregn dernæst integralet

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{dx}{(x^2 + a^2) \varphi(x)} \quad (a \text{ en positiv konstant}).$$

Hvilken reel integralformel kan udledes af resultatet?

2. Vis, at tallet 2 er primitivrod såvel mod. 13 som mod. 29, og opskriv to dertil svarende indextavler (henholdsvis mod. 13 og mod. 29).

Angiv, hvilke restklasser mod. 13, der består af kvadratiske rester mod. 13, samt hvilke restklasser mod. 29, der består af kvadratiske ikke-rester mod. 29.

Vis, at de tal, der er primitivrod både mod. 13 og mod. 29, falder i restklasser mod. 377, og angiv antallet af disse restklasser.

Vis sluttelig, at der foruden tallet 2 findes netop tre positive hele tal < 29 , der er primitivrod både mod. 13 og mod. 29, og angiv disse tre tal.

Forelæsning ($15/2$ 1946): Carathéodays målteori.

$1/3$ 1946. *Henning Wienberg Rasmussen* (1939). Admissus.

Fag: Geologi.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Arne Noe-Nygaard, dr. phil. Chr. Poulsen og A. Rosenkrantz.

Forprøve i kemi bestået sommeren 1940, 1. del (zoologi og botanik) sommeren 1942.

Store skriftlige opgave ($20/7$ – $17/8$ 1945): Der ønskes en redegørelse af Senon-Damien »Havets Palæografi« samt grænsen mellem kridt og tertiær i de forskellige verdensdele.

Praktisk opgave: Kandidaten er fritaget for denne.

Mindre skriftlige opgaver: 1) Oversigt over Devonets vertebral-fauna med særlig hensyntagen til de former, der har betydning for

tetrapodernes phyllogeni ($9/2$ 1946), 2) Kemiske sedimenter ($14/2$ 1946), 3) En oversigt over Slesvigs geologi ($19/2$ 1946).

Forelæsning ($1/3$ 1946): Magmatisk differentiation.

$15/4$ 1946. *Johan Lange* (1929). Admissus.

Fag: Botanik.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. P. Boysen Jensen og dr. phil. Knud Jessen.

1. del (zoologi) bestået 1943.

Store skriftlige opgave ($5/11$ - $24/12$ 1945): Giv en kritisk fremstilling af de vigtigste teorier vedrørende makrosporangiernes placentation og gymnospermer (fossile og recente) og angiospermer og af deres fylogenetiske konsekvenser.

Praktisk prøve: Kandidaten er fritaget for denne.

Mindre skriftlige opgaver: 1) Phycomycetes, deres afstamning samt deres forekomst og betydning i naturen ($25/3$ 1946), 2) Differentiering ($29/3$ 1946).

Forelæsning ($15/4$ 1946): Mattfeld's teori om opdiplostemone fænomener.

$4/6$ 1946. *Agnete Damgaard* (1941). Admissa.

Fag: Astrofysik og teoretisk fysik.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Bengt Ström-gren og dr. phil. C. Møller.

Forprøven til skoleembedseksamen bestået sommeren 1943.

Store skriftlige opgave: Beregning af absorptionslinespektrets indflydelse på temperaturfordelingen i solatmosfæren og på solens kontinuerede spektrum.

Mindre skriftlige opgaver: 1) Der ønskes en redegørelse for sammenhængen mellem lysintensitet i en stellar spektrallinies bølgelængdeområde og linieabsorptionskoefficient. Endvidere ønskes en kvalitativ redegørelse for de faktorer, der er bestemmende for linieabsorptionskoefficienten under stellare forhold, naturlig liniebredde, støddæmpning, Doppler-effekt, Stark-effekt) ($14/5$ 1946), 2) Vis, at den klassiske mekanik kan betragtes som et grænsetilfælde af kvantemekanikken ($24/5$ 1946).

Forelæsning ($4/6$ 1946): Den negative brintion og dens betydning i astrofysikken.

$7/6$ 1946. *Niels Lorentz Haarlov* (1937). Admissus.

Fag: Zoologi.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. R. Spärck, dr. phil. P. Brandt Rehberg og assistent, dr. phil. S. Volsøe.

Forprøve i kemi og fysik bestået sommeren 1938, 1. del (botanik og geologi) sommeren 1942.

Store skriftlige opgaver: Besvarelse af universitetets prisspørgsmål i zoologi for 1942 (jfr. universitetets festskrift november 1943, side 187–90) samt afhandlingen: En undersøgelse over middefaunaen i Nordøstgrønland. A morphologic-systematic-ecological investigation of Acarina and other representatives of the microfauna of the soil around Mørkefjord, North-east Greenland (trykt i Meddelelser fra Grønland. Bd. 128. Nr. 1, 1942), var trådt i stedet for disse.

Mindre skriftlige opgaver: 1) De forelagte tværsnit af gælleregionen hos Petromyzon og Myxine tegnes og beskrives. Derefter gives en fremstilling af bygningen og funktionen af respirationsorganerne hos Cyclostomerne ($^{13}/_5$ 1946), 2) Mesodermudviklingen hos arthropoderne ($^{16}/_5$ 1946), 3) De forelagte præparater (Schistosomum haematolum, Polystonum integerrimum) beskrives og bestemmes. Der gøres rede for de pågældende formers biologi og forplantningsforhold.

Forelæsning ($^7/_6$ 1946): Sansorganerne hos Cheliceraterne, bygning og funktion.

$^{29}/_6$ 1946. *Knud Maack Bisgaard* (1940). Admissus.

Fag: Teoretisk fysik.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. Niels Bohr, dr. phil. J. C. Jacobsen og dr. phil. C. Møller.

Forprøven til skoleembedseksamen bestået vinteren 1942–43, lærerprøven vinteren 1943–44.

Store skriftlige opgave: Der ønskes en fremstilling af teorien for det ekspanderende univers med særligt henblik på Milne's kosmologiske teorier.

Mindre skriftlige opgaver: 1) Der ønskes en fremstilling af den kanoniske fordelings mest karakteristiske egenskaber ($^6/_6$ 1946), 2) Der ønskes en fremstilling af de såkaldte ubestemthedsrelationer i kvantemekanikken ($^8/_6$ 1946).

Forelæsning ($^{29}/_6$ 1946): Om urparadokset i relativitetsteorien.

$^{29}/_6$ 1946. *Jørgen Kjerulf Petersen* (1938). Admissus.

Fag: Botanik.

Eksaminatorer og censorer: Professorerne, dr. phil. K. Boysen Jensen, dr. phil. Knud Jessen og lektor, dr. phil. Mogens Westergård.

Forprøve i kemi og fysik bestået 1940, 1. del (zoologi og geologi) 1943.

Store skriftlige opgave ($^7/_2$ – $^{21}/_3$ 1945): På grundlag af litteraturstudier ønskes dels en kortfattet oversigt over embryologiens (kimsæktypernes) og kromosomcytologiens (kromosomstørrelsens, -antallets og -formens) anvendelse på fylogenetiske problemer, dels på tilsvarende grundlag, en udførlig, kritisk undersøgelse af Liliiflor-systemerne hos Engler, Wettstein, Warming og Hutchinson, såvel hvad angår

familiernes slægtskab som ordenens fylogenetiske forbindelse med andre ordener.

Mindre skriftlige opgaver: 1) Strækningsvæksten og dens teori ($4/6$ 1946), 2) De udleverede planter (*Kalanchoë laciniata*, *Eleagnus parvifolia*, *Cuphea platycentea*, *Leptospermum scoparium*) beskrives og henføres til familie, eventuel slægt, og der gøres rede for de fylogenetiske forhold, som materialet måtte give anledning til at komme ind på ($12/6$ 1946), 3) Begrebet autopolyploicti defineres. Der ønskes en fremstilling af kromosomkonjugationens teori hos Autopolyploider. Hvilke trisom- og tetrasomtyper kan forventes i I. Metafase hos Autotriploider og Autotetraploider med terminale *chiamata*? (Skematisk tegning udbedes). Hvilke spaltningstal kan forventes ved selvbestøvning af en autotetraploid plante med arveformel AAaa og af en med arveformel Aaaa? (Der forudsættes fuld dominans af A-genet). ($17/6$ 1946).

Forelæsning ($29/6$ 1946): Speltoider og Fatuider.

c. Almindelige bestemmelser og enkelte afgørelser.

1. IMMATRIKULATION

α. Immatriculation af studenter med udenlandsk eksamen

(j. nr. 72/45 og 72/46).

I henhold til kgl. anordning af 4. juni 1933, § 1, stk. 2 gav universitetets rektor 12 studerende, som tidligere havde været indskrevet ved fremmede universiteter, tilladelse til at blive immatrikuleret. Af disse 12 studerende var 3 danske statsborgere, medens de øvrige havde fremmed statsborgerskab; af disse udlændinge blev de 2 immatrikulerede med forbehold af pladsvanskeligheder, medens 6 kun fik adgang til at studere ved et enkelt fakultet og 2 uden ret til at aflægge eksaminer (anordningens § 2, stk. 2 og § 3a). Af de danske statsborgere blev de to fritaget for at aflægge tillægsprøve i dansk sprog og kultur (anordningens § 3 b).

I henhold til anordningens § 1, stk. 3 gav ministeriet efter indstilling fra universitetets rektor 17 studerende, som havde aflagt studentereksamen i udlandet (9 i Norge, 3 i Sverige, 2 i England, 2 i Tyskland og 1 i Holland), men som ikke tidligere havde været immatrikuleret ved noget fremmed universitet, tilladelse til at blive immatrikuleret. Af disse 17 studerende var 10 udlændinge; af disse fik 8 kun tilladelse til at studere ved et enkelt fakultet og heraf 2 uden ret til at aflægge eksamen (anordningens § 2, stk. 2 og § 3 a). Af de 7 danske blev 3 fritaget for at aflægge prøve i dansk sprog og kultur (anordningens § 3 b).

β. Immatrifikation uden studentereksamen

(j. nr. 71/45 og 72 g/46).

Ved kgl. resolutioner af 8. og 18. februar og 9. maj 1946 blev der meddelt 3 personer tilladelse til at blive immatrikuleret ved universitetet uden studentereksamen under hensyn til, at de pågældende ved tidligere uddannelse havde erhvervet sådanne kundskaber, som på det nærmeste svarede til de ved studentereksamen erhvervede. For den enes vedkommende blev immatrikulationen gjort betinget af, at han forinden bestod en tillægsprøve i fransk og latin af samme omfang som ved nysproglig studentereksamen og i begge fag opnåede mindst karakteren mg ÷; for den andens vedkommende blev immatrikulationen gjort betinget af, at han forinden bestod en tillægsprøve i latin af samme omfang som ved nysproglig studentereksamen og i dette fag opnåede mindst karakteren mg ÷; den tredje blev immatrikuleret med samme rettigheder som de, der har bestået studentereksamen af den matematisk-naturvidenskabelige linie, dog at han skulle bestå tillægsprøven i dansk sprog og kultur (kgl. anordning af 4. juni 1933, § 3 c og kgl. anordning af 14. juni 1933).

2. DEN FILOSOFISKE PRØVE.

Efter indstilling af det filosofiske fakultet bifaldt universitetets rektor under 4. marts 1946, at det blev tilladt en stud. med. at indstille sig til den almindelige filosofiske prøve for 3. gang (j. nr. 104 d/46).

3. DET TEOLOGISKE FAKULTET

*a. Bemyndigelse for fakultetet til at dispensere
fra overgangsbestemelsen i § 19 i kgl. anordning af 14. januar 1945
om den teologiske embedseksamen¹⁾*

(j. nr. 296/46).

Under 30. april 1946 afgang fakultetet følgende indstilling:

»Idet det teologiske fakultet hermed fremsender et andragende, hvori det teologiske studenterråd ansøger om, at tidsfristen for at tage teologisk embedseksamen efter den hidtidige eksamensordning forskydes fra sommereksamen 1947 til sommereksamen 1949, subsidiært at fakultetet bemyndiges til at meddele dispensation til alle de studerende, som af en eller anden gyldig grund ikke bliver færdige med forberedelsen til deres eksamen inden sommeren 1947, skal man oplyse, at fakultetet kan anbefale studenterrådets primære forslag, at de studerende får adgang til at tage eksamen efter den hidtidige ordning indtil sommeren 1949 (og II. del i vinteren 1949–50), idet man går ud fra, at når

¹⁾ jfr. universitetets årbog for 1944–45, side 148 ff.

dette bliver bekendt allerede nu, vil man samtidigt kunne betyde de studerende, at efter sommeren 1949 vil der ikke mere kunne ventes tilladelse til at tage eksamen efter den tidligere ordning.«

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, meddelte ministeriet under 31. maj 1946, at der ved kgl. resolution af 25. s. m. var blevet tillagt fakultetet bemyndigelse til at meddele dispensation til sådanne teologiske studerende ved universitetet, som måtte ønske det, til at indstille sig til den teologiske embedseksamen efter den hidtidige eksamensordning indtil sommeren 1949, for 2. dels vedkommende indtil vinteren 1949-50.

β. Andre sager.

Efter indstilling af fakultetet blev der ved kgl. resolution af 19. oktober 1945 meddelt en stud. theol., som tidligere havde bestået den statsvidenskabelige eksamen, tilladelse til – uanset bestemmelsen i kgl. anordning af 29. juni 1910 § 1 – at indstille sig til den teologiske embedseksamen med minimumspensum i såvel det gamle testamente som i kirkehistorie (j. nr. 82aat/45).

Under 22. januar og 20. februar 1946 meddelte universitetets rektor efter fakultetets indstilling to teologiske studerende tilladelse til at indstille sig til den teologiske embedseksamen for 3. gang (j. nr. 82aas/45 og 101a/46).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor bifaldt ministeriet, at ialt 5 teologiske studerende i universitetsåret 1945-46 fik tilladelse til at indstille sig samtidig til tillægsprøven i profant græsk og forprøven til den teologiske embedseksamen. Denne dispensation var begrundet i de vanskelige studieforhold, som havde hersket i de sidste semestre under krigen (j. nr. 82faaø/45 og 101c/46).

4. DET RETS- OG STATSVIDENSKABELIGE FAKULTET

a. Ændringer i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 21. juli 1944 om indretning af de juridiske eksaminer ved Københavns universitets rets- og statsvidenskabelige fakultet og ved Aarhus universitets økonomiske og juridiske fakultet

(j. nr. 250/44).

Den 4. december 1945 afgav fakultetet følgende indstilling:

»Som følge af forstyrrelserne i de studerendes forhold i efterårssemesteret 1944 og forårssemesteret 1945 skal fakultetet indstille, at bestemmelsen i § 7, 5. stk. i bekendtgørelsen af 21. juni 1944 om indretning af de juridiske eksaminer ved Københavns universitets rets- og statsvidenskabelige fakultet og ved Aarhus universitets økonomiske og juridiske fakultet ændres således, at bestemmelsen kommer til at lyde

således: »Den ældre eksamens 2. del afholdes sidste gang ved sommereksamen 1947.«

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, udstedte ministeriet under 24. januar 1946 en bekendtgørelse af den af fakultetet foreslåede ordlyd.

Den 4. juli 1946 afgav fakultetet følgende indstilling:

»Fakultetet skal hermed indstille, at der søges gennemført følgende mindre ændringer i anordningen af 19. juli 1944 og bekendtgørelsen af 21. juli 1944 om indretningen af de juridiske eksaminer ved Københavns universitets rets- og statsvidenskabelige fakultet og Aarhus universitets økonomiske og juridiske fakultet.

1. *Anordningens § 4, stk. 2, pkt. 3*, vedrørende prøven i nationaløkonomi ændres således, at den kommer til at lyde: »Den kan tages om efter de sædvanlige regler for omprøver, dog ikke af den, der har bestået prøven med 11 points eller derover.«

Når man ønsker adgangen til omprøve i nationaløkonomi begrænset til dem, der ikke har opnået en karakter af 11 (mod nu 12), er begrundelsen herfor den, at erfaringen har vist, at antallet af omprøver er altfor stort, og at studenterne anvender en uforholdsmæssig tid på dette fag, hvorved hele studiet forlænges.

2. *Anordningens § 6, stk. 2, i slutningen* vedrørende den konkrete opgave tilføjes efter ordene »retspleje og strafferet«: »ligesom spørgsmål fra obligationsrettens specielle del kan inddrages under opgaven«.

Begrundelsen for denne tilføjelse er, at det har vist sig praktisk taget umuligt at stille den konkrete opgave således, at den ikke kommer ind på spørgsmål fra obligationsrettens specielle del. Det bemærkes, at studenterne ved besvarelsen af den konkrete opgave har tilfaldelse til at benytte lærebøgerne, derunder også lærebogen i obligationsrettens specielle del.

3. *Bekendtgørelsens § 3, stk. 1*, ændres således, at den kommer til at lyde: »For at bestå juridisk embedseksamens 1. del kræves en samlet talværdi af 33 points i de juridiske fag og en karakter af mindst 10 ved den skriftlige prøve.«

Begrundelsen herfor er dels, at det har vist sig, at den skriftlige prøve til 1. del ikke i samme omfang som tidligere er i stand til at udskille de studenter, der ikke har tilstrækkelige anlæg og evner for det juridiske studium, men dels også at en del studenter, der ikke ved den skriftlige prøve har opnået en karakter, der giver dem en rimelig udsigt til at opnå de 33 points, der kræves i de juridiske fag, alligevel undlader at afmelde sig fra den mundtlige prøve, således at den fastlagte plan for denne ikke kan gennemføres.

Det bemærkes, at de foreslåede ændringer i eksamensordningen er tiltrådt af det økonomiske og juridiske fakultet i Aarhus samt af censorerne, og at studenterrådet intet har haft at erindre mod disse.«

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, blev der under 2. september 1946 udstedt en kgl. anordning og under 5. september 1946 en ministeriel bekendtgørelse af den af fakultetet foreslåede ordlyd.

β. Oprettelse af to stillinger som assistenter ved undervisningen i statsvidenskab

(j. nr. 177/42).

Som det er berettet i universitetets årbog for 1942-43, side 58 ff. og side 214-15 androg fakultetet under 27. marts 1942 bl. a. om en bevilling til to honorarer à 2700 kr. + midlertidigt tillæg til ansættelse af to assistenter ved undervisningen i statsvidenskab. Dette andragende blev ikke bevilget, dog at der på finansloven for 1943-44 under universitetets konto 15 c blev optaget en bevilling på 3000 kr. til undervisningshjælp for lærerne under fakultetets statsvidenskabelige afdeling; denne bevilling blev på tillægsbevillingsloven for 1943-44, jfr. udkast til forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943-31. marts 1944, side 565, og på finansloven for 1944-45, jfr. forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1944 til 31. marts 1945, sp. 1837-38, flyttet til universitetets konto 5. Medhjælp.

Efter at fakultetet havde gentaget sit forslag om oprettelse af de nævnte stillinger som undervisningsassistenter, blev der på finansloven for 1946-47, jfr. rigsdagstidende for 1945-46, tillæg A., sp. 1857-60 under universitetets konto 4 B Andre honorarer optaget en bevilling på 5400 kr. + midlertidigt tillæg til udredelse af to honorarer à 2700 kr. + midlertidigt tillæg til to undervisningsassistenter i statsvidenskab og samtidig blev det ovennævnte medhjælpsbeløb inddraget.

γ. Universitetsmanuduktionen

(j. nr. 326/43).

Under 30. november 1945 indstillede universitetets kurator med tilslutning fra universitetets rektor til ministeriet, at tillægget til universitetsmanuduktørernes honorar blev forhøjet med 10 pct. fra 25 pct. til 35 pct. af grundbeløbet fra den 1. april 1945 at regne. Under 21. december 1945 bifaldt ministeriet, at honorartillægget blev forhøjet, dog kun til 30 pct.

δ. Andre sager.

Under 14. december 1945 og 18. maj 1946 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at det blev tilladt to cand. jur.'er påny at indstille sig til 2. og 3. del af juridisk embeds-eksamen, således at den af de pågældende efter kgl. anordning af 19. april 1918 beståede 1. del af eksamen blev sidestillet med 1. del

bestået efter kgl. anordning af 13. juli 1937 eller kgl. anordning af 19. juli 1944 og således, at det stod dem frit for, om de ville tage 2. og 3. del om efter anordningen af 1937 eller anordningen af 1944 (j. nr. 82aaav/45 og 102j/46).

Under 20. december 1945 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at det blev tilladt en stud. jur. at overføre de af hende ved 1. del af statsvidenskabelig eksamen opnåede karakterer i nationaløkonomi og borgerlig ret til 1. del af juridisk embedseksamen (j. nr. 82aaan/45).

Under 21. marts 1946 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at det blev tilladt en stud. jur. at overføre de af ham ved 1. og 2. del af statsvidenskabelig eksamen opnåede karakterer i borgerlig ret, statsret og nationaløkonomi til 1. del af juridisk embedseksamen (j. nr. 102g/46).

I universitetsåret 1945-46 meddelte universitetets rektor efter fakultetets indstilling ialt 12 studerende tilladelse til at indstille sig for 3. gang til 1. del af den juridiske embedseksamen (j. nr. 82/45 og 102/46).

I universitetsåret 1945-46 meddelte universitetets rektor efter fakultetets indstilling ialt 10 studerende tilladelse til at indstille sig for 3. gang til 2. del af den juridiske embedseksamen (j. nr. 82/45 og 102/46).

Under 28. marts og 22. juli 1946 meddelte universitetets rektor efter fakultetets indstilling 2 studerende tilladelse til at indstille sig for 3. gang til prøven i retshistorie ved 2. del af juridisk embedseksamen, dog på betingelse af, at de pågældende samtidig påny indstillede sig til de øvrige fag ved 2. del (j. nr. 102 h/46 og 102 i/46).

Ved kgl. resolutioner af 13. og 15. november 1945 blev der efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor meddelt to studerende fritagelse for at deltage i det for juridiske studerende ifølge § 6 i kgl. anordning af 19. juli 1944, jfr. § 7 i bekendtgørelse af 21. juli s. å. obligatoriske kursus i kriminologi uden i stedet herfor at aflægge prøve i faget (j. nr. 389/45).

Under 16. oktober 1945 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at det blev tilladt en stud. polit. at sammenregne de af ham ved 1. del af statsvidenskabelig eksamen i vinteren 1943-44 opnåede mundtlige karakterer med de af ham ved den skriftlige prøve i sommeren 1944 opnåede karakterer (j. nr. 82aax/45).

Ved kgl. resolution af 15. december 1945 blev der efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor meddelt en stud. polit. tilladelse til at overføre de af ham ved 1. del af eksamen i forsikringsvidenskab og statistik opnåede karakterer i nationaløkonomi, statistik og borgerlig ret til 1. del af statsvidenskabelig eksamen (j. nr. 82aaal/45).

Under 4. oktober 1945 meddelte universitetets rektor efter fakultetets indstilling en stud. polit. tilladelse til at indstille sig for 3. gang til 1. del af statsvidenskabelig eksamen (j. nr. 82aav/45).

5. DET LÆGEVIDENSKABELIGE FAKULTET

a. *Optagelse af 85 norske lægevidenskabelige studerende*

(j. nr. 290/45).

Fra 1. september 1945 blev der efter aftale med universitetet i Oslo optaget 85 norske studenter til det lægevidenskabelige studium ved Københavns universitet. De nærmere omstændigheder herved fremgår af den nedenfor aftrykte indstilling fra fakultetet om ekstraordinære bevillinger til den forøgede undervisning.

Efter indstilling af universitetets rektor meddelte ministeriet under 16. oktober 1945 universitetet bemyndigelse til under et at immatrikulere disse norske studerende på grundlag af deres norske studentereksamen, forsåvidt de ikke tidligere havde været immatrikuleret ved et andet universitet samt at lade indskrivningen foregå uden erlæggelse af det anordnede indskrivningsgebyr. Endvidere bifaldt ministeriet under 12. marts 1946 ligeledes efter indstilling af universitetets rektor, at de norske studerende, som allerede havde bestået prøve i filosofi ved Oslos universitet, blev fritagne for at aflægge den almindelige filosofiske prøve ved Københavns universitet.

Under 4. oktober 1945 afgav det lægevidenskabelige fakultet følgende indstilling:

»Under den rundrejse, som universitetets rektor foretog i Sverige i sidste uge af maj måned d. å., og i begyndelsen af juni under samtaler med rektor Seip fra Oslo blev der overfor ham rejst ønske om, at der ved de to danske universiteter blev optaget et antal norske medicinske studerende til uddannelse. Baggrunden herfor var, at behovet af læger i Norge er meget stort; der er i øjeblikket ca. 400 læger for lidt. Universitetet i Oslo har været lukket i 2 år, således at der i dette tidsrum ikke er blevet nye læger færdige, og ca. 150 læger kan ventes fradømt deres jus practicandi på grund af uværdig holdning under besættelsen. Hertil kommer, at undervisningsmuligheden for medicinske studerende i Oslo allerede i længere tid har været begrænset; således blev der for en snes år siden indført den bestemmelse, at der af dem, som hvert semester bestod 1. del, kun blev optaget 50 til det kliniske studium, og denne bestemmelse blev på et senere tidspunkt efterfulgt af en anden, som begrænser adgangen ved studiets begyndelse.

Den 23. juni 1945 kom dekanus for det medicinske fakultet i Oslo, professor Dale til København og havde en forhandling om sagen med universitetets rektor, prorektor og undertegnede dekanus. Professor

Dale meddelte, at det var et ønske at anbringe 3 grupper af norske studerende ved de danske universiteter, nemlig 1) 25 studerende, som havde taget 1. del i Oslo, skulle pr. 1. september 1945 fortsætte studierne i Danmark, 2) 25 studerende af dem, som tog 1. del i Oslo i januar måned 1946, skulle pr. 1. februar 1946 fortsætte studierne i Danmark og 3) 70–80 studenter skulle påbegynde deres studier i Danmark pr. 1. september 1945.

Under mødet med professor Dale forhandlede der telefonisk med Aarhus universitet, som erklærede sig villig til at tage 30–35 studenter af gruppe 3) til undervisning ved Aarhus universitet.

Den 25. juni 1945 holdt nærværende fakultet møde om sagen, og man vedtog at søge ønskerne fra norsk side imødekommet. Dette skete udelukkende, fordi man i denne, som man vel nok kan sige, enestående situation i Skandinaviens historie ikke mente at kunne sige nej til den norske anmodning om hjælp i en vanskelig tid; fakultetet måtte ellers være meget betænkelig ved at belaste undervisningen med et så stort tilskud af nye studerende, da laboratorier, instituter og kliniker i forvejen er overbebyrdede.

Fra universitetets side blev der i sommerens løb gjort et stort arbejde for at modtage de norske studerende. Der blev i dagbladene offentliggjort en opfordring til københavnske familier om at stille logi, eventuelt også kost til rådighed vederlagsfrit eller mod betaling, og ved en enestående offervillighed fra den storkøbenhavnske befolknings side opnåede man at få tilbud om gratis værelser til alle og tilbud om gratis kost for ca. halvdelen af de norske studerende. Der blev – ligeledes ved universitetets initiativ – iværksat en indsamling blandt Danmarks læger af pengebidrag til støtte for de norske studerende, og denne indsamling har indtil september måneds udgang indbragt et beløb af 8170 kr. Endelig har universitetet udvirket, at der af de midler, som er til rådighed for socialministeriet til det internationale hjælpearbejde efter krigen, vil blive stillet et beløb til rådighed til støtte for de norske studerende, svarende til det beløb, der blev givet fra privat side, heri iberegnet værdien af gratis kost og logi, som ydes af københavnske familier.

I slutningen af august måned d. å. modtog man fra det medicinske fakultet i Oslo en fortegnelse over de medicinske studerende, som af det norske fakultet var udpeget til at studere ved universiteterne i København og Aarhus. Fortegnelsen indeholdt ialt 120 navne, deraf 85 studerende bestemte for Københavns universitet og 35 bestemte for Aarhus universitet; desuden var opført 15 suppleanter. Hovedparten af studenterne ankom til København den 3. september 1945; indtil jorrigte måneds udgang var ankommet ialt 81 af de 85, som skal studere i København. Det viste sig, at den oprindelige aftale ikke var overholdt, hverken med hensyn til antallet eller kategorien af de

studerende. Tallet af de studerende var større end aftalt, og de studerende var alle nybegyndere.

Allerede da fakultetet den 25. juni 1945 forhandlede sagen, var man på det rene med, at det ikke ville være muligt at modtage så mange nye studerende uden ekstraassistance ved undervisningen. Det er fakultetet bekendt, at universitetets rektor underhånden har rejst dette spørgsmål i undervisningsministeriet og fundet støtte for den tanke, at udgifterne bør afholdes af statskassen. Fakultetet ser meget gerne, at dette sker, ikke mindst som et korrelat til den betydelige offervilje, der allerede er vist sagen fra privat side, og det vil – som det fremgår af det følgende – ikke dreje sig om store beløb. Det var ikke muligt at foretage bestemt formuleret indstilling herom, før de norske studenter var kommet hertil, men efter at man nu har klarhed over undervisningskravene, skal man meddele, at det drejer sig om følgende:

Undervisningen i kemi.

For at kunne gennemføre de kemiske øvelser har universitetets kemiske laboratorium måttet antage to ekstra honorarlønnede assistenter; vederlaget til disse for tiden 1. september 1945–30. juni 1946 vil med de nuværende lønninger udgøre ialt ca. 9300 kr. Desuden må laboratoriet kunne honorere ekstra rengøringsarbejde 8 timer daglig, hvilket for det samme tidsrum som ovenfor anført vil udgøre ialt 2725 kr. med de nugældende takster.

Undervisningen i fysik.

For at kunne gennemføre de medico-fysiske øvelser må universitetets biofysiske laboratorium råde over et beløb af 500 kr. for hvert af semestrene efteråret 1945 og foråret 1946, ialt 1000 kr.

Undervisningen i latin.

De fleste af de norske studenter, som er kommet hertil, har studentereksamen fra den såkaldte »reallinie«, som siden 1942 er den eneste, der giver adgang til det medicinske studium i Norge. Som følge heraf har de ikke haft latin og må derfor aflægge tillægsprøve i dette fag. Man har derfor arrangeret en undervisning for dem i dette fag med lektor ved Nørre gymnasium L. Høeg som lærer ca. 4 timer ugentlig fra den 20. september d. å. og indtil begyndelsen af marts måned 1946; det vil være rimeligt at honorere lektor Høeg med et beløb af 650 kr. + midlertidigt tillæg eller ialt 887,50 kr. for dette kursus, svarende til, hvad de øvrige lærere i elementært latin eller græsk oppebærer for undervisning af de teologiske og filologiske studerende pr. semester.

Med henvisning til foranstående skal fakultetet indstille, at der stilles følgende beløb til rådighed for tiden 1. september 1945–30. juni

1946 til antagelse af ekstraassistance ved undervisningen af de norske medicinske studerende ved Københavns universitet:

Undervisningen i kemi	12.025,00 kr.
— i fysik	1.000,00 -
— i latin	887,50 -
	ialt . . . 13.912,50 kr.

Med hensyn til det beløb, der er søgt til ekstraundervisningen i kemi, bemærkes, at det utvivlsomt også, uden at de norske studerende var kommet hertil, ville have været nødvendigt at antage nogen ekstraassistance til denne undervisning i de nærmeste semestre, idet et stort antal studerende i de to sidste semestre på grund af de rådende forhold undlod at deltage i de obligatoriske øvelser; der er således, selvom man ved at afholde kurser i august måned d. å. har søgt at råde bod på forholdene, opstået en »pukkel« på undervisningen, som man vanskeligt havde kunnet fjerne uden ekstraassistance.«

Efter at dette andragende med rektors og kurators tilslutning var blevet indsendt til ministeriet med indstilling om, at der foruden de af fakultetet ansøgte beløb tillige blev stillet 4000 kr. til rådighed som forøgelse af bevillingen til eksaminatorier i kemi og fysik, 2000 kr. til anskaffelse af kemikalier til kemisk laboratorium og 1600 kr. til forøgede udgifter ved undervisningen i titreranalyse på biokemisk institut blev det ansøgte beløb, ialt 21.600 kr. bevilget under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter på tillægsbevillingsloven for 1945–46, jfr. rigsdagstidende for 1945–46, tillæg B., sp. 1825–26.

β. Bevilling til lægevidenskabelige studerendes deltagelse i dissektionskursus ved Lunds universitet

(j. nr. 417/45).

Som fortsættelse af den på tillægsbevillingsloven for 1941–42 givne bevilling til dækning af udgifter ved lægevidenskabelige studerendes deltagelse i dissektionskursus ved Lunds universitet, jfr. herom universitetets årbog for 1941–42, side 147 ff., blev der efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor og kurator på tillægsbevillingsloven for 1945–46 og finansloven for 1946–47, jfr. rigsdagstidende for 1945–46, tillæg B., sp. 1821–24 og 739–42 under universitetets konto 17 optaget henholdsvis 3600 kr. og 7200 kr. i det nævnte øjemed.

γ. Andre sager.

Efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor blev der ved kgl. resolution af 1. maj 1946 meddelt tysk læge Erna Lina Jensen, f. Stein, som gennem ægteskab i 1942 havde erhvervet dansk statsborgerskab, tilladelse til at indstille sig til den lægevidenskabelige em-

bedseksamen ved Københavns universitet uden at have bestået den ved kgl. anordning af 11. april 1929 hjemlede almindelige filosofiske prøve, uden at have bestået de ved kgl. anordning af 25. september 1936 om den lægevidenskabelige embedseksamen ved Københavns universitet § 2 og 4 fastsatte prøver, nemlig forberedelseksamen og 1. del af lægevidenskabelig embedseksamen, uden at have gennemgået den i henhold til samme anordnings § 5, stk. 1-4 og § 8 obligatoriske undervisning samt det i henhold til samme anordnings § 5, stk. 5 anførte kliniske kursus i psykiatri samt uden at aflægge prøve i fagene almindelig patologi og patologisk anatomi, således at hun kun blev eksamineret i fagene farmakologi og hygiejne ved 2. del A, men i samtlige fag ved 2. del B af lægevidenskabelig embedseksamen, dog at hun desuden, og forinden hun indstillede sig til 2. del (A og B), måtte have gennemgået de i henhold til førnævnte anordning med senere ændring i kgl. anordning af 18. januar 1945, § 5, stk. 5 og 6 obligatoriske kurser, dog med undtagelse af kurset i psykiatri, og have bestået de til kurserne under stk. 6 hørende kliniske prøver, og således, at hendes eksamensresultat beregnedes efter reglerne i anordningens § 14 alene efter de fag, i hvilke hun efter foranstående skulle aflægge prøve (j. nr. 295/43).

Efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor blev der ved kgl. resolutioner af 26. og 30. november 1945 meddelt to færøske studerende, som var dimitteret fra Thorshavns studenterkursus i henholdsvis 1939 og 1940, og som på grund af krigen ikke havde kunnet studere i København og derfor havde aflagt 1. del af den lægevidenskabelige embedseksamen ved Reykjaviks universitet, tilladelse til at indstille sig til 2. del A og B af den lægevidenskabelige embedseksamen ved Københavns universitet uden at aflægge 1. del af eksamen og uden at gennemgå den i kgl. anordning af 25. september 1936 § 5 nævnte obligatoriske volontørtjeneste og således, at resultatet af deres embedseksamen alene blev beregnet efter de 13 karakterer ved 2. del A og B. Af den ene af dem blev dog tillige forlangt, at han, forinden han indstillede sig til eksamen, skulle have bestået en prøve i kemi af samme omfang som ved den lægevidenskabelige forberedelseksamen, dog med fritagelse for de obligatoriske øvelser, og ved prøven mindst opnåede karakteren 5 (j. nr. 388/45).

I universitetsåret 1945-46 meddelte universitetets rektor efter fakultetets indstilling ialt 27 studerende tilladelse til at indstille sig for 3. gang til 1. del af den lægevidenskabelige embedseksamen (j. nr. 82/45 og 103/46).

6. DET FILOSOFISKE FAKULTET

α. Bemyndigelse for fakultetet til forskellige dispensationer for studerende, der som flygtninge under krigen fortsatte deres studier i Sverige

(j. nr. 433/45).

Under 6. november 1945 afgav fakultetet følgende indstilling:

»Under henvisning til undervisningsministeriets skrivelse af 27. januar 1944, j. nr. 2143/43¹⁾, skal man indstille, at der ved kgl. resolution søges tillagt det filosofiske fakultet ved Københavns universitet bemyndigelse til for de studerende, som under krigen som flygtninge har fortsat eller begyndt deres studium i Sverige

1) at godkende den i Sverige aflagte almindelige filosofiske prøve. Prøverne blev aflagt på grundlag af de ved Københavns universitet benyttede lærebøger og med samme pensum. Ved prøverne eksaminerede danske eller svenske professorer, og der deltog dansk censor, jfr. vedlagte udtalelse fra professor, dr. Victor Kuhr;

2) at godkende de i Sverige aflagte prøver som gældende lige med tilsvarende prøver ved den sproglig-historiske embedseksamen ved Københavns universitet og til denne eksamen at overføre de ved prøven i Sverige opnåede karakterer;

3) at tillade deling af eksaminerne, således at det muliggøres, at en studerende, der har aflagt prøve i Sverige i eet eller flere fag eller discipliner af en eksamen, kan aflægge prøve i det eller de resterende fag eller discipliner ved Københavns universitet;

4) at dispensere fra de i kgl. anordning af 14. juli 1934 og ministeriel bekendtgørelse af 19. juli 1934 indeholdte bestemmelser om overholdelse af 1 års frist mellem I. og II. del.

5) Tilladelse til at afholde eksamen udenfor terminerne, hvor dette skønnes påkrævet.«

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, tilskrev ministeriet under 23. februar 1946 universitetets rektor således:

»Efter derom af undervisningsministeriet nedlagt forestilling er der ved kgl. resolution af 16. d. m. meddelt det humanistiske fakultet ved Aarhus universitet og det filosofiske fakultet ved Københavns universitet bemyndigelse til

- 1) at godkende den i Sverige aflagte almindelige filosofiske prøve;
- 2) at godkende de i Sverige aflagte prøver som gældende lige med tilsvarende prøver ved den sproglig-historiske embedseksamen ved henholdsvis Københavns universitet og Aarhus universitet og til denne eksamen at overføre de ved prøven i Sverige opnåede karakterer;

¹⁾ se herom universitetets årbog for 1943-44, side 181.

- 3) at tillade deling af eksaminerne, således at det muliggøres, at en studerende, der har aflagt prøve i Sverige i eet eller flere fag eller discipliner af en eksamen, kan aflægge prøve i det eller de resterende fag eller discipliner ved henholdsvis Københavns og Aarhus universiteter.
- 4) at dispensere fra de i kgl. anordning af 14. juli 1934 og ministeriel bekendtgørelse af 19. juli 1934 indeholdte bestemmelser om overholdelse af 1 års frist mellem I. og II. del:
- 5) at meddele tilladelse til at afholde eksamen udenfor terminerne, hvor dette skønnes påkrævet.«

β. Forhøjelse af tillægget til undervisningsassistenternes honorar

(j. nr. 329/44).

Under 19. november 1945 indstillede universitetets kurator til ministeriet, at tillægget til honorarerne til undervisningsassistenterne under det teologiske og filosofiske fakultet blev forhøjet fra 25 pct. til 35 pct. af grundbeløbet. Under 21. december 1945 bifaldt ministeriet, at honorartillægget blev forhøjet med tilbagevirkende kraft fra den 1. april 1945 at regne, dog kun til 30 pct.

γ. Andre sager.

Under 8. oktober 1945 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at en af en cand. mag. ved Lunds universitet aflagt eksamen i slaviske sprog blev anerkendt som gældende lig den i kgl. anordning af 14. juli 1934 § 5 og i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 19. juli 1934 omhandlede tillægseksamen i russisk (j. nr. 360/45).

Ved kgl. resolution af 25. august 1945 blev der meddelt en stud. mag. dispensation fra kravet i kgl. anordning af 14. juli 1934 om, at der til en eksamensgruppe under skoleembedseksamen hører et hovedfag og to bifag, således at han blev fritaget for at aflægge eksamen i det ene bifag (j. nr. 82ax/45).

Under 18. juli 1946 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at det blev tilladt en stud. mag. at dele skoleembedseksamen i tre dele i stedet for to (j. nr. 104 j/46).

Under 15. februar 1946 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at det uanset bestemmelsen i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 19. juli 1934, afsnit h, hovedfag, stk. 7 blev tilladt en stud. mag. at opgive speciale i det gamle testamente i kristendomskundskab som hovedfag ved skoleembedseksamen uden at det foreskrevne pensum i det gamle testamente skulle læses efter grundteksten (hebraisk) (j. nr. 104a/46).

Ved kgl. resolution af 8. januar 1946 blev der meddelt en stud. mag.

tilladelse til i samme eksamenstermin at indstille sig til den almindelige filosofiske prøve og til forprøven i hovedfaget fransk ved skoleembedseksamen (j. nr. 82aaay/45).

Under 7. maj 1946 bifaldt universitetets rektor efter fakultetets indstilling, at det blev tilladt en stud. mag. at indstille sig til den almindelige filosofiske prøve og til eksamen i faget gymnastik i samme eksamenstermin, dog således at der kun blev givet ham adgang til eksamen i gymnastik, såfremt den filosofiske prøve var bestået forinden (j. nr. 104 f/46).

I universitetsåret 1945–46 meddelte ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor ialt 7 studerende dispensation fra den i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 19. juli 1934 fastsatte frist af eet år mellem 1. og 2. del af skoleembedseksamen (j. nr. 82/45 og 104/46).

Under 13. februar 1946 bifaldt universitetets rektor efter fakultetets indstilling, at det blev tilladt en stud. mag. at indstille sig til skoleembedseksamen i bifagene tysk og dansk for 3. gang (j. nr. 104b/46).

Under 9. juli 1946 bifaldt universitetets rektor efter fakultetets indstilling, at det blev tilladt en stud. mag. at indstille sig til forprøven til skoleembedseksamen i historie for 3. gang (j. nr. 104m/46).

Under 7. januar 1946 bifaldt universitetets rektor efter fakultetets indstilling, at det blev tilladt en stud. mag. at indstille sig til magisterkonferens i forhistorisk arkæologi for 3. gang (j. nr. 82gaaø/45).

Under 5. november 1945 bifaldt universitetets rektor efter fakultetets indstilling, at det blev tilladt en stud. mag. at indstille sig til magisterkonferens i almindelig og sammenlignende litteraturhistorie for 3. gang (j. nr. 82ao/45).

7. DET MATEMATISK-NATURVIDENSKABELIGE FAKULTET

a. Forskellige bevillinger til undervisningen.

På finanslovens for 1946–47, jfr. rigsdagstidende for 1945–46, tillæg B., sp. 739–40 optoges under universitetets udgiftspost 15. Kursusudgifter et beløb af 2000 kr. til dækning af udgifterne ved afholdelse af det obligatoriske geologisk-geografiske kursus sommeren 1946. På tillægsbevillingsloven for 1944–45 var et beløb af 1000 kr. stillet til rådighed til afholdelse af det pågældende kursus sommeren 1945, men de vanskelige rejseforhold havde umuliggjort afholdelsen; det var derfor nødvendigt at afholde dobbeltkursus sommeren 1946 (j. nr. 145/46).

Af universitetets konto 14, underkonto 44, Rådighedssum til afholdelse af særlige udgifter for universitetets instituter, blev der stillet et beløb af 1500 kr. til rådighed til dækning af udgifterne ved en større botanisk ekskursion til Sønderjylland sommeren 1946 (j. nr. 447/45).

Under 26. februar 1946 blev der efter indstilling af professor i zoologi, dr. phil. R. Spärck af universitetets konto 5. Medhjælp, stillet et beløb af 1400 kr. til rådighed til honorering af ekstraassistance ved de zootomiske øvelser i efterårssemestret 1945 og forårssemestret 1946. Bevillingen var nødvendiggjort derved, at en del studerende på grund af de ekstraordinære forhold under krigen havde udskudt deltagelsen i dette kursus, således at der i universitetsåret 1945-46 havde meldt sig et særlig stort antal deltagere (j. nr. 12c/46).

β. Andre sager.

Efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor bifaldt ministeriet under 27. oktober 1945, at det blev tilladt 2 studerende at overføre de af dem ved 1. del af civilingeniøreksamen opnåede karakterer i fysik og matematik til forprøven ved skoleembedseksamen i den matematisk-fysiske faggruppe, således at forprøven for de pågældende kun kom til at bestå af skriftlige og mundtlige prøver i kemi og astronomi (j. nr. 82aaag/45).

I universitetsåret 1945-46 meddelte universitetets rektor efter fakultetets indstilling ialt 3 studerende tilladelse til at indstille sig for 3. gang til forprøven i skoleembedseksamens matematisk-fysiske faggruppe (j. nr. 82/45).

Under 28. januar 1946 bifaldt universitetets rektor efter fakultetets indstilling, at det blev tilladt en stud. mag. at indstille sig til magisterkonferens i biokemi for 3. gang (j. nr. 105a/46).

Under 25. juli 1946 bifaldt universitetets rektor efter fakultetets indstilling, at det blev tilladt en stud. mag. at indstille sig til 2. del af magisterkonferens i biokemi for 4. gang (j. nr. 105c/46).